

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

104 üncü Birleşim
2 . 6 . 2000 Cuma

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	280
II. – GELEN KÂĞITLAR	282
III. – YOKLAMA	283
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	283
A) GÜNDEMĐİŞİ KONUŞMALAR	283
1. – Giresun Milletvekili Mustafa Yaman'ın, Giresun İlinin sorunlarına ilişkin konuşması	283:285
2. – Gaziantep Milletvekili İbrahim Konukoğlu'nun, Birecik Barajının suları altında kalan tarihi eserlerin durumuna ilişkin gündemdişi konuşması ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı	285:288
3. – Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman'ın, Habur sınır kapısından yapılan motorin ticaretine ilişkin gündemdişi konuşması	288:290
V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	290
1. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/633) (S. Sayısı : 384)	290:303,352:375

2. - Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/389) (S. Sayısı : 357) 303:314
3. - Danıştay Kanununda ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/483) (S. Sayısı : 385) 314:332
4. - Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, Kadastro Kanunu, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, 190 Sayılı Genel Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi Eki Cetvellerin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/619, 1/592, 1/622) (S. Sayısı : 401) 332
- VI. - SORULAR VE CEVAPLAR** 333
- A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI** 333
1. - Manisa Milletvekili Bülent Arıncı'nın, Yüksek Seçim Kuruluna üye seçimine ve Yargıtaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/1678) 333:335
2. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinde bilgisayar ve gübre alımı ihalelerinde yolsuzluk yapıldığı iddialarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/1947) 336:337
3. - Gaziantep Milletvekili İbrahim Konukoğlu'nun, Şırnak, Mardin, Gaziantep, Şanlıurfa İllerindeki nakliye firmalarına sağlanacak kaynağa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Tunca Toskay'ın cevabı (7/1981) 337:339
4. - Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Denizli adliye binası ihalesinin ne zaman yapılacağına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/1995) 339:340
5. - Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in, Antalya-Serik'te afete maruz kalan çiftçilere ilişkin sorusu ve Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/2000) 340:343
6. - İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak'ın, F4 uçaklarının modernizasyonunun bir İsrail firmasına verilmesinin nedenine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakçı'nın cevabı (7/2005) 343:344

7. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'in, tarım ürünlerinin fiyatlarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/2027) 344:347
8. - Adana Milletvekili Ali Halaman'ın, Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje hizmetlerine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu'nun cevabı (7/2049) 347:348
9. - Adana Milletvekili Halit Dağlı'nun, Adana'da Seyhan Nehrinin taşması sonucu meydana gelen sel felaketinden zarar gören bölgelere ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/2067) 348:350
10. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, İnternet-kahvelere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/2075) 350
11. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, İstanbul-Ümraniye-Dudullu Karakolunda işkence uygulandığı iddiasına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/2076) 351

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Bursa Milletvekili Orhan Şen, hemşireler ile diğer sağlık çalışanlarının ekonomik ve sosyal, Kocaeli Milletvekili Osman Pepe, 17 Ağustos depreminden sonra Kocaeli İlindeki gelişmele-re ve depremzedelerin,

İstanbul Milletvekili Masum Türker, serbest mali müşavirlik mesleğinin 11 inci kuruluş yıldö-nümü ile bu meslek örgütünde çalışanların,

Sorunları ile alınması gereken tedbirlere ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, belediyelerin kaynak sorunları ve denetimi konusunda bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/136) Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergenin gündemdeki yerini alacağı ve öngörülmesinin, sırasında yapılacağı açıklandı.

İstanbul Milletvekili Ahmet Gützel'in (6/670) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına iliş-kin önergesi okundu; sözlü sorunun geri verildiği bildirildi.

İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonunun, Eskişehir Milletvekili İb-rahim Yaşar Dedelek hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar erte-lenmesi yönündeki kararının dikkate alındığına ve "kovuşturma ertelenmiş ve bu karar Genel Ku-rulca kaldırılmış ise, dönem yenilenmiş olsa bile milletvekilliği sıfatının devam ettiği sürece ilgili hakkında kovuşturma yapılamaz" hükmü göz önünde bulundurularak, Eskişehir Milletvekili İbra-him Yaşar Dedelek hakkında yeniden karar verilmesine gerek bulunmadığına ve

Antalya Milletvekili Cengiz Aydoğan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılmasıyla ilgili Da-nıştay tarafından yapılacak inceleme sürecinin henüz tamamlanmaması nedeniyle, dosyanın ta-mamlanarak, sonucuna göre gönderilmesi amacıyla Başkanlığa iade edilmesinin doğru olacağına dair hazırlık komisyonu kararının aynen benimsendiğine ve (3/551) esas numaralı,

Dosyanın bu gerekçelerle Başkanlığa iadesine karar verildiğine ilişkin Anayasa ve Adalet Ko-misyonlarından Kurulu Karma Komisyon Raporu Genel Kurulun bilgisine sunuldu; raporların ge-reğinin Başkanlıkça yerine getirileceği bildirildi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1 inci sırasında yer alan, Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun Tasarısının (1/659) (S.Sayı: 429) görüşmelerine devam edilerek, yapılan açık oylamasından sonra kabul edil-diği ve kanunlaştığı açıklandı.

2 nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının (1/633) (S.Sayı: 384) görüşmelerine başlanarak 3 üncü maddesine kadar ka-bul edildi.

İstanbul Milletvekili Azmi Ateş, ANAP Grubu adına konuşan Kırıkkale Milletvekili Nihat Gökbulut'un, kendisi hakkında yanlış anlamalara meydan verecek beyanda bulunduğu iddiasıyla görüşlerini açıkladı.

ANAP Grup Başkanvekili Zeki Çakan, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Grubuna, Ankara Milletvekili Nejat Arseven de, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, şahsına, Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 2 Haziran 2000 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 23.18'de son verildi.

Murat Sökmenoğlu

Başkanvekili

Tevhit Karakaya

Erzincan

Kâtip Üye

Mehmet Ay

Gaziantep

Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR

2 . 6 . 2000 CUMA

No. : 146

Tasarılar

1. - Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı (1/700) (Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 30.5.2000)
2. - Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/701) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 30.5.2000)
3. - Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/702) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 30.5.2000)
4. - Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Tasarısı (1/703) (Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 31.5.2000)

Teklif

1. - Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti ve 13 Arkadaşının; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/538) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 26.5.2000)

Tezkere

1. - Cumhurbaşkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesap Cetvelinin Sunulduğuna İlişkin Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Tezkeresi (3/595) (Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 31.5.2000)

Sözlü Soru Önergeleri

1. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yurt dışındaki işçilerimizin hukukî sorunlarına ve 1993 yılında Hollanda'da polis tarafından öldürüldüğü iddia edilen bir Türk vatandaşına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/721) (Başkanlığa geliş tarihi : 1.6.2000)
2. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul'un fethi kutlamalarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/722) (Başkanlığa geliş tarihi : 1.6.2000)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, terhis edildikten sonra tutuklanan ve askerî cezaevinde ölen bir kişiye ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/2146) (Başkanlığa geliş tarihi : 1.6.2000)
2. - İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Emlak Bankası tarafından bazı müteahhit firmalara fazla ödeme yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2147) (Başkanlığa geliş tarihi : 1.6.2000)
3. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Ay'ın, Belkız harabelerine ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi (7/2148) (Başkanlığa geliş tarihi : 1.6.2000)
4. - Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Türk vatandaşlığından çıkarılanlarla ilgili Bakanlar Kurulu Kararına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2149) (Başkanlığa geliş tarihi : 1.6.2000)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

2 Haziran 2000 Cuma

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Mehmet AY (Gaziantep), Tevhit KARAKAYA (Erzincan)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104 üncü Birleşimini açıyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, toplantı yetersayısı yoktur; yoklama yapılmasını talep ediyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Efendim, yoklama talebi vardır; ad okunmak suretiyle yoklama yapacağız.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, üç arkadaşımıza gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Giresun İlinin sorunları hakkında söz isteyen Giresun Milletvekili Sayın Mustafa Yaman'a aittir.

Buyurun Sayın Yaman. (MHP Sıralarından alkışlar)

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Giresun Milletvekili Mustafa Yaman'ın, Giresun İlinin sorunlarına ilişkin konuşması

MUSTAFA YAMAN (Giresun) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum. Şahsım adına söz almış bulunmakta olup, sizlere, Giresun İlinin birtakım sorunlarından bazılarını aktarmak istiyorum.

İlimizin kuruluşu çok eski tarihlere dayanmakta olup, 1923 yılında ise il olmuştur. Kuruluşundan bugüne kadar, denizin mavisi ve karanın yeşili arasında sıkıştırılmış olup, devletin sanayiden, özel teşebbüsün yatırımlarından hep mahrum kalmış ve bunun neticesi olarak da, her yıl dışarıya verdiği göç biraz daha artmıştır. İlimiz, bugün, göç veren illerin başında gelmektedir. 1990 yılında yapılan genel nüfus sayımında ilimizin nüfusu 499 087 iken, 1997 yılında yapılan genel nüfus sayımında ise bu rakam 471 876'ya inmiştir.

İlimizde bulunan Fiskobirlik Genel Müdürlüğüne Karadenizin tüm fındık üreticileri için gelen fındık paraları, Giresun halkının milli gelirden aldığı paya yıldan yıla önemli derecede etki etmektedir. Bu Genel Müdürlüğe gelen trilyonlarca liralık fındık paraları, Artvin İlinde tutun da Adapazarı, Düzce ve Çanakkala'ye kadar uzanan fındık üreticilerine dağıtılmaktadır. İlimizin milli gelirden aldığı kişi başına pay, bugünün hesaplarına göre 2 799 dolar hesaplanmıştır. Oysa, gerçekte bu rakam 1 200 dolar olarak hesaplanmıştır. Bu yanlış hesabın faturalarını ilimiz 4325 sayılı Yasadan faydalandırılmamakla ödemiştir. Bunun acı sonucunu ise yörenin fakir insanları çekmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, ilimizde küçük birtakım teşebbüslerin yanında ciddi herhangi bir tesis bulunmamaktadır. Bölgenin insanları vakitlerini kahve köşelerinde geçirmekte olup, gençlerinin en güzel yıllarını ülkesine faydalı insan olmak yerine- ziyan etmektedirler. İşsizlik her ne ka-

dar ülkemizin temel sorunlarından birisi ise de, Giresun İli kadar işsiz bir ilimiz olduğunu sanmıyorum. Bölgeye yapılacak birtakım sanayi kuruluşlarıyla insanlarımızın yüzünü güldürmenin zamanının çoktan geçtiğini hatırlatmak istiyorum.

Bölgemizin oksijen deposu olan yaylalarını, doğa harikalarını ve tarihî güzelliklerini yerli ve yabancı turistlerin hizmetine açmak, üzümlere söyliyorum, bugüne kadar hiçbir politikacının aklına gelmemiş veya vakit bulamamışlardır. Yollar bozuk ve toprak... Yıkık ve dökük de olsa, okulu var; ama, öğretmeni yok; hastanesi var, makinesi yok. Köylere, zamanıyla, seçim yatırımı olarak alelacele başka yörelerden sökülerek telefon tesis edilmiş; ama, eski sistem oluşu nedeniyle, iki günde bir arıza vermektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanlığı ile Fiskobirlik arasında imzalanan protokolle, okullara gönderilen 602 tonluk birinci sınıf işlenmiş iç fındıkla ilgili spekülâtif haberleri hepimiz duydunuz. Kaynağı şüphe uyandıran; ancak, yapılan tahlillerde temiz çıkan fındıkla ilgili basında yer alan birtakım bilgiler, hem fındık tüketen vatandaşlarımızı hem de bugün bu türünden geçimini sağlayan 8 milyon üreticiyi zor duruma düşürmüştür.

Çocuklarımıza gönderilen ve hepimizin yediği fındık, ISO 9002 kalite güvence belgesine sahip entegre tesislerimizde bulunan tam otomatik makinelerde, el değmeden, teknik bir ekip tarafından işlenmekte olup, ulaşımı da aynı şartlarda yapılmaktadır.

Ortaya atılan bu spekülâtif haberlerden sonra, şu anda entegre tesisimiz çalışmamakta ve buna bağlı olarak da, 262 geçici işçinin iş akitleri ise askıya alınmıştır. Bu da, iş imkânı neredeyse yok olan ilimizde, işten çıkarılan bu işçilerle halkın moralini sıfır noktasına getirmiştir. Vakit kaybedilmeden, bu vatandaşlarımızın tekrar üretken hale getirilmesini ve herhangi bir dalgalanmada ise, ilk iş olarak, iş akitlerinin aksıya alınması gibi çağdışı uygulamaya gidilmemesi için, köklü çözümlün getirilmesini rica ediyorum.

Sayın milletvekilleri, hükümetimizin zor bir dönemde görev aldığı, yükümlün ağır olduğu bilinmektedir. Mutlaka, Türkiye'nin katmerleşmiş sorunlarını bu hükümetin çözeceğinden, inanın, hiçbir şüphem yok; ancak, ilimde bulunan sorunları sizlerin bilgisine arz etmeyi sorumlu bir milletvekili anlayışı olarak kabul ediyorum.

Sayın bakanlarım ve milletvekilleri, hepinizin dikkatini bu yöreye çekmek istiyor ve çok değerli sayın bakanlarımdan, yöre insanlarının isteklerini çözmelerini talep ediyorum.

2000'li yıllarda yaşıyoruz; ancak, kanalizasyonu olduğu gibi denize boşaltıyor ve çevre kirlenmesine göz yumuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MUSTAFA YAMAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çevre Bakanımın, bölge arıtma tesisi yapılmasını ve pis suların denize dökülmesinin engellenmesini; Ulaştırma Bakanımın, ilkel olan telefon şebekelerinin ve kablolarının değiştirilmesini ve bölgeye ankesörlü telefonlarla takviye yapılmasını; Hazineden sorumlu Devlet Bakanımın, 2000 yılı bütçesinde sadece ismi bulunan, kısa adı Or-Gi olan Ordu-Giresun Havalimanı için gerekli izni vermesini ve önümüzdeki hasat döneminde fındık üreticilerinin mağdur olmaması için gerekli önlemleri şimdiden almasını 8 milyon fındık üreticisi adına talep ediyorum.

Sağlık Bakanımın, Giresun ve ilçelerinin, özellikle, Şebinkarahisar, Alucra ve Çamoluk ilçelerimizin uzman doktor ihtiyaçlarının karşılanması ile bölgedeki sağlık ocaklarının bakım ve onarımlarının yapılmasını; Sanayi ve Ticaret Bakanımın, Fiskobirlik entegre tesislerinin vardiya

sistemiyle çalıştırılması ve fındık işler hale gelmesi için formüller bulup uygulanmasının sağlanmasını ve Giresun'a KOSGEB'in temsilciliğinin kurulmasını talep ediyorum.

20 Şubat 1999 günü meydana gelen doğal afette limanımız önemli ölçüde zarar görmüştü; ama, bu zararı karşılamada yüklenici firma, üzerine düşeni yapmamakta ve çeşitli bahaneler öne sürmektedir. Özelleştirmeden sorumlu Devlet Bakanından, acilen limanımızın yapılması hususunda, söz konusu firmaya yaptırım uygulamasını rica ediyorum. Aksi halde, meydana gelecek olan ufak bir fırtınada geriye kalan parçalar yok olacaktır.

Kıymetli vaktinizi beni dinlemeye ayırdığınız için hepinize teşekkür ediyor, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Gündem dışı ikinci söz, Birecik Barajının suları altında kalan tarihî eserlerin durumları hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili İbrahim Konukoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Konukoğlu. (DYP sıralarından alkışlar)

2. - *Gaziantep Milletvekili İbrahim Konukoğlu'nun, Birecik Barajının suları altında kalan tarihî eserlerin durumuna ilişkin gündem dışı konuşması ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı*

İBRAHİM KONUKOĞLU (Gaziantep) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmama başlarken, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yaptığım bu gündem dışı konuşmada, dikkatinizi, GAP zincirindeki Birecik Barajına çekmek istiyorum.

Yaklaşık bir iki aydır, dünya basını, Birecik Barajının tamamlanmasıyla birlikte, 7 Haziran itibariyle sular altında kalacak Belkis Antik Kentinden bahsetmektedir.

Önceki günlerde Gaziantep'e yaptığım bir ziyaret sırasında bölgede incelemelerde bulundum, Gaziantep Valiliği ve bir özel firma tarafından finanse edilen kurtarma kazıları hakkında bilgi aldım.

İlgili uzmanlar, Belkis dışında birçok antik kentin ve birinci derecede arkeolojik alanların sesiz sedasız sular altında kaldığına dikkat çekmektedir. Belkis Antik Şehri, tarih öncesi dönemlerden itibaren sürekli yerleşim görmüş, önemli bir kültür merkezidir. MÖ 4000'lere ait önemli kalıntıların ele geçirilmesi, tarihî önemi açısından dikkat çekmektedir.

Belkis Antik Kenti, Zeugma, Kommagene Krallığının dört önemli kentinden birisidir. Roma döneminde 4 üncü Askerî Lejyonun bu kente kaydırılmasıyla kentin önemi daha da artmıştır ve MS 2 nci Yüzyılda, 80 000 nüfuslu bir kent haline gelmiştir.

Belkis Kentinde zaman zaman yapılan küçük çaplı kazılarda ele geçirilen tarihî eserlerin paha biçilmez oluşu ayrı bir özelliktir. Heykeltıraşlık alanında ileri giden bu kent, mozaik alanında olduğu gibi, duvar resimleri açısından da döneminin en önemli kentleri arasındadır. Aradan geçen ikibin yılın ardından, antik kentin mimarî yapıları toprak altında kalmıştır ve gün ışığına çıkacakları günü beklerken, maalesef, şimdi, Fırat Nehrinin soğuk suları altında kaybolmaktadır.

Geniş bir arazi üzerine kurulu bulunan Belkis Antik Kentinin 1976 yılında bir profesör tarafından kent planı çıkarılmış, kentin sınırlarının Fırat'a sıfır olduğu tespit edilmiştir. Uzun yıllar, gerek bilim adamlarının gerekse basının kenti kurtarma yönünde başlattığı kampanyalara, Bakanlık duysuz kalmıştır; yapılan kazılar da tarihî eser kaçakçılarının yaptığı kaçak kazılardan sonra yarım kalmış kazıları tamamlamak yönünde olmuştur. Nitekim, bugün Belkis'tan kaçırılan binlerce eser, ABD ve Avrupa müzelerinde sergilenmektedir.

Değerli milletvekilleri, Birecik Barajı ve Belkıs, dünkü, bugünkü olay değildir. GAP son otuz yıldır ülke gündemindedir. GAP'ın en ince ayrıntısına kadar devletin bürokratları bilgi sahibidir; ancak, ülkemizde baraj yaparken sular altında kalacak antik kentler, ören yerleri, höyükler ve bütün tarihi eserler resmen katledilmektedir.

Bu kültür katliamının en son kurbanı ise, Gaziantep'in Nizip İlçesine bağlı Belkıs Antik Kentidir. Onlarca yıldır bu bölgelere bir türlü el atmayan Kültür Bakanlığı, yapılan kazı çalışmalarına da maalesef maddi destek sağlamamış, geçtiğimiz günlerde, dünya basınının baskısıyla, burayı ziyaret etmek zorunda kalan Kültür Bakanı bazı vaatlerde bulunarak, Belkıs'ın boğulmasına -tabiri caizse- seyirci kalmıştır. Oysa, 2863 sayılı Yasayla, koruma altına alınan bu gibi yerlerin korunması Kültür Bakanlığının mükellefiyetindedir. 1994 yılında kurtarma kazısı yapılması yönünde bir karar alınmasına rağmen, su altında kalacak alanlarda bir türlü kazı çalışmaları yapılmamış, maddi imkânlar ve uzman ekipler hazırlanmamıştır. Ta ki, dünya basını günlerce olayı gündemde tutmaya başlamış, antik kentin birinci terası sular altında kalmış, ikinci teras her an sular altında kalacakken, Sayın Bakan ziyarete giderek, sadece afaki hedefler göstermiştir.

Belkıs Antik Kentinden, her geçen gün, paha biçilmez eserler çıkarılmaktadır. Eğer Vatilik ve bir özel firma malî destek sağlamasaydı, bu eserler de sular altında kalacaktı. Baraj sularının dolmasıyla birlikte, yaklaşık bu antik kentin üçte 1'i sular altında kalacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM KONUKOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, biraz müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İBRAHİM KONUKOĞLU (Devamla) – Sular altında kalacak bölümlerle ilgili herhangi bir bilgi yoktur, ne olduğu da ileride öğrenilemeyecektir. 1990 yılından itibaren on yıl vardı. Bu on yıl içerisinde bu antik kentin sular altında kalacak bölümlerinin kazıları yapılabilir, eserler kurtarılabilir.

Sular altında kalacak kısım tam olarak açılabilseydi, Türkiye'nin en büyük mozaik müzesi kurulabilecekti.

Bugün yapılan kazıların bilimsellikten uzak olduğunu, ancak eser kurtarmak için yapıldığını kaydeden arkeologlar, bütün hatanın, konuya duyarsız kalan Kültür Bakanlığımıza ait olduğunu savunmaktadırlar.

Bizler, enerji üretimine ve sanayide kalkınmaya yarım asırdır omuz veren bir partiyiz; ancak, toprak altında kalarak günümüze kadar gelmeyi başaran bir antik kentin göz göre göre sular altında kalmasına neden olanlardan da hesap sorulması gerektiğine inanıyoruz. Baraj inşaatını gerçekleştiren firmalar defalarca uyarılmasına rağmen bir türlü başlatılmayan kazılar, kentin binlerce tarihi eserinin tamamen yok olmasına neden olmuştur.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, gerek Avrupa ülkeleriyle gerekse uluslararası platformlarda onlarca anlaşmaya imza atarak, sahip olduğu tarih ve kültür eserlerinin korunmasına ilişkin anlaşmalar yapmıştır. 2863 sayılı Yasa, maalesef, görevleri suiistimal eden Kültür Bakanlığı tarafından ihlal edilmiş ve bu antik kentin önemli bir bölümü su altında bırakılmıştır. Bundan sonra yapılacak olanlar, bana göre, geride kalan kentin üçte 2'lik alanında bilimsel kazılar yürütülmesinde maddi destek sağlamaktır.

Bu tarihi eserlerimizin kurtarılması için büyük gayret sarf eden Sayın Gaziantep Valisi Muammer Güler ve Sanko Holding yöneticilerine huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Konukoğlu, toparlayın.

İBRAHİM KONUKOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu antik kentin birinci terası şu an sular altındadır. İki günden beri baraj yeniden su tutmaya başlatılmıştır. İkinci teras da, şu an, yavaş yavaş sular altında kalmaya devam ediyor. İnşallah, bu hatalar bizlere ders olur, bundan sonra bu tür hatalar yapılmaz ve kalan kısım yağmacıların ellerinden kurtarılarak, Kültür Bakanlığı tarafından gün ışığına çıkarılır ve Türk tarihine, Türk kültürüne hediye edilir.

Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Konukoğlu, teşekkür ederim.

Sayın Bakan cevap verecekler herhalde.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle, Gaziantep Milletvekili Mehmet Ay'ın da yazılı sorusuna açıklık getirmiş olacaksınız efendim. Teşekkür ederiz.

KÜLTÜR BAKANI M. İSTEMİHAN TALAY (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın İbrahim Konukoğlu'na, bu önemli konuyu gündeme getirdiği için öncelikle teşekkür ediyorum..

Bu konuyla ilgili olarak bazı gerçekleri, bir oluşum süreci içerisinde anlatmak ihtiyacındayım. 1986 yılında bu barajla ilgili olarak etütler yapılmaya başlanmış; ancak, 1996 yılında, Kültür Bakanlığına, dışarıdan verilen bilgilerle bu alanların su tutan baraj gölü haline dönüşeceği bilgisi intikal etmiştir. Yani, burada bir sistem eksikliği vardır. Devlet Su İşleri, birçok barajın ihalesini yapma aşamasına kadar, belirli etütleri yürüttüğü süreçlerde, Kültür Bakanlığına, bu konulardaki çalışmalarını ve ileriye dönük projeksiyonlarını geçmiş dönemlerde intikal ettirmemiştir ve bu eksikliği gidermek için, 1998 yılında, Devlet Su İşleri ile Kültür Bakanlığı ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi TAÇDAM Vakfı bir protokol yaparak, herhangi bir yerde bir baraj etüt çalışması daha ilk adımda başlarken, bundan böyle, Kültür Bakanlığını, hangi alanlarda bu çalışmayı yapacağı konusunda bilgilendirmek ve üçlü bir çalışmayla da, burada mevcut olan tarihî ve kültür varlıklarının korunması veya bunların çıkarılması konusunda ortak çalışma yapma kararını almıştır. Bu sistem, ancak 1998 yılında gerçekleştirilebilmiştir. Ondan önceki çalışmalar, tamamen, bir koordinasyon eksikliği içerisinde yürütülmüştür.

Ayrıca, 1996 yılında, Bakanlığımız, bu konudan detaylı bir biçimde haberdar olduktan sonra, Nans Üniversitesiyle de işbirliği yaparak bölgede inceleme ve belgeleme çalışmalarını başlatmış ve yürütmüştür. Bu çalışmalar sırasında, daha çok teraslarda bu kentin var olduğu konusunda bilgilere ve bulgulara rastlanmış ve bu bölümler belgelenmiştir. Su altında kalacak olan bölümlerde eserlerin büyük oranda bulunmadığı konusunda bilimsel belgeler ve bulgular tespit edilmiştir. Son aşamada, bu bölümde yapılan bir istimlak sonucunda yapılan kazıda bazı bulgulara ulaşılmış ve bunun üzerine, bir kurtarma kazısıyla, Gaziantep Valiliği, Birecik Barajının yönetimi ve Sanko Holding ortak bir çalışmayla buradaki eserleri çıkarmaya başlamıştır.

Değerli arkadaşlarım, benim bu bölgeye yaptığım ziyarette ve orada edindiğim bilgiler çerçevesinde, geleceğe dönük olarak, çok önemli bir kararı da almış bulunuyoruz. Bu karar, su altında kalacak olan bölümler, eğer bir aysberkin ucuyrsa, suyun altında kalmayacak olan; fakat, behemehal kurtarılması gereken bölümler de, aysberkin su altında kalan bölümleri gibi büyük bir oranı kapsamaktadır. Tepelerde, yamaçlarda, özel mülkiyet elinde bulunun ve şu anda göle nazır rant niteliği taşıyan arsalarla dönüşen bu yerlerin, derhal istimlak edilmesi mecburiyeti vardır.

Sayın Başbakan, bu konuyla ilgili olarak, çok yakından ilgili bir şekilde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Kültür Bakanlığı arasında, bu bölümlerin bir an evvel istimlak edilmemesi ve bu

alanlarda herhangi bir yapılaşmaya izin verilmeyecek bir sonucun yaratılması konusunu da yakından izlemektedir. Dolayısıyla, bizim, bundan sonraki amacımız ve hedefimiz, su altında kalmayan ve yamaçlarda bulunan ve çok geniş bir bölgeyi kapsayan bu eserlerin yer aldığı alanların istimlak edilerek, buralarda kazıların yapılması ve bu kazılarla, buradaki eserlerin gün ışığına çıkarılması ve aynı zamanda, bunların, korunacak, örtüler altında muhafaza edilecek bir biçimde ele alınmasıdır.

Tabii, şunu söylemek gerekir; GAP bölgesinde yapılan bu barajlarla ilgili olarak, dışarıdan kaynaklı bir biçimde, devamlı olumsuz propagandalar gündeme gelmiştir. Buradaki çalışmalarla ilgili bu dış değerlendirmeler bazen, bizim çok önemli bir biçimde yürüttüğümüz katkıları da inkar edecek ve eleştirecek boyutlar taşımıştır.

Değerli arkadaşlarım, kendimize haksızlık etmememiz gerekir kanısındayım. Çünkü, hükümetlerimiz ve Türk Ulusu, Anadolu'da 1 000 yıla yaklaşan tarihi boyunca, kendisinden önce var olan medeniyetlere de sahip çıkmış, kıt bütçeler içerisinde bunları korumanın en güzel örneklerini ortaya koymuştur. Daha bütün bile, çeşitli bölgelerdeki kiliseleri onaran biziz. Hatta, Ermenistan'da bir toplantıya gittiğimde, Ani harabelerini bile Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin onardığını, restore ettiğinin bilinmesi, birçok kesimde hem hayretle hem de hayranlıkla karşılanmıştır.

Biz bu kadar toleranslı bir şekilde, bütün tarihimize, geçmişe de sahip çıkacak bir şekilde el uzatırken, Avrupa'nın ortasında ve bazı Ortadoğu ülkelerinde Türk eserlerini yok etmek için sistematik çalışmalar yapıldığını da biliyoruz.

Bu nedenle, Bakanlığımızın maddi destek sağlayıp sağlamaması noktasının ötesinde, bütün bu eserlere sahip çıkan bir anlayışa sahip olduğunu ve Zeugma ile ilgili olarak da bu bölgedeki var olan eserlerin üzerinde yeni rant alanları yaratılmaması yönünden bir istimlak projesinin gündeme getirileceğini bilgilerinize sunuyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Gündem dışı üçüncü söz, Habur Sınır Kapısında yapılan motorin ticareti hakkında söz isteyen, Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman'a aittir.

Buyurun Sayın Akman. (FP sıralarından alkışlar)

3. – Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman'ın, Habur sınır kapısından yapılan motorin ticareti-ne ilişkin gündem dışı konuşması

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Güneydoğu Anadolu Bölgemizi ve bölge ekonomisini yakından ilgilendiren mazot ticareti ve Habur Sınır Kapısıyla ilgili olarak gündem dışı söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Güneydoğu Anadolu Bölgemiz, ülkemizin en geri kalmış bölgelerinden biridir. Zamanında gerekli yatırımların yapılmadığı bölgemizde, terör sorunu nedeniyle ciddi sıkıntılar yaşanmıştır. Bölge, son iki yıldır, ciddi anlamda, ayrıca kuraklık yaşamaktadır. Bu yıl meydana gelen kuraklıkla ilgili olarak, hükümetimizin, derhal hasar tespiti yapması ve çiftçimizin mağduriyetini gidermek için acil önlemleri devreye sokması gerekmektedir; zira, bu felaket, bölge halkı için, en az bir sel baskını ve deprem kadar ağır olmuştur.

Tüm bu sorunların yanında, bölgede, yıllardır hayat damarı vazifesi gören Habur'daki sınır ticaretiyle ilgili sorunlar da bitmek bilmemektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yıllardır geçim sıkıntısı çeken bölge halkının, neredeyse, en önemli geçim kaynağı olan Habur Sınır Kapısından yapılan taşımacılık işi, başta, vergilendirilmeden; ama, çok meşakkatli bir şekilde getirilen mazot, bölgedeki kamyoncuların yanı sıra, kam-

yonculukla bağlantılı olarak dinlenme tesisleri, tamirhaneler, oto yedek parçacıları ve hâsılı, bütün esnaflık sınıflarına hizmet veren bir alan olmuştur. Bana göre de en önemli getirisi, yıllarca yarı kurak olarak geçen iklim şartlarında çiftçilik yapmak zorunda kalan çiftçimizin mazot ihtiyacının, nispeten, ucuz şekilde temin edilebilmesidir.

Körfez kriziyle beraber, o meşhur uluslararası ambargo, ne Amerika'yı ne de başka bir ülkeyi etkilememiş; olan, maalesef, Türkiye ve Irak halklarına olmuştur.

Ürdün gibi ülkelerde bu sorun hiç hissedilmezken, bölgemiz ciddi bir fakirleşme sürecine girmiş, çok sayıda esnaf kepenk kapatmak zorunda kalmıştır.

Hükümetimiz, soruna, bölge halkını dikkate alarak yaklaşması gerekirken, maalesef, büyük petrol şirketlerinin istekleri doğrultusunda hareket etmiştir. Halbuki bu konu ekonomik olduğu kadar sosyal içerikli bir konudur. Terör ile Habur birbiriyle âdeta doğrudan ilgili konular olmuş ve birinin artışı, diğərinin azalışına sebep olmuştur.

Hal böyleyken, kısa adı TPIC olan bir şirket, Türk Petrolleri Anonim Ortaklığına bağlı olarak kurdurulmuş ve yaklaşık bir yıldır gelen mazotlar, bu şirkete mecburen verilmekte ve onun aracılığıyla yurda satışı yapılmaktadır. Bu uygulama sonucu, beklenen canlılık olmasa bile, devlete, kabul etmek gerekir ki, bu ticaretin ciddi bir faydası olmuştur.

Halen yaklaşık 50 000 kayıtlı aracın bulunduğu bölgede, bir aracın yılda sekiz sefer yapması halinde, vergi, fon ve benzeri dahil, noter ve tescil harçları, Taşıt Alım Vergisi gibi ödemeler hariç olmak üzere, devlete 117 trilyon lira kazandırılmaktadır. Buna mukabil, bölgeye bir günde 350 milyar liralık getirisi olmaktadır.

SayınBaşkan, sayın milletvekilleri; bir araç için mazot limiti 4 800 litredir. Fazlalık her mazot TPIC tarafından hesaplanmadan ve bedelsiz olarak alınmakta, eksik getirenler ise, gerekirse, kendi deposundan tamamlamakta, aksi takdirde, bedeli nakten ödetilmektedir. Ölçsüz olarak alınan mazotun ve paraların kim ya da kimlere gittiği ise meçhuldür.

Petrol bayileri, mazot almak için peşin para ödeyip sıra beklemekte, bu arada zam gelirse, eksik mazot almaktadırlar.

Bayi olmadığı halde, bazı kimselere kontenjan tanınmış ve bunlar da aldıkları mazotu karaborsada bayilere satmaktadırlar.

Bütün bu olumsuzluklara bir de 28 Nisan 2000 tarihli kararname eklenmiştir ve getirilen 150 000 ton mazot, yüzde 50 oranında azaltılmak suretiyle, âdeta, bölge halkı fetç edilmiştir. Halbuki, burada yapılması gereken -madem, bir şekilde, mazot ticareti kontrol altına alınmıştır- bu kapasitenin artırılması, en azından 2 katına çıkarılması, kapının, daha işler hale getirilmesi için gayret sarf edilmesi idi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAHYA AKMAN (Devamla) – Sayın Başkan, toparlamak için...

BAŞKAN – Buyurun.

YAHYA AKMAN (Devamla) – Unutmamak gerekir ki, mazot almak üzere gittiği görülen kamyonlar az miktarda olsa dahi, belli ihraç ürünlerini Irak'a götürmekte ve bu şekilde, ülkeye bir ihracat katkısı da sağlanmaktadır.

Hükümet tarafından yapılması gereken, bir ay önce, Habur Sınır Kapısındaki kapasitenin yükseltilmesidir. Bölge insanımızın, hükümetimizden ortak beklentisi budur. Bu beklentinin en kısa zamanda hükümetimiz tarafından yerine getirilmesini diliyor, bu vesileyle, Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (11633) (S. Sayısı: 384) (1)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporunun görüşülmesine kaldığımız yerden devam edeceğiz; ancak, İttüzlüğün 70 inci maddesine göre kapalı oturum yapılmasına dair verilmiş bir önerge vardır.

Sayın milletvekilleri, İttüzlüğün 70 inci maddesinin birinci fıkrasına göre yazılı istemde bulunma halinde kapalı oturum yapılabilir. Bu hususta, İttüzük, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir takdir hakkı vermemektedir.

Görüşülmekte olan konuyla ilgili olarak 63 sayın milletvekili yazılı istemde bulunarak kapalı oturum yapılmasını talep etmektedir. Kapalı oturum yapılıp yapılmamasına, İttüzlüğün 70 inci maddesinin birinci fıkrasına göre Genel Kurul karar verecektir. İttüzlüğün 70 inci maddesinin ikinci fıkrası, Başkanın nasıl hareket edeceğini belirtmiştir; yani "Kapalı oturum önergesi verilince, kapalı oturumda bulunabilecek şahıslar dışında herkes, toplantı salonundan çıkarılır" hükmüdür.

Bugüne kadarki uygulamalara göre ve İttüzlüğün ikinci fıkrası gereğince önergenin işlemi yapılacak, kabul edildiği takdirde, kapalı oturuma geçilecektir. Aksi takdirde, kapalı oturum yapılmayacaktır.

Bugüne kadarki uygulamalardan bir tanesini de, zabıtlara geçmesi bakımından size ifade etmek istiyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Kemal Güven Beyin yönetiminde aynı işlem yapılmıştır ve orada Başkan, İttüzükte -o günkü İttüzlüğün 71 inci maddesiydi- düzenlenmiş ve "bu önergede herhangi bir gerekçe zorunluluğu yoktur. Önerge üzerine, Başkana düşen görev, salonu boşaltmak, önerge sahiplerinden birini davet edip, Başbakanı Başbakana, bakansa bakan arkadaşımıza veya grup yetkilisine veya milletvekili arkadaşımıza gerekçesini sormak, ondan sonra işaret oyuyla konuyu halletmektir" ifadesi yer almıştır. Ben de aynı düzeni burada yapıyorum.

Sayın milletvekilleri, kapalı oturumda Genel Kurul salonunda bulunabilecek sayın tiyeler dışındaki dinleyicilerin ve görevlilerin dışarıya çıkarılması gerekmektedir. Sayın idare amirlerinden salonun boşaltılmasını temin etmelerini rica ederim.

Sayın idare amirlerinden salonun boşaltılmasının temin edilmesini ve aynı zamanda canlı yayını yapan TRT'ye de, canlı yayını kapatmasını rica ediyorum efendim.

Sayın idare amirleri, bütün görevlileri dışarı çıkarıyorsunuz.

(1) 384 S. Sayılı Basmayazı 1.6.2000 tarihli 103 üncü Birleşim Tutanağına eklidir.

Sayın İdare Amirleri...

Sayın Çakar nerede?

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Bir tane idare amiri yok ki!

BAŞKAN – Efendim, dört tane idare amiri var.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Çakar burada.

BAŞKAN – Onu bilemem efendim. İdare amirleri diyor burada, tüzüğü uyguluyoruz.

Evet, kavas arkadaşlarımız da çıkıyor efendim. Tabii, basın mensupları, emniyet görevlileri salonu boşaltıyor efendim.

Kavas arkadaşlarımızın yerine, gizli oturumlarda, hizmetli olan kavas arkadaşlarımız gelip yerlerini alacaklardır efendim.

Efendim, işitme özürleridir özel kavaslar, biliyorsunuz.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Sayın Başkan, kâtiplerin de çıkması gerekmiyor mu İttüzüğe göre.

BAŞKAN – Efendim, müsaade ederseniz tatbik edeceğim, onlar yeminli kâtiplerdir; oylaya-
cağım efendim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Genel Kurulun oyuyla kalabilirler tabii.

BAŞKAN – Evet efendim, yeminliler kalacaklar.

Stenograflar, kâtip değil tabii, malumunuz.

Sizi bekletiyorum; ama, dinleyici localarında emniyet tedbirleri alınıyor da, onun için...

Efendim, tabii, yeni bir sisteme geçtik, onu İttüzüğe yazmamışlar; lütfen cep telefonlarınızı kapatır mısınız.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Televizyonlar kapalı mı?

BAŞKAN – Efendim, televizyonları kapattık da, cep telefonu daha kötü.

Sayın Bakan, teşekkür ederim; hatırlatmasanız, tabii, yani, bu, yeni bir şey. İletişim çağında her şey değişiyor. Zaten, cep telefonu açık kaldıktan sonra, konuşma özürleri arkadaşlarımızın bura-
da kavaslık yapmasına hiç lüzum yok.

Efendim, emniyetçiler çıktı mı?..

Kapılar kapandı.

Birinci Oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.15

İKİNCİ OTURUM

(Kapalıdır)

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 18.10

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Mehmet AY (Gaziantep), Tevhit KARAKAYA (Erzincan)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 104 üncü Birleşimin, kapalı olan İkinci Oturumdan sonraki Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Tasarının görüşmelerine başlıyoruz.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER (Devam)**

1. – *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (11633) (S.Sayı: 384) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Geçen birleşimde tasarının geçici 2 nci maddesi kabul edilmişti.

Şimdi, 3 üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3.– Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Efendim, bu madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun.

FP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 384 sıra sayılı Mavi Akım Gaz Projesinin tasdiğiyle ilgili kanun tasarısının 3 üncü maddesinde söz almış bulunuyorum.

Bu madde, yürütme maddesidir. Tabii, dünden beri Mavi Akımı konuşuyoruz. Ben, bu kanunu yürütecek olan Bakanlar Kuruluna da bazı hususları arz etmek istiyorum: Mavi Akım, uzun süredir, Mecliste, muhtelif vesilelerle müzakere ediliyor, zaman zaman, komisyonlarda da gündeme geliyor. Tabii, Mavi Akım Projesinde dikkati çeken birinci husus, muhtelif hatiplerin de ifade ettiği gibi, Rusya'yla gaz bağlantılarında, Türkiye'nin, doğalgaz ihtiyacının yüzde 65-70'ine kadar varan bir nispette bağımlı hale gelmesidir; ikinci husus, Türkmenistan gazının geri plana itilmesidir; üçüncü husus, fiyattır; dördüncü husus da, Ankara-Samsun hattının inşasıyla ilgili takip edilen usuldeki yanlışlıktır.

Bunlar, tabii, çok tartışıldı. Ancak, şunu ifade edeyim: Bu tartışmaları gündeme getiren iki husustan birisi stratejiktir; yani, gazı, bu kadar büyük nispette Rusya'ya bağlanmak yerine, riski dağıtmak için değişik kaynaklardan da almamız gerekirdi, bu yapılmadı.

İkincisi; daha önce Meclisten geçen anlaşmaya göre, Ankara-Samsun hattının da Ruslar tarafından yapılacağı ifade edilmektedir. Komisyon da Sayın Bakana sorduk, ihale yapıldı mı; yapılmadı... Sayın Bakan, tabii, Plan ve Bütçe Komisyonunda da ifade etmişlerdi: "Efendim, Türkler Rusya'da çok inşaat yapıyor, Ruslar da 'bunu dengeleyelim, siz bize iş verin' dediler."

Ruslar, Türkiye'de ihaleye girip bu hattı almadılar, anlaşmayla veriyoruz, parasını da biz ödüyoruz; ama, Türk müteahhitleri, Rusya'dan, inşaatları, hep, ihaleye girip alıyorlar. Burada bir usulsüzlük var; yani, amme vicdanı bunu kabul etmiyor.

Hükümet burada yanlış yapmıştır; bu projenin devamı süresince de, bu mesele tartışılacaktır. Parasını biz veriyorsak, ihaleye biz çıkarız. Eğer, Rusya'ya ekstradan bir şey vereceksek, inşaatla verecek yerde, gazda bunu nasıl verecekseniz, öyle verirsiniz; yani, bunu bu şekilde Rusya'ya vermek, şahsa değil; ama, Gasprom'a veya Rusya'ya -kelimeyi kullanmak istemiyorum; ama- bir rüşvet vermektir. Yani, bizim Hazineimizin aleyhine, kamu yararına olmayan bir anlaşmadır; bu, da-ima tartışılacaktır.

Değerli arkadaşlar, tabii, asıl mesele, Türkiye'nin enerji meselesidir. Geniş boyutta buna bakmak lazım. Türkiye, enerji sıkıntısı içinde olan bir ülkedir. Bakın, dünya ortalaması, kişi başına petrol eşdeğeri olarak enerji 1,45 tondur, OECD ortalaması 4,56 tondur, Avrupa Topluluğunda 3,69 tondur, Türkiye 1,10 tondur. Türkiye, enerji fakarasıdır; onu söylüyorum.

Elektrik tüketimi bakımından da dünya ortalamasının altındayız. Tabii, talep çok; sanayileşecek ve gelişecek olan Türkiye'de, bugün için 130 milyar kilovat/saat, 2005 yılında 200 milyar kilovat/saat, 2010'da 258 milyar kilovat/saat, 2020'de de 547 milyar kilovat/saat enerji talebi var.

Bunları karşılama ihtiyacı var; ama, enerji politikalarında da, enerji hedeflerinde de, maalesef, hükümet bir kargaşa içinde. Hükümetin bir bakanlığının kuruluşu DPT ile yine, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında görüş farklılıkları var, büyük farklılıklar var. Burada bir siyasî irade eksikliği var. Sayın Başbakanın, vaziyet edip, bir karar vermesi ve enerji hedefleri bakımından, arz-talep dengeleri bakımından üzerinde çalışılacak rakamları tespit etmesi, bağlaması ve buna göre de, ne ihale yapılacaksa, ne ithal edilecekse, ne bağlantı yapılacaksa, projelerin buna göre yürütülmesi gerekir.

Enerjide sıkıntı kapımızda. 1999 yılında yüzde 6,4 küçülen Türkiye'de enerji sıkıntısı çok hafif atlatıldı; ama, 2000 yılında herhalde had safhada enerji sıkıntısı yaşayacağız. Sayın Ecevit'in yine bir Başbakanlığı döneminde, 1978-1979'da, günde üç saat elektrik kesildiği günleri yaşadık, inşallah bu dönemde, bu ikinci Başbakanlığında da aynı durumu yaşamayız. Onun için enerjide köklü tedbirler almak gerekir. İçeride neler yapacağız, dışarıda nereden alacağız, dışarıdan alırken de iktisadî riski ve siyasî riski dağıtacak politikalara önem vermek lazım; ama, zorlanmadan da tedbirli olmak için süratle enerji yatırımlarını yapmak lazım.

Hidrolik enerjide kaynağımız aşağı yukarı -uzman arkadaşların ifadesi- 150 milyar kilovat saat; ama, tabii bunun fizibil olanı da -dünya gaz fiyatlarına göre, kömür fiyatlarına göre, petrol fiyatlarına göre- 120 milyar kilovat/saat civarında, mertebesinde derler. Biz daha bunun 40 milyar kilovat/saatini kullanıyoruz. Süratle Küçüküsu, Büyüküsu demeden, hidrolik yatırımları hızlandırmak lazım. Yap-işlet ile veriyorsak, kendimiz yapıyorsak, kim yapıyorsa, bunların önünü açmak lazım ve hızlandırmak lazım. Kömür ithal ve yerlidir, gaz büyük ölçüde, tamamına yakın ithaldir, inşallah, temenni edelim, gaz kaynakları Türkiye'de gelişsin, mevcut gaz kaynaklarına yenileri katılsın. Gazda had safhada bir talep var, elektrikte nasıl talep varsa, gazda da talep var. İllere gittiğimiz zaman, illerde sanayinin gelişmesi için gaz istenmektedir. 1999 yılı sonunda, bendeniz İzmir Sanayi Odasını ziyaret ettiğimde oda başkanı "rekabet edebilmemiz için biz gaz istiyoruz, diğer illerde, İstanbul'da, Bursa'da, Eskişehir'de, Ankara'da gaz varsa, bizde de olması lazım" dedi. Çünkü, gaz, sanayinin bir girdisidir; sadece ısıtma konusu, enerji üretim konusu değil, aynı zamanda, proseste veya sanayide ortak tesislerde, buhar vesaire üretiminde gaz mühim bir ihtiyaçtır, sanai mamullerinin maliyetine giren bir maliyet unsurudur. Bu, Türkiye'nin bütün illerinde ve büyük ilçelerinde gaz talebinin süratle artacağını göstermektedir.

Tabii, şehir ısıtması için de fevkalade mühimdir. Yatırım maliyetlerini dikkate aldığımızda, tabii, hidrolik santraller en pahalısıdır; ama, işletme masrafı da sifıra yakındır. Kömür ve gaz santrallerinin yatırımı da, hidrolikten daha az olmakla beraber, pahalıdır; işletmesi de, devamlı masraf-

İdirdir. Nükleer santralin, tabii, işletmesi çok düşük maliyetli; ama, yatırımı da çok uzun süreli ve yüksek maliyetlidir. Yani, bu dengeleri süratle kurmak gerekir.

Türkiye, enerji bölgesinin merkezinde olmasına rağmen -Basra Körfezi, Hazar bölgesi ve Kuzey Afrika bölgesinin ortasında- enerji sıkıntısını yaşıyor. Tabii, bu sıkıntıdan kurtulmanın yolu, hükümetin enerji meselesinde kararlı bir politikaya yönelmesidir.

1969'dan beri gündemde olan nükleer santral yine ertelenmiştir ve yine, maalesef, hükümetin bir bakanının, nükleer santrale hazine garantisi verilemeyeceği istikametinde beyanı olmuştur. Enerji Bakanlığı enerji sıkıntısını halletmeye çalışırken, nükleer santralla ilgili olarak öntümüze çıkan bu engel, herhalde, öntümüzdeki günlerde enerji sıkıntısının artmasında fevkalade mühim bir unsur olacaktır.

Değerli arkadaşlar, mevcut üretim tesisleri var, dağıtım şebekeleri var. Bunların, modernizasyon ve darboğaz giderme yatırımları, verimlilik artışı yatırımları yapılmıyor. Bunlar, işletme hakkı devri sebebiyle ihaleye çıkılmış, ihaleyi alanlar devir bedellerini ödemiyorlar; bu işletmelerin, santralların ve dağıtım şebekelerinin hepsi, yine, devlet bünyesinde, TEDAŞ'tadır, ilgili üretim ve dağıtım kuruluşlarındadır; ama, bunlara yatırım yapılamıyor, bunlara bakım onarım yapılmıyor, bunların durumu çok kötüdür. Süratle, ne olacaksa, devredilecekse devir, bünyede kalacaksa bünyede; ama, bunların ele alınması gerekir. Bu, Türkiye'nin kanayan bir yarasıdır. Kayıp, kaçak oranları, yüzde 20-30, hatta, bazı hatlarda, şebekelerde, yüzde 30'un da üzerinde olduğu ifade edilmekte. Bu da, doğrudan doğruya bir servet kaybıdır. Bu meseleye de, hükümetin vaziyet etmesi gerekir.

Değerli arkadaşlar, tabii, enerjide, süratle yapmamız gereken başka şeyler de var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız.

CEVAT AYHAN (Devamla) - Teşekkür ederim.

Akaryakıt ve gazda dağıtım şebekeleri yapmamız, sıvı yakıtta da, boru hatlarını süratle döşememiz gerekmektedir. 30 milyon tona yakın petrol ürünlerini tankerler sırtında taşımak, ne emniyetlidir ne de ekonomiktir. Bunların üzerinde durmak, öntümüzdeki dönemin meseleleridir.

Gaz depolama tesislerinin süratle yapılması lazım. Tabii, mağaralarda gaz depolama projelerini neticelendirip, depolamaya başlanabilmesi lazım. Pik noktalarda veya ikmal eksikliğinde, sıkıntısında, hiç olmazsa bir süre dayanabilecek olan gaz stoklarının olması lazım.

LNG terminallerinin, yani, sıvılaştırılmış tabii gaz terminallerinin, limanların, çevrim santrallarının buna göre hazırlanması lazım.

Komşularla enerji bağlantılarının süratle tamamlanması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız lütfen...

CEVAT AYHAN (Devamla) - Bitiriyorum...

Tabii, Türkiye Sekizinci Enerji Kongresinin sonuç ve teklifleri var; 8-12 Mayıs'ta Ankara'da yapılan bir toplantıdır ve burada, hakikaten, enerjiyle ilgili çok mühim meseleler gündeme getirilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ve Hükümetin, bu Enerji Kongresi sonuçlarını dikkatle takip edeceğine inanmak istiyorum. Türkiye'de enerji yok, Türkiye karanlığa gidiyor, siyasi irade yok ve hükümet de bu konuda zaaf içerisindedir diyorum, hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

MÜMTAZ YAVUZ (Muş) – Sayın Başkan, ben konuşacağım...

BAŞKAN – Öyle mi? Siz dün kullanmıştınız ya fazladan...

TURHAN GÜVEN (İçel) – 3 üncü maddede grup adına talebimiz var efendim.

BAŞKAN – "Konuşmayacağım" demişti.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Bitmemişse, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hayır, başka; ama, kendileri konuşmayacağım demişti; şifahi bir anlaşmamız vardı.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Onunla... Grupla değil efendim.

BAŞKAN – Tabii, ben bir şey demedim efendim; takdir sizin.

Anlaşma anlaşmadır her zaman; Sayın Yavuz anlaşmaya sadık kalır.

Buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA MÜMTAZ YAVUZ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Mavi Akım" diye adlandırılan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde, Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce, Yüce Heyetinizi ve televizyonları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı, Grubum ve şahsım adına, saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, Yüce Türk Devleti, bugüne kadar, bölgesinde, istikrar unsuru ve güvenilir bir dost ve de bir müttefik olduğunu her zaman kanıtlamıştır. Çok şükür, bugün, eskisinden farklı birçok dost ve kardeş Türk Cumhuriyeti mevcuttur. Yüce Atatürk'ün kurmuş olduğu Türkiye Cumhuriyeti, bu kardeş ülkelere göre daha sanayileşmiş, cumhuriyet ve demokrasi tecrübesi edinmiş bir ülke olarak, bu kardeş ülkelere hem yol göstermeli hem de üreteceği fikir ve projelerle onların kalkınmalarını ve bizimle daha fazla diyalog ve ticaret içinde olmalarını sağlamalıdır. Bu temel politika yerine bu projeye, dost ve kardeş dediğimiz ülkelere yapacağımız ciddi projeleri sekteye uğrutup, gerçekleşip gerçekleşmeyeceği tartışılan ve gerçekleşse bile Türkiye'yi her zor anında sıkıntıya sokup enerjisini sekteye uğratacak bu projeye, bugün, kardeş dediğimiz, Azeri ve Türkmenlerin gazını Türkiye'ye nakledecek Trans-Hazar Projesinin askıya alınmasına neden olunmuştur. Halen, Türkiye dışındaki kısmına başlanılmamış olan ve Türkmenbaşının dediği gibi, altı yedi yıldan önce bitirilmesinin mümkün görülmeyen bu proje, ileride, Türkiye'nin enerjisini çok sekteye uğratacaktır. Amaç, tüzüm yemek mi bağcıyı dövmek mi? Eğer, amaç tüzüm yemekse, çok daha ucuza mal olacak kardeş Türkmen gazı varken, bu projede ısrar etmenin anlamını bir türlü çözemiyorum. İsrar ediliyorsa, bunun arkasında da bir artniyet bulunduğu inanıyorum.

Bu projeyi ihale edenler diyor ki, Rusya ile dost olmak için, gazı bu şartlar altında alıyoruz. Onun için, işi, Rusya'nın RAO Gasprom Şirketine ve onun uygun gördüğü firmalara ihalesiz veriyoruz. Maşallah, çok iyi etmişiz(!) Ne diyelim... Anlaşmanın faydaları saymakla bitmiyor(!)

Anlaşmanın bir hükmüne göre, Türkiye, 2001 Nisanında gaz alabilecek durumda olması gerekiyor. Türkiye, bu tarihte gaz almazsa "take or pay" maddesine göre, almadığı gazın parasını, almış gibi ödemek zorunda kalacaktır. Peki, Türkiye, taahhüdünü yerine getirmezse, cezaî bir hüküm gereği, para ödeme durumunda kalacak; ya Ruslar sorumluluklarını yerine getirmezse, Türkiye'nin kaybettiği zamanın bedelini ve masraflarını kim ödeyecektir?

Sayın milletvekilleri, doğu-batı enerji koridorunun açılması için, Türkiye'nin net tavrı ortaya koyması gereken bir dönemde, Türkiye, Rusya'ya jest üstüne jest yapmaktadır; bunu anlamak da, gerçekten imkânsız. Binlerce Çeçen'in, Rus bombardımanından kaçmak için, Kafkasya'nın sarp

dağlarında ölüm kalım mücadelesi verdiği bir dönemde, Türkiye'nin, Mavi Akım Projesi uğruna, bu derece tavizkâr davranmasını anlamak, hiç de mümkün görünmemektedir.

Peki, dost ve kardeş Türkî cumhuriyetleri, kendilerini de dar günlerinde yalnız bırakmayacağımızı düşünmezler mi? Bunun yanında, Rusya'ya satacakları gazı, Rusların, Ukrayna gibi, Türkiye'ye birkaç katına satacağını bilmiyorlar mı? Halbuki, Çeçenistan, 1996 yılı sonunda, Rusya ile imzaladığı Kasavyur Anlaşmasında, bağımsızlık kazanmış, müstakil bir ülke olmuştu. Ruslar, teröre karşı mücadele gerekçesiyle, Çeçen halkının, kazanılmış haklarını geri almak için, topyekûn savaş açmalarının anlamı nedir? Türkiye, böyle bir dönemde, Rusya'ya destek mesajları içeren bu projeyi gerçekleştirmek bir yana üstelik terör anlaşması imzalamıştır. Rusya ile terör anlaşması imzalanması tabii ki çok önemli; ancak, diplomaside en önemlisi zamanlamadır. Bu konuda şayın hükümet, ne yazık ki, çok büyük bir yanlış yapmıştır. Birilerinin çıkar ve menfatı uğruna, Çeçen kardeşlerimizin yanlarında olmadığımızı ve hatta Rusların dostu olduğumuzu belirtmek için, Çeçenlerin zor anında bu projeye Rusya'ya bir kıyak çekmekteyiz.

Rusya'ya bir kıyak da, kardeş Türkî cumhuriyetlerinden alacağı doğal gazı birkaç katı fiyatına bu projeye alacak olmamızdır.

Şimdi Yüce Türk Devleti Çeçenleri yalnız bırakacak, Türkmen gazını birkaç katı fiyatına Rusya'dan satın alacak; diğer Türkî cumhuriyetler de bu konuda ne düşünecekler? Döndüp, aferin, çok iyi ediyorsunuz mu diyecekler?!

Sayın Bakan, Türkmen gazının kuyu başında 36 dolar olduğunu söylüyor. Bu gaz, Türkenistan'dan başlayıp Rusya'nın bir ucundan öbür ucuna, Ukrayna'ya, Ukrayna'dan da Bulgaristan ve Romanya üzerinden Türkiye'ye geliyor. Bu ekonomik oluyor da Hazar Denizini geçip Azerbaycan'dan Gürcistan'a gelecek olan ekonomik olmuyor mu? Oysa ki, bu iki boru hattının mukayesesini yaparsak, Türkmenistan'dan gelecek boru hattı Ukrayna üzerinden gelen boru hattının yarısı kadardır.

Sayın Bakanın dediği gibi, Türkmen gazının yatırım maliyeti 2 milyar doları bulmaktadır. 93 dolardan satın alacağımız gazı kuyu başında 36 dolara satın alsak 100 metreküpte 57 dolar kâr etmiş olacağız. Bu Mavi Akımla Rusya'dan alacağımız, yıllık 17 milyar metreküplük gazı Türkenistan'da kuyu başında alsak yılda 1 milyar dolar kârımız olacaktır. İki yılda 2 milyar kâr etsek, inşaatın yatırım bedelini iki yıl içerisinde karşılamış olacağız. Bunu, uzun yıllar için düşüncelersek, Türkiye, bu işten çok kârlı çıkacaktır. Yılda 1 milyar dolar kârı olan bu ülke, o zaman, memur maaş katsayısını 15 artıracak, açlık sınırında yaşayan memurumuza da bir jest yapmış olacaktır. Şayet, bunu, on yıl gibi bir sürede düşüncelersek, kaybımız 11 milyar 520 milyon dolar edecektir.

Bu Mavi Akım Projesinin Türkiye kısmındaki maliyetini dün akşam arz etmiştim; en az 110 milyon dolar pahalıya verilmiştir; yani, bu parayla deprem bölgesinde 15 800 adet kalıcı afet konutu yaptırılabilirdi. Bu da, Gölcük'ü sil baştan, yeniden imal etmek demektir.

Gördüğünüz gibi, bu projenin elle tutulur yanı kalmamıştır. Her projenin keşfi BOTASŞ çikarmaktadır; peki, bu projenin keşfi neden başka bir kuruma çıkarttırılmıştır?! Ondan sonra da, 403 milyona çıkan proje pahalı oldu deyip, 64 milyon tenzilat yapıp, bunu, 339 milyon dolarla birilerini vermişler. Proje, ekonomik ve siyasî açıdan tam bir fiyaskodur.

Peki, teknik anlamda durumu nedir; Mavi Akım, denizin 2 150 metre derinliğine kadar inip, dünyada inşa edilmiş en derin boru hattı olacak; üstelik, yer yer sismik aktivitesi olan Karadeniz'in asitlik ortamı tabanına düşenecek. Bu konuda, bilim adamlarının da çok ciddi tereddütleri bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teknik, ekonomik ve siyasî boyutlarıyla bir yanlış yumağı haline gelen bu işi düzeltmek zorundayız.

Tekrar söylüyorum, zararın neresinden dönersek kâdır. Ülke menfaatını birilerinin çıkarından üstün tutmak zorundayız ve de dost ve kardeş cumhuriyetleri küstürmemiş olacağız. Bunu, bir muhalefet milletvekili olarak söylediğim için kaldırıp bir kenara atmamız gerekiyor.

Bir vebal altına girmemek için, Yüce Heyetinizi sağduyuya davet ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yavuz.

Grupları adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç; buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Takriben dört saat süren bir kapalı oturum yaptık. Millet merak ediyor, "Yüce Meclisimiz dört saat kapalı oturum yaptı, acaba milletten saklanan ne sırlar vardı ki, gizli oturum yaptılar, milletvekillerimiz böyle sırlar öğrendiler?" Millete şunu söylemek istiyorum ki, hiçbir şey söylenmedi, sır mahiyetinde de bir şey söylenmedi, sırf dostlar alışverişte görsün diye söylendi. Burada anlaşmanın püf noktaları okunmadı. Gazetelerdeki bilgiler burada tekrarlandı; yani, gizlilik derecesi olan hiçbir bilgi de verilmedi. Onun için, herkes rahat olsun, kim ne biliyorsa, doğru bilgi odur.

Değerli milletvekilleri, bu anlaşma, hakikaten, daha önce de söylediğim gibi, Sevr'den sonra Türkiye için büyük sorumluluklar getiren bir anlaşmadır. Sevr'i biz, topraklarımızı işgal eden düşmanın kazandığı zafer sonucunda imzalamak zorunda kalmıştık; ama, bu, maalesef, hükümetimizin isteğiyle yaptığı; ancak, vahameti hakikaten halk ve kendileri tarafından biliniyor mu bilinmiyor mu, o tabii tarafımızdan meşhuk olan bir anlaşma. Daha önce de söylediğim gibi, burada, bizim Türkmenistan'dan ve Azerbaycan'dan doğalgaz alarak Türkiye'ye getirme imkânımız varken ve Türkmenistan ve Azerbaycan'dan gaz getirirken, farz edelim ki, Türkiye Cumhuriyeti Devleti 1 milyar dolar fazla verse, ne olacak?! Bakın, Kıbrıs'ı ayakta tutmak için, Kıbrıs'ın bütün masraflarını Türkiye Cumhuriyeti yükleniyor. Şimdi, biz, bu aynı ırktan bir milleti, toplumu -yani, iki devlet bir millet gibi birbirimizi görüyoruz- bu insanları ekonomik yönden ayakta tutmak için, doğrudan doğruya, bunların ülkelerinde var olan doğalgazı, bunlardan almıyoruz; bunlar gidiyorlar, Rusya'ya satacaklar, biz, bunlardan almadığımız için, Rusya'yla anlaşma yaptığımız için, bugün, bununla beraber, yıllık 30 milyar metreküplük doğalgazı Rusya'dan alacağız. Halbuki, bu 30 milyar metreküplük gazı Azerbaycan'dan ve Türkmenistan'dan alsak hem ucuz olur hem o insanları Rusya'ya bağımlı olmaktan kurtarırsınız ve hem de Türkiye'nin uluslararası politikasına uygun hareket ederiz ve ileride de Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Rusya'nın merhametine, politikasına terk edilmemiş bir durumda olur.

Bunu söylüyoruz; ama, maalesef, DSP'li ve MHP'li arkadaşlarımız, üstelik de, şaibe altında yapılan bu anlaşmayı çok büyük bir iştah ve lezzetle onaylamak için büyük gayret sarf ediyorlar. Ben, hayret ediyorum; bu lezzeti ve iştahı nereden alıyorsunuz; onu, hakikaten, keşfedemedim.

Ayrıca, bu anlaşma... ANAP'lı iktidar yakınlarına ihalesiz verildiği herkes tarafından bilinmektedir. Normal olarak, bu anlaşmayla, 150 ile 200 milyon dolar arasında devlet zarara sokulmuştur. Bu anlaşmayla getirilmesi öngörülen gazın da Türkiye'ye gelmesi imkânsız. Bakın, bu anlaş-

mayla ilgili olarak, bu Türk şirketlerine 52 milyon dolar avans verilmiştir; ama, o avansın verilmesine ilişkin yapılan sözleşmede deniliyor ki, Rusya'daki Gazprom Şirketi, şu, şu hizmetleri yaptıktan sonra kendisine bu avans verilecektir. Bunların hiçbirisi yapılmamıştır.

BAŞKAN – Efendim, stüreniz bitmek üzere, toparlayın.

KAMER GENÇ (Devamla) – Bu hizmetlerin birisi yerine getirilmemiştir.

Ayrıca, bu anlaşma, avansın verildiği tarihten itibaren birbuçuk yılda yapılacaktı. Avansın verilmesinden bu yana bir yıldan fazla zaman geçmiştir, hâlâ ortada bir şey yok.

Bu doğalgaz boru hattının inşaatıyla ilgili 1998 yılında ANAP İktidarıyla ilgili olarak –tabii, Enerji Bakanlığı onlara ait olduğu için... Hatta, size de Enerji Bakanlığını yalnız ANAP'a verseydiniz, yeterdi; başka bakanlıklara ihtiyaç yoktu dedim– tam 9 özel ihale yapılmış, bu ihalelerin büyük bir kısmı pazarlıksız ve dolar cinsinden, yüzde 15 avans verilmiş; verilen avansın toplamı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederim; uzatmayacağım, mümkün değil; Temcit pilâvı mı efendim bu...

KAMER GENÇ (Devamla) – Sayın Başkan, biraz önce burada bazıları konuştuğu zaman 3-5 dakika geçiriyorsunuz...

BAŞKAN – Efendim zataîileriniz için de streyi uzattım, çok uzattım. Gizli oturumda da konuşunuz.

KAMER GENÇ (Devamla) – Hayır, nerede uzattınız efendim... 5 dakikayı geçirmiyorsunuz...

BAŞKAN – Sayın Genç mümkün değil efendim, kanuna geçiyoruz...

KAMER GENÇ (Devamla) – Sayın Başkan, o kılıfıda tarafsız davranacaksınız. Burada kişisel konuşma yapan herkese 1 dakika süre veriyorsunuz...

BAŞKAN – Sayın Genç, ben taraflı isem, tarafsız olanı bulun. İstirham ederim, yapmayın yani...

KAMER GENÇ (Devamla) – Canım, burada düşüncelerimizi dile getirmek istiyoruz; engelle-yorsunuz...

BAŞKAN – Buyurun efendim, tamam; temcit pilâvı oldu bu!..

KAMER GENÇ (Devamla) – Neyse... ama yani...

BAŞKAN – Olsun efendim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bakın, biraz önce burada satışmadan dolayı söz alan sayın genel başkana 15 dakika söz verdiniz...

BAŞKAN – Efendim, zataîilerinize de verdim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Nerede verdiniz canım; sözlümüzl kesiyorsunuz...

BAŞKAN – İstirham ederim yapmayın, Recai Kutan kırk yılda bir konuştu efendim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Canım, sana ne; Allah Allah!.. Herkese eşit muamele yapın.

BAŞKAN – Yani, yeter; bu, suiistimal.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne suiistimali Sayın Başkan; suiistimalin ne olduğunu biliyor musunuz siz...

BAŞKAN – Avukat değilim; ama, bilirim suiistimalin ne olduğunu

İzmirum Milletvekili Sayın Aslan Polat; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu kanun tasarısının yürütme maddesine geldik, biraz sonra da oylama yapacağız. Bu kanun tasarısında çok konuşuldu; ama, ben, son, özet olarak itiraz ettiğimiz konular hakkında size çok kısa bilgi vereyim.

Gaz alanında bizim en çok itiraz ettiğimiz konu şudur:

1. Ülke bazında bağımlı olmamak,
2. Giriş noktası olarak gazları dağıtmak.

Eğer, biz, gazları sadece iki merkezden, Mavi Akım, Samsun girişinden ve Trakya üzerinden alırsak, doğudaki İran gazını, Türkmen gazını ve güneydeki Irak-Kerkük gazını ihmal edersek, o vilayetlere, yani, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya tekrar doğalgaz verme imkânımız olmaz. Neden olmaz; çünkü, gaz dağıtmak için, o bölgelerin, yani, gazın gideceği bölgelerin ekonomik olması ve orada gaz kullanmaya müsait bir sanayi sektörünün veya konut sektörünün olması gerekmektedir. Şimdi, siz, Trakya'dan gazı alırsanız, Doğu Anadolu'dan bir gaz girişi olmazsa, Doğu Anadolu'ya o gaz hatlarını borularla uzatmanız zerre kadar ekonomik olmaz ve uzatamazsınız. O zaman ne olabilir; gaz giren yerlerde elektrik santralleri yaparak, o gazı bu santraller vasıtasıyla ülke bazına dağıtmak istersiniz. Burada iki büyük problem meydana gelir; bir, gerektiğinden fazla gaz santrali yapılacağı için bir masraf olacaktır; ikincisi, bu iletişim ağlarından dolayı hem masraf olacak hem de Türkiye'de, elektrik iletim şebekelerinde yüzde 25'e yakın olan ortalama kaybı göz önüne alırsak, enerjide büyük kaybımız olacaktır. Onun için, biz diyoruz ki; bir, gaz alırken ülkeler bazında dağıtalım; iki, giriş noktaları bazında dağıtalım. Onun için, biz, Hazar geçişi Türkmen gazının, İran gazının ve güneyde Kerkük'te ve Irak'taki doğalgazların alınmasına çok önem verdiğimiz gibi, hatta, Suriye üzerinden alınacak gazın da İskenderun bölgesindeki sanayi için kullanması bakımından önemli olduğu kanaatindeyiz.

İkinci olarak, bu gazla ilgili söyleyeceğimiz bir konu da şudur efendim: Bu konuyu, ben, yazılı da sordum sayın bakanlara, tatmin edici cevap almadım. Şimdi, biz, bu enerji alımlarında, elektrik enerjisi alımlarında bir taahhütte daha bulunmuşuz; demişiz ki bu firmalara, Amerika Birleşik Devletleri tüketici fiyatları endeksindeki düşme kadar, sizden alacağımız elektriğe her yıl zam yapacağız. İşte, Devlet Planlama Teşkilatının en çok itiraz ettiği konulardan birisi de budur. Bizat, ben, şahsen, DPT'de çalışan birçok mühendis arkadaşla konuştum; hemen hepsinin itirazları şu, deniyor ki: Bu elektrik alımlarında 6 sent, 8 sent, 9 sent, hatta 12 sentten alınması için mukavele yapılan gaz santralleri var. Dünya ortalaması 3,5 sentken -bakın, buna hiç dikkat edilmiyor- ülkemizde, hâlâ, yirmibeş sene, otuz sene ben senden gazı 9 sentten alacağım diye mukavele yapmış olduğumuz santraller var; az veya çok, var ama...

Şimdi, ayrıca buna bir mukavele daha konuşmuş, denmiş ki: Her sene, Amerika Birleşik Devletleri, Türkiye'deki fiyat endekslerinde meydana gelen kayıp kadar ben sana ilave edeceğim bu fiyatlar üzerine. Dolayısıyla, yirmibeş otuz sene sonra, bu elektrik fiyatlarının kaç liraya çıkacağını, DPT'nin daire başkanlığı seviyesindeki uzmanları "hâlâ, hesaplayabilmiş değiliz" diyorlar. Şimdi, size bir şey soruyorum: Türkiye'nin en önemli kuruluşlarından olan Devlet Planlama Teşkilatı bile, sizin aldığımız bu elektrikteki fiyat artışlarını, hâlâ, hesaplayamıyorsa, biz, neye göre anlaşma yapıyoruz, bir de bunun üzerinde durmamız lazım.

Üçüncü nokta: Bizat Devlet Planlama Teşkilatının Enerji Bakanlığına 30 Haziran 1999'da yazmış olduğu bir yazı var, altında da Prof. Orhan Güvenen Hocanın imzası var; yazıda "yaptığımız hesaplara göre, 2005 yılında, elektrik tüketimi olarak, Türkiye'de 15 milyar metreküplük doğalgaz kullanımı gerekmesine rağmen, BOTAS'ın hesapları 30 milyar metreküplük çıkıyor; biz, burada anlamıyoruz" deniliyor.

Arkadaşlar, şimdi, bir şey söylemek istiyorum: Devlet Planlama Teşkilatının o dönemdeki Genel Müdürü, Türkiye'de, yıllarca Devlet İstatistik Enstitüsünün de Genel Müdürlüğünü yapmış bir şahıstır. Türkiye'de herkesin kabul ettiği bir konu vardır ki, Devlet İstatistik Enstitüsü, rakamlar üzerinde en ciddi ve en titiz olan bir şahıslar ve ekip topluluğudur.

BAŞKAN – Sayın Polat toparlar mısınız.

ASLAN POLAT (Devamla) – Şimdi, Türkiye'nin en ciddi ekip topluluğu, en ciddi hesap yapan toplulukları, sizin yaptığınız hesaplara itiraz ediyorlarsa, bunun üzerinde, acaba, bizde bir yanlışlık olabilir mi diye düşünelim; burada bir yanlışlık olduğu kanaatindeyim. İşte basit misal; şu hesapta ne deniliyor; bugün, yaptığınız Mavi Akımda Türkiye'ye bu sene 0,5 milyar metrektülük gaz gelecek deniliyor; nereden; bu anlaşmayla, bu sene... Daha henüz başlanmış değil. İşte, Enerji Bakanlığının hesaplarına yapılan itiraz da buradan geliyor. Bir de, doğalgazın kendi yapısında var; doğalgaz, öyle, petrol gibi getireyim de, stok edeyim veya bir arıza olduğu zaman tankerlerle getireyim bunu takviye edeyim diyebileceğimiz bir enerji alanı değildir; bundaki depolama çok sınırlıdır. Yeraltındaki bazı maddelerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Polat...

ASLAN POLAT (Devamla) – Sayın Başkan, 1 dakika süre verirseniz, bitiriyorum.

BAŞKAN – Vermeyeceğim; vallahı vermeyeceğim; yemin billah... Hayır, yeter.

ASLAN POLAT (Devamla) – Bir şey söylemiyorum efendim.

BAŞKAN – Tabii; yok, bugün, tamam.

ASLAN POLAT (Devamla) – Teşekkür ederim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

Soru kısmına geçiyoruz.

Sayın Toprak, buyurun.

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) – Sayın Başkanım, aracılığınızla, Sayın Bakanım sorumu yöneltiyorum.

BAŞKAN – Kısa ve öz olsun.

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) – Konunun, ülkemizin stratejik çıkarları ve ekonomik çıkarları açısından iki yönlü var. Ekonomik çıkarlar açısından, bu projeye alternatif çok daha uygun projeler vardır; ancak, stratejik çıkarlar açısından telafisi mümkün olmayacak şekilde ülkemiz ve sınırlarımız, âdeta, son zamanlarda hortlatılmaya çalışılan eski Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği anlayışına terk edilmiyor mu?

Ben, Karadeniz'de, sınırlarımızın karşısında Rusları değil Çeçen kardeşlerimizi görmek istiyorum.

Bu projeye, Çeçenistan'daki zulme devam anlamına gelen bir anlaşma ve Çeçen kardeşlerimizin Rus zulmüne, ikinci bir anlaşmayla, üstelik bu kez kanun düzeyinde bir düzenleme getirmek suretiyle Meclisimiz de alet edilerek, Çeçen kardeşlerimizin ve ülkemizin çıkarları, stratejik çıkarlar açısından, yakın gelecek için çok büyük bir tehlike karşısında değil midir?

BAŞKAN – Suale gelin efendim.

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) – Sayın Başkanım, ben, sorumu ifade ettim. Ülkemizin stratejik çıkarları açısından bu projenin çok zararlı olduğu, yakın gelecekte de bunun ne kadar zararlı olduğu ifade edilecek durumdadır. Sayın bakanım bu konuda kısaca bir bilgi vermek isterler mi ve

Çeçen kardeşlerimizin Rus zulmüne maruz kalmasına devam anlamına gelir mi? Lütfen, cevap huzurda olsun; çünkü, dört beş aydır huzurda sorduğumuz birtakım sorularımıza sayın bakanlarımız hâlâ cevap vermediler.

BAŞKAN – Tamam efendim... Soru anlaşıldı efendim.

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Dayanıklı, buyurun efendim.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Tekirdağ) – Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakana bir iki tane teknik soru sormak istiyorum:

Birinci sorum: BOTAŞ ile RAO Gasprom veya VEP Gazexport arasında yapılan doğalgaz alım anlaşmasında, BOTAŞ, doğalgazın faturasını hangi şirkete ödeyecektir? Ayrıca, bu VEP Gazexport firmasının kuruluş yeri neresidir ve bu şirketin ortakları kimlerdir?

İkinci sorum: Bu avans olarak verilen 50 küsur milyon dolar, birtakım şartlara bağlanmış olmasına rağmen, yönetim kurulu, bu şartları, zannediyoruz kaldırmıştır. Kaldırdıysa, bu şartlar hangi gerekçelerle kaldırılmıştır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Geçer, buyurun.

MUSTAFA GEÇER (Hatay) – Sayın Başkanım, aracılığınızla, Sayın Bakanımın şu sorunun cevabını öğrenmek istiyorum: Şimdi, bu, petrol, gaz, boru hattı, Mavi Akım Anlaşması gereğince yapılacak olan boru hattının Karadeniz'in altından geçirilmesi yerine, Gürcistan sınırından Türkiye'ye girmesi mümkün olmaz mıydı? Neden karayolu değil de, acaba, denizyolu burada tercih edilmiş oldu? Bunun ekonomik bir nedeni mi vardır, yoksa, stratejik bir neden midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Nidai Seven, buyurun efendim.

Kısa ve öz.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayın Başkanım, müsaade edin, bunu, ben tayin edeyim.

BAŞKAN – Hayır, o takdir benim efendim.

Buyurun.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkanım, aracılığınızla, Sayın Bakanıma şu soruyu sormak istiyorum:

Doğubeyazıt'ta kurulmak istenen kompresör istasyonu hakkında proje aşaması ne durumdadır? Bu konuda bilgi almak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, cevap?..

DEVLET BAKANİ EDİP SAFDER GAYDALI (Bitlis) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; bütün milletvekillerimizin sorularına yazılı ve detaylı olarak cevap verilecektir.

Arz ederim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Tasarının tml açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın Şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım:

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, son söz hakkı var.

BAŞKAN – Geçti efendim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne getisi efendim!..

BAŞKAN – Geç geldi efendim, affedersiniz...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Nasıl geçti Sayın Başkan; daha önce vermiŐtim...

BAŞKAN – Açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için 3 dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya baŐlandı)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, uygulamada yanlışlık yapıyorsunuz. Ben, ne zaman o sözü istemiŐim? Lütfen... O sözü ne zaman istemiŐim?..

BAŞKAN – Oylamaya geçtikten sonra istediniz efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sorar mısınız Kanunlar Müdürlüğüne, ne zaman istemiŐim o sözü?

RAMAZAN GL (Isparta) – Burası kanun devleti Sayın Başkanım; niye haksızlık yapıyorsunuz!..

KAMER GENÇ (Tunceli) – Burası keyfi bir yer midir; yani, istediğin gibi kahvehaneyi mi idare ediyorsun, Meclisi mi idare ediyorsun?.. Ben, onu, bir hafta önceden istemiŐtim efendim. Otur mu canım!... (ANAP sıralarından "otur yerine" sesleri, gürültüler)

Niye oturacağım yahu; söz hakkımı kullanacağım. Allah, Allah... (ANAP sıralarından gürültüler) Eğer, biz, söz hakkımızı kullanamayacaksak, bu Meclis nasıl çalıŐacak?

Sayın Başkan, böyle keyfi Meclis yönetimi olmaz. BuraŐı, sizin, özel mltnz değil, burası, Türkiye Büyük Millet Meclisi. Eğer, biz...

Siz, zaten, konuŐmamızdan rahatsız oluyorsunuz. Sizi protesto ediyorum ve oy kullanmayacağım ve bu anlaşmanın aleyhindeyim. Bu anlaşmada Türkiye Cumhuriyeti Devleti satılıyor ve siz de buna ortak oluyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Genç, hakaret ediyorsunuz, hareketinizi iade etmiyorum...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hakaret etmiyorum...

BAŞKAN – Bir dakika...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Söz hakkımı ne gerekçeyle kesiyorsunuz?.. Benim söz hakkımı niye kesiyorsun?.. Ben söz istiyorum, söz hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Genç, mtsade edin... Arkadaki ktipler geç verdiler, ben oylamaya geçmiştim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim olur mu, konuŐmak için ben dn mtracaat ettim.

BAŞKAN – Size karşı saygısızlık etmek istemedim, yanlış bende, ztir diliyorum. dahası var mı... Ama, bana hakaret etmeye hakkınız yok. (MHP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben hakaret etmiyorum...

BAŞKAN – Burada Türkiye Cumhuriyetinin cumhuriyet hkmetleri hiÇbir zaman Türkiye'yi satmamıŐ, biz de, burada, Meclis Başkanvekili olarak ortak değiliz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bakın, bir dakika...

BAŞKAN – Konuşmalarınıza dikkat edeceksiniz. Kimse bir şey satmıyor. Bırakın...(MHP ve ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Oylamaya geçtim efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben hakaret etmiyorum. Dün bana arkadaşınızı gönderdiniz ve lehte mi aleyhte mi söz istediğimi sordunuz; ben de "aleyhte" dedim.

BAŞKAN – Efendim, özür diliyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Özür dilemekle olmaz...

RAMAZAN GÜL (Isparta) – Yazıklar olsun size...

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının yapılan açık oylamasının sonucunu açıklıyorum:

Katılan üye : 222

Kabul : 170

Ret : 51

Mükerrer: 1

Bu sonuca göre, tasarı kanunlaşmıştır; hayırlı olsun.

Sayın milletvekilleri, Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun müzakerelerine başlıyoruz.

2. – *Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/389) (S. Sayısı: 357) (1)*

BAŞKAN – Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Karar yetersayısı aranmasını istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, zaten maddelerine geçeceğim, niye telaş ediyorsunuz?

TURHAN GÜVEN (İçel) – Maddelerine nasıl geçersiniz, 3 dakikamız var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyon raporunun okunup okunmaması hususuna geçeceğim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Böyle olmaz, 5 dakika var canım...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sen de öyle yapıyordun bir zamanlar.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne zaman yaptım ben?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sen de öyle yapıyordun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne zaman yaptım yahu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Her zaman yaptın.

(1) 357 S. Sayılı Basmayazı Tutanağına eklidir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, gruplar adına 20 dakika konuşmayacak mıyız? (Gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... (DYP sıralarından gürültüler)

RAMAZAN GÜL (Isparta) – Sayın Başkan, muhalefetin sesi kısılmak isteniyor...

BAŞKAN – Ne diyorsunuz efendim?..

RAMAZAN GÜL (Isparta) – Niçin Sayın Kamer Genç'i dinlemiyorsunuz Sayın Başkan?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Böyle keyfilik olur mu efendim?

BAŞKAN - Efendim, televizyonda Türk Halkının önünde özür diledim, Kâtip Üyelerin hatası dedim Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Özür dilemekle bu iş olur mu; yani, herkesten özür dile, kimseye söz verme...

BAŞKAN - Efendim, özür diledim... Yeter artık!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, özür dilemekle bu iş olmaz.

BAŞKAN - Ne yapacağım peki?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Söz vermek zorundasın... Söz vermek zorundasın...

BAŞKAN - Oylamaya geçmiştim Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır efendim olmaz, söz vermek zorundaydınız.

BAŞKAN - Efendim, Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Raporun okunmamasını isteyenler...

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Karar yetersayısının aranmasını istiyorum.

BAŞKAN - Raporun okunmasını isteyenler... Raporun okunmaması hususu kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum efendim... (DYP sıralarından gürültüler)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, tümü üzerinde söz vermeyecek misiniz?

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, tasarının tümü üzerinde görüşme yapmadan nasıl madde okutuyorsunuz?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tasarının tümü üzerinde söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Efendim, affedersiniz, yoruldum, dilim stırttı, özür dilerim.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, tasarının tümü üzerinde gruplar adına 20'şer dakika söz vermeniz lazım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tasarının tümü üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN - Tamam ama, yapmayın...

TURHAN GÜVEN (İçel) – Efendim, kim konuşacak belli değil, 3 dakikada otur mu böyle şey canım.

BAŞKAN - Efendim, tasarının tümü üzerinde söz isteyenler diyeceğim; ama, çalışma süremizin bitimine fazla zaman kalmadığı için, çalışmalarımıza saat 20.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.56

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 20.00

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Mehmet AY (Gaziantep), Tevhit KARAKAYA (Erzincan)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 104 üncü Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum. 357 sıra sayılı kanun tasarısının müzakeresine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN**DİĞER İŞLER (Devam)**

2. – Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Eklî Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/389) (S. Sayısı: 357) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Nevzat Yalçıntaş; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA NEVZAT YALÇINTAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, önümüzdeki kanun tasarısı, Yargıtay Kanununun bir maddesinin değiştirilmesi hakkında.

Bu tasarıya baktığımız zaman, üç önemli hüküm getiriyor: Önce, Yargıtay yayımlarının döner sermayesini artırıyor; yani, 50 milyar Türk Lirasına çıkarıyor. Getirdiği ikinci önemli hüküm, döner sermayede çalışan personele, usulü dairesinde düzenleyerek teşvik tazminatı veriyor.

Üçüncü hüküm de, Yargıtay merkez teşkilatına 8 adet kadro tahsis etmesi.

Normal bir tasarı, normal hükümler, makul ve tasarının getirdiği talepler, işin gereğine uygun. Tabiatıyla, böyle bir tasarıyı, öyle ümit ediyorum ki, Meclisimiz de ittifakla kabul edecektir; şüphesiz, biz de olumlu bakıyoruz. Yalnız, bu tasarı vesilesiyle bazı hakikatler de önümüze çıkıyor. Ben o hakikatlerin bazılarını dile getireceğim.

Dikkat buyurduysanız, bu defa, herhalde, bu tasarı, inşallah ittifakla çıkacak diye arz ettim; çünkü, bana göre, böyle normal, makul bir tasarı -inanılacak gibi değil- beş sene gecikerek geliyor, beş sene bekliyor. Tasarının ilk sevk tarihine baktığımız zaman, Sayın Tansu Çiller Hanımefendinin Başbakan olduğu tarihe dayanıyor ve sevk tarihi 25 Mayıs 1995. Yani, Yargıtay normal olarak döner sermayesini artırmak istiyor, yayımlar yapılacak, Türkiye'ye dağılacak, herkes okuyacak. Yargıtaydaki hükümler, kararlar, bütün bunlar Türkiye sathında üniversitelere, hâkimlere, her yere gidecek, başka yayımlar olacak ve tabiatıyla daire ihdas edilmiş, kadro lazım; ama, beş senè...

Şimdi, bundan neler çıkarıyoruz: Birincisi, bir taraftan yargıyı güçlendirmek ve bunu inanarak yapmak istiyoruz, çaba, dikkat istiyoruz ve bir taraftan da yargının şükratli olmasını istiyoruz; yani, Türkiye'de geciken yargı olmasın; çünkü, yargı gecikti mi diyoruz ki "ne kadar gecikirse, o kadar

eksik, noksan bir fonksiyon icra ediyor." Peki, biz ne yapıyoruz; bu kadar sürat istediğimiz yargının normal, makul bir şeyi, beş sene, o hükümetten bu hükümete, o dönemden bu döneme atlayıp geliyor. Buna nazarı dikkatinizi çekmek istiyorum. Yargı gecikiyor da Meclis, acaba, gecikmiyor mu? Bundan sonra, Meclis olarak, biz de lüzumlu sürati göstermeliyiz; yani, yargıya, bu bakımdan, yardımcı olup, öncelik vermeliyiz.

Buradan çıkan ikinci önemli nokta, yargıya lafzî olarak önem verdiğimizdir. Adalet Bakanlığının önemi, fonksiyonu itibarıyla, hiçbir zaman inkâr edilemez. Yargıtay ve diğerleri de böyle. Öncelik vermek, imkânlar vermekle olur; yani, yargımız, modern bir mekanizasyona, elektronik cihazlanmaya, kâfi imkânlarla ve bütçe imkânlarına, kadro imkânlarına kavuşturulmadır. Fiilen, bunun yapıldığını söyleyemeyiz; çünkü, bu kürsüye yargı organlarının, başta, Adalet Bakanlığımızın bütçeleri geliyor. Bunların nispetlerini biliyoruz, fevkalade az, küçük...

Yargı fonksiyonunun yapıldığı mekânları biliyoruz. İsimleri, Türk Milletinin ne kadar önem verdiğini gösteriyor "adliye sarayı" denir; sadece bizde değil, dünyanın her yerinde "saray" denilir; Fransızcada biliyorsunuz, onlar da "saray" diyor; ama, saray gibi yapıyorlar, içleri de o şekilde...

Bu noktada "adalet mülkün temelidir" inancına, gereği gibi önem vermeliyiz; çünkü, bir ülke fakirliğe, zaman zaman yoksulluğa, zaman zaman hastalıklara, imkânsızlıklara tahammül edebilir; bunu, zaman içerisinde telafi de edebilir; ama, adaletsiz bir toplum, adaletin işlemediği bir toplum, asıl yaralı toplum odur. Her şeyi bırakıp, önce onun tedavi edilmesi lazım. Bu da, yargıya vereceğimiz imkânlarla hemahenk ve orantılı gidecektir.

Tabii, yargı konusu, Yargıtay konusu da, nazarı dikkate alınınca, Türkiye'de ortaya çıkan, belki dört-beş senedir ortaya çıkan bir kavramı da, tekrar, bu vesileyle göz önünde tutmalıyız; hukukun siyasallaştırılması. Bu, fevkalade dikkat edeceğimiz bir husus.

Yargı, hiçbir şeyin aleti olamaz. Yargı, bazı toplumsal fikirlerin, görüşlerin, amaçların tahakkuku için bir alet değildir. Yargı, bizzatî bir vasıta değildir, bir gayedir. Adil, adaletli bir toplum, tarihin her döneminde, dünyanın her yerinde bir gaye olmuştur.

Peki, bizde bu endişeler nereden çıkıyor? Bu endişeler, sadece adalette çıkmadı; bazı kavramlar ve alanlar var ki, o, kendi pür, saf fonksiyonunda kaldıkça, topluma huzur ve toplumun arzularına cevap verir.

İlim... Dünya kurulduğundan beri insanların peşinde olduğu bir ufuk, bir meşgale. Bunun içerisine ideolojiyi, siyaseti koyduğumuz andan itibaren mahiyetini kaybediyor, demagoji haline dönüşüyor.

Haber... Tagsiş edilmemiş, bozulmamış, ne olmuşsa o. İşin içerisine siyaseti, ideolojiyi koyduğunuz anda propaganda haline dönüşüyor, safiyetini kaybediyor.

Din, inanç sistemleri, temiz ve saf inançlar... Bunun içerisine de, yine siyaseti, ideolojiyi koyduğunuz zaman riyakârlık oluyor.

Türkiye'de, son zamanlarda adalet mekanizmasında bu münakaşaların çıkması hiç sebepsiz değildir. Bunun sebeplerine burada inecek değiliz. Hiçbir şey, durup dururken, toplumda, bir şikâyet konusu olarak yaygın hale dönüşmez, mevzîf kalır; bir müddet sonra ondan herkes bıkar ve bırakır. Adaletimize ideolojiyi, siyaseti, buna benzer mülahazaları karıştırdığımız zaman, adaletin aydınlığından bir karanlığa sürükleniriz; yani, haklılık değil haksızlık; yani, daha açık olarak, Türkçe ismiyle bir zulüm haline dönüşür. Pür, saf adalet, gayedir. Esasen, bunun temini, birçok hastalıkları, toplumsal hastalıkları kendiliğinden tedavi edici bir şeydir.

Adaleti, hiç kimse bir vasıta görmemeli; siyasî inançlarının, ideolojilerinin, dünya görüşünün... Onların ölçüsü yok. Ölçü olmayınca, kullanacak kimse, ölçüyü kendisi koyacak demektir. Nitekim öyle oluyor, ölçüleri kendileri koyuyorlar; filanca ilkeyi, filanca gayeyi, falanca amacı, kendine göre tahakkuk ettirmek istiyor ve adaleti onun bir vasıtası olarak -şu siyasî gayenin tahakkuku için vasıta olarak- gördüğü andan itibaren keyfîlik başlıyor. Ölçüyü kendi anlayışına göre koyacak ve bu ölçü de, diğer insanların çoğunun, en azından önemli bir kısmının ölçüleriyle karşı karşıya gelecek. Huzur getirmesi gereken bir adli egzersiz, ülkede, yeni çatışmaların konusu haline dönüşüyor.

Bunu da, bu vesileyle bildirmek istiyorum; çünkü, özellikle Yargıtayda... Daha ondan ötesi yok; bir yanlışlığın düzeltilmesi, oraya gidecektir.

Son olarak, Sayın Başkan, yargımızın en yüksek seviyesi olan Yargıtayda ve bütün adalet cihazında, siyasetten, ideolojiden uzak, şahsî görüşlerin üstüne çıkmış, iyi cihazlanmış ve imkânlarla kavuşturulmuş, adaleti vasıta olarak değil, gaye olarak gören bir çalışma tarzı, insan unsuru... Ne yaparsak yapalım, en modern mekanizmaları kuralım, hatta, en ileri kanunları getirelim, şayet, bu cihazı alıp götüren insanların yetişmesi devamlı bir gelişme süreci içinde olmazsa bir yerde tıkanacaktır.

Bugün, Türkiye'de bu vakıyı yaşıyoruz, geçmişte de yaşandı. Bazı şeyler, kendi bürokratik hayatında -vaktinizi almadan, bir cümleyle geçmek istiyorum- hâkimlerimize anlatılmak istendi. Devlet Planlama Teşkilatında teşvik mekanizmaları getirelim, sanayii geliştirelim, ticareti geliştirelim, dünyayla bütünleşelim... Anlatmak zor. Aynı kişilerin, ben, yurt dışına gittikleri zaman itiraflarından ve anlattıklarından hareketle söylüyorum- dönüp gelip "biz meğer ne kadar yanılmışız; dış dünyada, getirilmek istenen şu mekanizmaların daha ne kadar ilerisi yapıyor; biz nasıl hayalî korkulara, yersiz korkulara, endişelere kapılmışız" dediklerine şahit olmuş bir arkadaşınız olarak, Yargıtayımızın ve Adalet Bakanlığımızın şu anda şanslı bir dönemde olduklarını düşünüyorum. Neden; her ikisinin de başında, hem kendi mesleklerinde fevkalade iyi yetişmiş hem de eser vermiş, üstelik, akademik kariyerlere sahip iki değerli kişi var ve tesadüf, her ikisinin de isminin manası yükselme, yücelme: Hikmet Sami Türk, Sami Selçuk... Her ikisi de Sami.

Bu güzel tesadüfün ve bu akademisyen sorumluların, hem yargımıza hem de Yargıtayımıza yeni bir atılım getirmesini temenni ediyorum. Bundan şunu kastediyorum: Dünyada meseleler çok değişti; her şey, sadece mahallî, rejonel, bölgevi kavramlara kapanarak halledilemez. Mutlaka, Yargıtayımızda, en aşağı, daire başkanlarımızın, yeni yetişen elemanların mastır görmeleri, doktora yapmaları, yabancı ülkelere gönderilmeleri, yabancı dil öğrenmeleri; yani, dünyada olan gelişmeleri Türkiye'ye aksettirecek, dünyayla bütünleşici ve hemahenk bir yargı sürecini ülkemizde de yaşatacak bir formasyonu devamlı şekilde kazanmaları lazım. Bu, formasyon eksiktir manasında değil; çünkü, ilmin, öğrenmenin, gelişmenin sonu yok. Bu, bir darboğaz olarak zaman zaman görülüyor. Örneklere girecek vaktimiz yok; ama, bu örnekleri, bu ülke yaşıyor. Öyle olaylar oluyor, öyle beyanlar ortaya çıkıyor ki, acaba, hangi aşırıda yaşıyoruz... 21 inci Asrın başladığı bir dönemde, bu kavramlar nasıl müdafaa edilebilir, bu uygulamalar nasıl yapılabilir.

Senede bir, yüksek yargı organları başındaki değerli kişilerin beyanları, Türk Halkının yüreğini ferahlatıyor. Bir Yargıtay Başkanı konuştuğu zaman, bir Anayasa Mahkemesi Başkanı son birkaç senedir... Ha, anlıyoruz ki, dünyanın değiştiği anlaşılıyor. Dünyada geçerli modern kavramlar, demokrasiden insan haklarına kadar bir hukuk devletinde hangi çerçevelere oturtulur, bunlar, tespit edilmiş, biliniyor, söyleniyor, siviliyor. Tabii, yadırgayanlar da oluyor; demokratik bir toplumda onlar da olacak, onlar da, birtakım eskimiş şeylere bağlı kalabilecekler; ama, iş, burada, çoğu zaman kalır gibi.

Şimdi, Sayın Değerli Adalet Bakanımıza arz ediyorum: Bu güzel sözler, Yargıtay Başkanımızın, Anayasa Mahkemesi Başkanımızın ve diğerlerinin, dünyayı, Türkiye'nin önüne altın bir tepside getirir gibi, bu güzel törenlerde anlatılan bu sözler nasıl uygulamaya geçecek; bunu, kimden bekliyoruz.

Partiler, bugünkü durumları itibariyle, grup başkanvekillerinin himmetleriyle bu gayelere yönelebiliyorlar; ama, bunu, ne bu sıralardaki partiler getirebilir, ne biz... Neden... Getiriyoruz... Ama, alışkanlıkları biliyoruz, acı şeyler söylemeye lüzum yok. Biz getirdik diye bazı şeyler tu-kaka olabilir veyahut iktidar mensupları getirdiği zaman, lüzumsuz bir direnişle karşılaşabilir. O da oluyor. Yani, işin aslı nedir, bakalım edelimle... Bir direnişle... Her şey karşılıklı oluyor. O zaman, Adalet Bakanlığının devreye girmesi lazım.

Türkiye'de nelerin yapılacağı meçhul olmaktan çıktı. Buradaki partilerin hepsi bunları biliyor. Metinler haline döndüştü. Bir komisyon çalışıyor, Nejat Arseven'in Başkanlığında. Başkaları var, yazılıyor çiziliyor... Adalet Bakanımızın vazifesi... Yargıtay Başkanı ancak söyleyebilir, Anayasa Mahkemesi Başkanı ancak söyleyebilir; ama, metinler halinde bunların gelmesi lazım. Her şey para pul, her şey enflasyon değil. Bir iktisatçı olarak bunları söylüyorum.

Demokratizasyonu başlatalım, demokratikleşmeyi başlatalım. Bu Meclisin yapabileceği, zannediyorum, en şerefli ödevlerden biri bu olacak. Modern Türkiye'nin dayanacağı modern mevzuatı getirelim. Bunlar eski şeyler, korkmayalım; korkuyoruz... Bazı hakları ve hürriyetleri verdiğimiz zaman, zannediyoruz ki, Türkiye çökecek; çökmez... Ben gayet iyi hatırlıyorum; 141, 142, 163 kalkacağı zaman, şimdi görevi bırakmış önemli bir devlet adamımız, çatı çökecek, çatı yıkılacak... Ben, o zaman, kendilerine, köşemde birkaç yazıyla cevap verdim. Modern devletlerin çatıları bunlarla sağlam oldu, bu hürriyetlerle sağlam oldu, bu insan haklarıyla sağlam oldu. Eskimiş, köhnemiş ve kimsenin kabul edemeyeceği şeyleri muhafaza etmekle sağlamlaşma olmaz. Sayın Mesut Yılmaz, bütçe açış konuşmasında, fevkalade güzel bir metin verdi. Fazilet Partisi bir anayasa değişikliği hazırladı. Doğru Yol Partisinin de var. Esasen, Demokratik Sol Parti, şüphesiz ki, eskiden beri bu fikirlerin zamanında müdafii. Milliyetçi Hareket Partisi, bu hürriyetsizliklerin, bu zulmün, bu dar anlayışın ezizliğini çekmiş bir parti geçmişte, sırtlarındaki izlerle insanlar.

O zaman, gelin, değiştirelim. Sayın Adalet Bakanlığımız bunun öncülüğünü yapsın. İnsanları yetiştirelim, insanları şu ülkenin sadece dört duvarı içinde tutmayalım; takip edemiyorlar. İşte, ara sıra, aralarında yaptıkları veyahut bizim üniversitede, hukuk fakültemizin, tertip ettikleri seminerler, sempozyumlar... Bunlar güzel şeyler. Yeterli değil. Dışişleri Bakanlığı tecrübe var, İçişleri Bakanlığı tecrübe var. Bunlar, yeni yetişen, özellikle memurlar için akademiler kurdular; dışarıya burslar verdiler Dışişleri Bakanlığı master için, doktora için. Bu diplomatlar gittiler, bugün, en başarılı insanlar oldular. Ben, Adalet Bakanlığımıza ve Yargıtayımıza, bu vesileyle, bu çağırımı yapıyorum. Kontenjanlar getirin, kadrolar getirin. Her sene, belli nispetteki yetişen hâkimlerimizi, savcılarımızı, Batı dünyasına yollayalım, mevzuatı görsünler, tatbikatı görsünler. Şuradaki gazete haberleriyle, köşe yazarlarıyla yürütyüş yapan insanların yarattığı atmosferlerle, sloganlarla, adalet mekanizması ancak zarar götür.

Daha radikal şeyler düşünebiliriz; ama, zamanı değil. Avrupa ülkelerinin bir kısmında yüksek yargı organları küçük kasabalardadır. Dağdağadan, her şeyden uzaklaşmış, yemyeşil ormanların içerisinde Karlsruhe mesela... Anayasa Mahkemesi öyle bir yerdedir. İnsanlar düşünme, sosyolojik etütler yapma, inceleme, aralarında sohbet yapma zamanını, fırsatını, güzelliğini bulurlar. Bizde ise, tukanmış yollardan, korna sesleri içinde bunalmış, evde bin tane problem, sokakta da öyle, ondan sonra ertesi gün, ülkenin kaderinde direkt tesir yapacak kararları almalarını bekliyoruz yüksek

yargı organlarından. Şu atmosferleri değiştirelim, bu mekânları değiştirelim, insanları bugünün seviyesine yetiştirecek imkânlara kavuşsun Adalet Bakanlığımız, Yargıtayımız. O zaman, çok başka bir yargı, çok başka bir tevzi adalet mekanizması Türkiye’de işleyecek, hepimiz rahat edeceğiz. Bu işin fikir ayrılığı yoktur.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Efendim teşekkür ederim.

Söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, İçel Milletvekili Sayın Turhan Güven’de.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; oldukça yorucu bir gün geçirdik. Bu yorucu günün arkasından bir hukuk tasarısını görüşmek belki de insanı sıkabilir. Bazen tatlı oldu, bazen sert oldu, bazen Yüce Meclise pek yakışmayan birtakım elfazda bulunuldu. Bazen açık geçti bazen kapalı geçti; ama, ne olursa olsun, çok yararlı bir görüşme olduğu kanaatindeyim.

Bu arada, tabii, Sayın Başkandan ben de Grubum adına özür diliyorum. Gerçi, o da özür dile-di. Bir kastının olmadığına bilinci içindeyim. Oyunun rengini belli etmek üzere değil; ama, daha evvel söz isteyen bir konuşmacımıza, zühul olduğu düşüncesiyle herhalde söz verilmedi. Umut ediyorum ki, bundan sonra, İçtüzük uygulamalarında daha titizlikle davranırlar; çünkü, bu işin özüre gelir tarafı yok, İçtüzük neyi emrediyorsa onu yapmak durumundayız; ama, oldu ve geçti.

Tabii, özür deyince, değerli milletvekilleri, biz artık, hep özür kanunları çıkarmaya alıştık. Önce, bir kanunu “reform” adı altında getiriyorsunuz huzurlarımıza, onu çıkarıyoruz ve mutlaka çıkması lazımdır deniliyor, hatta, Türkiye’nin büyük bir felaket geçirdiği günlerde dahi bunu çıkarıyoruz. Sabahlara kadar çalışıyoruz, sporda olduğu gibi uzatma sürelerini kullanıyoruz ve sonunda, o kanun çıktıktan kısa bir süre sonra, yanlışlığı görülüyor, bu defa özür kanunu, olarak tekrar huzurumuza geliyor. Derken, onu bırakıyoruz, bir başka kanuna geçiyoruz. Çok lüzumlu ise, o kanunu niye tamamlamıyoruz halen anlamış değilim; ama, ne olursa olsun, vatandaşa diyoruz ki “kusura bakma, senin önceden biraz canını acıttık; ama, şimdi vazgeçtik.” Bu, güzel bir yol değil ve bu, Yüce Meclisi meşgul eden bir yol aslında.

Çalışalım; cuma da çalışalım, böyle gece de çalışalım; ama, çıkardığımız kanunlar, sayısı itibariyle değil, niteliği itibariyle iyi olmalıdır. Yani, keyfiyet mi kemiyet mi?.. Onun için, çok değerli hükümetimizin değerli üyelerinden hep rica ediyoruz, bundan sonra, huzurlarınıza getirdikleri kanun tasarıları üzerinde çok dikkatli davranırlar; sizi, iki defa, aynı kanunun, aynı maddesini görüşme mecburiyetinde bırakmasınlar.

Niye bunları söylüyorum biliyor musunuz, bu kanun tasarısı -gerçi biraz evvel Hocam da bahsetti; ama- 1995 yılında bu Yüce Meclise sevk edilmiş; ondan sonra, Sayın Yılmaz’ın başbakanlığı döneminde tekrarlanmış; o da yetmemiş 1996’da; tam 4 sene beklemiş ve 1999’un sonunda, 6 ncı ayından sonraki dönem içinde, bir kere daha, Yüce Mecliste tekrarlanması talep edilmiş ve o 6 ay sonunda da, geçen bir 6 ay içinde de ancak, Genel Kurula kadar inebilmiş.

Peki, dünyanın bu kadar teknolojisinin geliştiği bir dönemde, acaba bu kanun tasarısı ne getiriyordu, bugün ne getiriyor? Şimdi, bakın, bu, bir döner sermaye, basit bir şey aslında; yargıyla fazlaca alakalı değil, Yargıtayın döner sermayesiyle ilgili bir kanun tasarısı. Neyle başlamışız buna; 500 milyon lirayla başlamışız; artırma 500 milyon lira değerli milletvekilleri. Peki bu beş sene içerisinde ne olmuş? En son noktaya geliyorum: Gelmiş, gelmiş, gelmiş, biraz milyara kadar çıkmış, ne olmuş; 50 milyar. Demek ki, hayat 100 defa daha pahalı hale gelmiş ki, 50 milyondan 50 mil-

yara çıkarmışız bunu. Demek ki, artık, 500 milyon, döner sermayede bir çekirdek parası gibi görünüyor. Yetmiyor...

Bir başka maddesine geçiyorsunuz; Yargıtayda hukuk ve ceza daireleri kuruldu. Kanunun gerekçesine dikkatle bakarsanız, buradaki kadro istekleri, Yargıtayda kurulmuş olan 11. Ceza Dairesi için...

Değerli arkadaşlarım, yıllardır görev yapıyor bu daire! Yani, bugün, artık, onun yazı işleri müdürü de var, şefi de var, zabıt kâtibî de var; ama, o zaman yoktu; çünkü, geçen dönem Parlamento'da bulunan arkadaşlarımız hatırlarlar, biz, yeni kadro vermedik Yargıtaya; iki daire kuruldu; ama, kurulan bu dairelerden birisi ceza dairesiydi; mevcut üye kadrosu içerisinde seçim yapın denildi; fakat, kurulan bu dairelerin içerisinde, demek ki, zabıt kâtibine, yazı işleri müdürüne ihtiyaç olduğu ileri sürüldü ve 1995 yılında kurulan bu daireler için, yani beş yıldır görev yapan 11. Ceza Dairesine, siz, bu kanun tasarısıyla, şef tayin edeceksiniz, kadro vereceksiniz, müdür tayin edeceksiniz! Tam beş yıldır, bunlar görev yapıyor zaten. O zaman, ihtiyaç var mı, yok mu? Elbette ki, bu dosya sayısına göre, belki bu kadrolara, belki de bundan fazla kadrolara ihtiyaç olacaktır; ama, öntüze beş sene sonra gelmiştir.

Peki, ne oluyor aslında? Oradan yargıya gelmek istiyorum. Türkiye'de, bu beş yıllık süre içerisinde neler oldu? Bakın, bundan tahminen iki ay evvel, bir temsil tazminatı kanun teklifini kanunlaştırdınız. Burada, çıktık, Doğru Yol Partisi adına önerge verdik ve dedik ki, hâkim sınıfını böyle ayırımına tabi tutmayın, yanlıştır; bu bir. Niye yanlıştır; Hakkâri'de görev yapan hâkim, hâkim değil mi?! Onun verdiği kararların hiçbir hükmi ifade etmediğini söyleyebilir misiniz?! Yani, birinci sınıfa ayrılmış, şu kadar süreyi geçirmiş olan hâkime, verdiği kararlardan ötürü itibar göstereceksiniz de, bugün, stajını tamamlayarak tayin keyfiyetini sağlayabilen ve küçüklük bir ilçede göreve başlayan cumhuriyet savcısına itibar etmeyecek misiniz?! O, cumhuriyetin savcısı değil mi?! Onun için, şu temsil tazminatını kademeli yayın dedik; yalnız bir kesime değil, mevcut bütün hâkim ve cumhuriyet savcılarına verin dedik ve Sayın Komisyon Başkanı da, bunun çok yakında yeniden düzenleneceğinden bahisle -Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı arkadaşımız Metin Beyefendi- huzurlarınıza böyle bir gerekçeyle çıktı; ama, bakın, kaç ay geçti! Kanuna uygun çıkarılması gereken karamameler falan gecikti; o da çıktı, yürürlüğe girdi; fakat, kanun tasarısı daha yok ve yargı sancılı.

Kırk seneye yakın bir süreyi yargı içinde geçiren bir insan sıfatıyla söylüyorum, yargıda yaratılan bu ikilem sancı getirmiştir. Sayın Adalet Bakanının yapacağı tek bir iş vardır, bu kanun tasarısını hazırlasın, getirsin ve süratle bu Yüce Meclisten geçsin. Hiçbir hâkim ve cumhuriyet savcısını belli sınıflara ayırmamız, temsil bakımından belli sınıflara ayırmanız mümkün değil. Elbette dereceleri var; birinci sınıf var, ikinci sınıf var, üçüncü sınıf var; o, başka bir olay; bölge sistemi var, o başka bir olay; ama, temsil etme bakımından "sen, bunu temsil edemezsin" deme noktasına getirmemek lazım cumhuriyet savcısını veya hâkimi.

Bu kanun tasarısı mutlaka geçmeli ve bunun yanında bir başka yanlış daha yapıldı, hem diyeceksiniz ki, yasama, yürütme, yargı ayrı erklerdir. Bugünkü dünyadaki mevcut görüş, bunların birbirinden tamamen ayrı değil, birbirine biraz yumuşak girişleri olduğu noktasındadır; ama, getirdiğiniz kanunla bundan vazgeçeceksiniz, hâkimin temsil tazminatını Bakanlar Kurulunun iki dudağı arasına yerleştireceksiniz! Bir yanlış da bu olmuştur. Bundan da süratle vazgeçilmelidir. Yakında, herhangi bir davaya muhatap olunacağından kesinlikle eminim; yani, yakında, yargı mensupları, temsil tazminatından doğan haksızlığı giderebilmek için, ilgili ve yetkili yargı mercilerine başvuracaklardır; bundan kimsenin şüphesi olmasın.

Bunun yanında, anayasa değişikliğinden hep bahsettik; dedik ki, yargının gerçek bağımsızlığını, tam bağımsızlığını sağlamak istiyorsanız, Anayasanın 138 inci ve müteakip maddelerini -yargı için söylüyorum; hoş, 1 inci maddeden başlamak lazım Uzlaşma Komisyonumuzun yaptığı çalışma gibi- gelin, birlikte düzenleyelim: bizim imzamız yetmiyor. Biliyorsunuz, 101 inci maddede biz imzaya açtık, ancak çok sonra, bizim "millet seçsin" noktasındaki görüşümüzde bir partinin değerli milletvekilleri katkıda bulundular, böyle kanun teklif haline getirebildik; ama, şu anayasa değişikliklerinde, Parlamentoda grubu bulunan bütün partilerin -yargıya bakış açısını tespit bakımından çok önemli olduğu için arz etmeye çalışıyorum- tamamının oylarıyla, bu anayasa değişikliğini süratle yapmamız lazım. Eğer bunu yapamazsak, o zaman yargı bağımsızlığından bahsedemeyiz.

Peki, yargı bağımsızlığı nedir; bence yargı bağımsızlığı, tam demokrasinin vazgeçilmez, olmazsa olmaz koşuludur. Eğer bir memlekette hür ve bağımsız bir yargı yoksa, orada demokratik davranışlardan, orada demokrasiye uyumlu kurumlardan bahsetmeniz de mümkün değildir.

Tabii, yargının temsil kabiliyeti olan noktalarında bulunan insanların da, yaptıkları konuşmalara çok dikkat etmeleri gerektiği fikrini şurada izhar etmek isterim. Devamlı konuşmanın, yargı başında bulunan insanlara bir yararı yok, yargıya da bir yararı yoktur; yılda bir, bilemediniz -çok önemli bir konu olduğu zaman- iki defa, görüşünü rahatlıkla ifade ettiği takdirde değer kazanır. Hatırlanacağı üzere, daha önce yüksek yargı mensubu olan, böyle bir noktada bulunan çok değerli bir arkadaşımız, çok konuşurdu; ama, ondan sonra gelip de, bugün cumhurbaşkanlığı makamını işgal eden Sayın Sezer, yılda bir defa konuşuyordu ve bugün, bu milletvekillerinin değerli oylarıyla cumhurbaşkanı seçilmiştir. Demek ki, yargı mensuplarının siyasete girmesi diye bir şey söz konusu olamaz. Yargının siyaseti olur; ama, yargıda siyaset olmaz. Bundan özellikle kaçınmamız lazım geldiği noktasında, umut ediyorum ki, hepimiz hemfikiriz; çünkü, Adalet Bakanlığı bünyesine, belli bir dönemde, siyaset sokulmuştur, başka unsurlar sokulmaya çalışılmıştır; ama, yargı, mümkün olduğu kadar bunlardan uzak durmanın gayreti içerisinde olmasına rağmen, yine de zaman zaman tesir altında kaldığı dönemler vardır. O nedenle, anayasa değişikliğini elbirliğiyle yapabilirsek, şuna inanıyorum ki, yargının gerçek bağımsızlığı, bir hâkimler dönemi falan değil; Türkiye'ye büyük yarar sağlayacaktır.

Değerli arkadaşlarım, bir başka konu, yargının işine müdahale mi, değil mi?.. Anayasanın 100 üncü maddesi var. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim yollarından biridir; ama, aşağı yukarı beş yıldan beri şunu -bütün genel başkanları da ziyaret ederek- söylemeye çalıştık: Meclisin soruşturma yaptığı işlem, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa uygun bir işlem gibi görünmekle birlikte, adli bir işlem niteliğini tam manasıyla yapar mı, yapmaz mı; o, ayrı bir olay. Ancak, bu usul kanununun bütün yetkilerini kullanan bu soruşturma komisyonlarının, bir siyasi nitelik içerisinde oldukları tartışmasızdır. O zaman ne yapmak lazım; o zaman işte, gerçek, bağımsız bir yargıyı teessüs ettirdiğimiz takdirde, soruşturmaya karar verildiği andan itibaren dosyayı, evrakı ilgili ve yetkili yargı merciine götürmeniz söz konusu olmalıdır. Bu, siyasi zeminde hukuki zemine geçmenin gerekliliğinden kaynaklanmaktadır; çünkü, verilen kararlar, ne olursa olsun, bir ölçekte siyasi nitelik taşıyor. Evvela, bir ceza davası gibi görülen bu soruşturma noktasında ceza hukukunun iyi bilinmesi lazım; çünkü, sonunda talep edilecek madde, bir ceza kanununun veya ceza hükümünü ihtiva eden bir kanunun maddesidir. Ceza Kanununun bir maddesi ise, ceza uygulamasını iyi bilen insanların bu noktada buna göre davranması, aksi halde, ortaya çıkan durum siyasi oluyor ve kamuoyunda da bazen tereddütte karşılanıyor. Bu bakımdan, yine, Yüce Meclisin Anayasanın 100 üncü maddesi üzerinde çok süratle yeni bir düzenleme yaparak, bu soruşturma komisyonları yerine, bu işi adli mercilere tevdi etme işlemini gerçekleştirmemiz lazım. O zaman, bir başka olay gündeme gelir, biliyorsunuz, Yüce Divanda bir bakan veya Başbakanın yargılanması sonunda verilen

kararın temyiz kabiliyeti yok, temyiz hakkı yok. Halbuki, dünyanın en geri kalmış ülkelerinde bile, hürriyeti bağlayıcı bir ceza verildiği takdirde, bunun temyiz hakkı vardır.

Bugün, Türkiye'de de bir adli merciden, yani, bir ceza mahkemesinden hürriyeti bağlayıcı bir ceza verildiğinde temyiz hakkı yok mu? Yani, bir gün hapis, bir ay hapis, üç ay hapis, beş ay hapis veya ağır hapis, temyiz kabiliyeti olacak bir olaydır, olması lazımdır, öyledir; ama, Yüce Divan sıfatıyla verilen kararlarda, karar kesindir. Peki, bu temyiz hakkını nereden arayacaksınız? O yüzden, anayasa değişiklikleri yapılırken, umut ediyorum ki, bu temyiz hakkı da Anayasanın hükümlü içine girer, en azından, teşekkül tarzı içinde hürriyeti bağlayıcı cezalar için bu dünyada geçerli olan hüküm, bizim Anayasamızda da veya kanunlarımızda da gerektiği şekilde yer alır.

Değerli milletvekilleri, bir başka olay; bir kere daha arz ettim sizlere, vaktim biraz kısıyor; ama, yine arz etmeye çalışacağım bu süre içinde. 1924 Anayasasında ve daha sonraki vaki değişikliklerde, hepsinde, Büyük Millet Meclisinin tefsir hakkı vardır; yani, Meclis Başkanlığı, bir hususu getirir Yüce Meclisin önüne, der ki "oturun, tartışın, enine boyuna inceleyin ve bir yorum getirin buna" ne zamana kadar bu; 27 Mayıs 1960'a kadar. 1961 Anayasası ve daha sonra çıkan 1982 Anayasasında, Yüce Meclisin böyle bir hakkı yoktur artık. Yorum hakkı verilmemiştir; ama, Türkiye'de bu dönem içerisinde... Bakınız, cumhuriyet tarihinden dediğim, yani 1961'den bu tarafa, 39 sene sonra, bu Mecliste, bu Yüce Meclis -bir zuhul olduğunu kabul etmek lazım- bir yorum yaptı. Yorum şu: Bitmiş olan bir hususa, yeniden komisyon kurulmasına karar verildi. Yani, bir mahkemenin bir hükmü verildikten sonra, hâkim kararını da yazmış ise, hâkimin tayiniyle veya bu mercii boşalmasıyla veya ölmesiyle bu karar ortadan kalkar mı?

SEDAT ÇEVİK (Ankara) – Kalkar...

TURHAN GÜVEN (Devamla) – "Kalkar" dersiniz, o zaman hukuku katletmiş olursunuz. "Kalkar" dersin en arkada oturup da, hukukun bırakın üstünlüğünü, kendisinden bahsetme hakkınız olmaz. İşte, kalkmaz.. Kalktığı için, zaten, bu hallere geliyoruz. Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğunu siz kabul ettiğiniz sürece, bu Meclisin de itibarını yükseltmeniz mümkündür. Her taraftan Yüce Meclise, sağdan, soldan birtakım sataşmalar oluyor ya; bunu, eğer, elbirliğiyle koruyacaksak, işte, bunu, hukukî zeminde korumamız mümkündür; ama, İçtüzükte korumanız mümkündür; ama, bu Yüce Parlamentonun Başkanının davranışlarıyla korumanız mümkündür; ama, değişik şeylerle korumanız mümkündür. İnşallah, o zaman geldiğinde, sizlere, bunu, çok daha değişik, daha geniş açıklama imkânımız olabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz evvel de ifade etmeye çalıştığım gibi, tasarı; sadece döner sermayenin bir miktarının yükseltilmesi; ikincisi de, kadro tevziatıdır; bir de, orada dönersermayede çalışan insanlara bazı haklar getirmektedir; ama, geçen beş yıl içerisinde bu hakları bugün teslim etmek bile bir başarıysa, bunu, yine bir olgunlukla, bunu, yine bir tevazuyla karşımanın mümkün olup olmadığını takdirlerinize bırakıyor, hepimize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güven.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahıslar adına söz isteyen?.. Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şimdi, tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunacağım; ancak, karar yetersayısının aranılması istenilmiştir.

Maddelere geçilmesini elektronik cihazla oylayıp, karar yetersayısını arayacağım.
5 dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Efendim, karar yetersayısı vardır; maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Sayın Başkan, kâğıtları kontrol ettik mi?

BAŞKAN – Ettik efendim.

1 inci maddeyi okutuyorum:

**YARGITAY KANUNUNUN BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE VE GENEL
KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEYE EKLİ
CETVELDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI**

MADDE 1. – 4.2.1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 55. – Yargıtay Yayın İşleri Müdürlüğü görevlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla kurulmuş bulunan “Yargıtay Yayınları Döner Sermayesi” ellimilyar liraya çıkarılmıştır. Döner Sermaye miktarı ellimilyar liraya ulaşmaya kadar, kârlar döner sermayeye eklenir. Bu miktar, Yargıtay Birinci Başkanlığınca gösterilecek ihtiyaç üzerine, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlar Kurulu Kararıyla beş katına kadar artırılabilir.

Döner sermaye işlemleri 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa bağlıdır.

Döner sermaye ile yapılacak yayınların fiyatlarının hesaplanması, maliyete eklenecek kâr oranı veya miktarı, döner sermayenin işletilmesine, sarf usullerine ilişkin kurallar, Yargıtay Birinci Başkanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken yapılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Döner Sermaye İşletmesi Yönetim Kurulu; Genel Sekreterin başkanlığında, Yayın İşleri Müdürü, Sorumlu Sayman ve Yayın Şefinden oluşur. Döner Sermaye İşletmesinin işlemleri her mali yıl sonunda Birinci Başkanlıkça denetlenir.

Döner Sermaye İşletmesi kadrolarına atanmış 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi personele (Yayın İşleri Müdürü dahil), döner sermayenin faiz gelirleri hariç dönem sonu safi kârından Döner Sermaye Yönetim Kurulunca belirlenen miktar ve esaslar çerçevesinde Yargıtay Birinci Başkanının onayı ile “teşvik tazminatı” ödenir.

Ancak tazminat miktarı, işletmenin dönem sonu safi kârının yüzde onunu ve ilgilinin yıllık net ele geçen ticaretinin yüzde yirmibeşini geçmez. Ödeme, bilanço yılını izleyen yıl içinde ve bir defada yapılır.

Döner sermayenin yıllık bilançoları gider belgeleriyle birlikte mali yılın bitiminden itibaren iki ay içinde Sayıştaya ve bilançonun bir örneği de Maliye Bakanlığına gönderilir.”

BAŞKAN – Grupları adına madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına söz isteyen var mı efendim? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Oylarınıza sundum.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. – Yargıtay Başkanlığı Merkez Teşkilatında kullanılmak üzere ilişik listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı Cetvelin ilgili bölümüne eklenmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde grupları adına söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi bağlı cetvelleriyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bakanım, hayırlı uğurlu olsun. (Alkışlar)

Danıştay Kanununda ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporlarının müzakeresine başlıyoruz.

3. – *Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (11483) (S.Sayı: 385) (1)*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet?.. Yerlerinde

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Yargıtay Kanunu geçti.

BAŞKAN – Anlaşma bozuldu mu efendim? (DSP ve MHP sıralarından “Bozulmaz” sesleri) Hayır, 5 grup arasında bir anlaşma vardı; onun için “anlaşma bozuldu mu” diye soruyorum efendim; o da benim hakkım. (DSP ve MHP sıralarından “Bozulmaz... Devam... Devam...” sesleri)

Sayın Ayhan'a soruyorum efendim; benim hürmetim sonsuz; onun için... (DSP ve MHP sıralarından “geri aldı” sesleri) Bir dakika efendim, istirahat ederim... (Gürültüler) Rica ediyorum... Allah Allah!.. Yanlış anlaşılma oldu; kulağıma gelmedi.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Talebimi geri alıyorum.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederim.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Komisyon raporunun okunmamasını kabul edenler... Okunmasını kabul edenler... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir efendim.

(1) 385 S. Sayılı Basmayazı Tutanağına eklidir.

Tasarının tümü üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Oğuz. Buyursunlar efendim. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar [!])

Neşeniz bol olsun, daim olsun efendim; Allah nazardan esirgesin!

FP GRUBU ADINA ALİ OĞUZ (İstanbul) – Muhterem Başkan, değerli arkadaşlarım; 385 sı-
ra sayılı Danıştay Kanununda ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Karamameye Bağlı Cetvellerde De-
ğişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları üye-
rinde, Grubum ve şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisimizi hürmet ve muhabbetle
selamlıyorum efendim.

Değerli arkadaşlarım, Danıştay, ülkemizin değerli bir yüce hukuk sistemidir. Anayasamızda
155 inci maddede hükmünü bulmuştur ve “Danıştay, idarî mahkemelerce verilen ve kanunun baş-
ka bir idarî yargı merciiine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gös-
terilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Danıştay, davaları görmek, Başbakan ve Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun tasarıları hak-
kında düşüncesini bildirmek, tüzük tasarılarını, imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerini incelemek, ida-
rî uyumsuzlukları çözümlenmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idarî yargı hâkim ve savcılar ile bu meslekten sa-
yılanlar arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen
görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir.

Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Da-
nıştayın Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler. Sü-
resi bitenler yeniden seçilebilirler.

Danıştayın, kuruluşu, işleyişi, Başkan, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyeleri-
nin nitelikleri ve seçim usulleri, idarî yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik te-
minatı esaslarına göre kanunla düzenlenir” hükmünü getirmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Danıştayımız, 1839 yılında Gülhane Hattı Hümayunuyla kabul edilmiş
ve o tarihlerde kurularak Şûrayıdevlet olarak göreve başlamıştır. İdarî davalara bakan, kanun, tü-
zük ve tasarılarını inceleyen yüksek mahkeme, 1868’de, 1870’te, 1876’da, 1895’te değişiklikler
görecik, dairelerin adetleri ve görevleri o kanunlarla tadilat görmüştür.

Değerli arkadaşlarım, bundan sonra, Danıştayımız, özellikle 23.11.1924 tarihinde büyük bir
değişiklik görmüş; 1982’de 2575 sayılı Kanunla kuruluş kanunu çıkmış ve bununla, statüsü, Tür-
kiye Cumhuriyeti Anayasasıyla görevlendirilmiş yüksek idare mahkemesi, danışma ve inceleme
mercii olarak tayin edilmiş bağımsız bir yüksek mahkeme olan Danıştayın, hükümetle ilgili Başba-
kanlık aracılığıyla yürüttüğü ifade edilmiş; kuruluş amacı olarak da, yargı ve danışma mercii ola-
rak kişi ve idare hayatında koruyucu ve düzenleyici bir rol oynadığı ifade edilmiştir. Görevleri ola-
rak da, idare mahkemeleri ile vergi mahkemelerinden verilen kararlar ile ilk derece mahkemesi ola-
rak Danıştayda görülen davalarla ilgili kararlara karşı temyiz incelemesi istemlerini incelemek ve
karara bağlamak suretiyle görevlendirilmiştir.

Değerli kardeşlerim, hepinizin bildiği gibi, Danıştayımız, bir zamanlar, dosyalarını inceleye-
meyerek ve yetiştiremeyerek çok ağır bir yükün altında kalarak sıkıntıya girmiş; bir kaç sene önce
ilave ettiğimiz iki daireyle, bugün inceleyeceğimiz şu kanun tasarısıyla da ilave edeceğimiz iki da-
ireyle de biraz ferahlamak noktasına gelecektir. Ancak, şunu ifade etmek lazım ki, kaç daire ilave
edersek edelim, mevcut dairelerin her birine, neredeyse 3 000 ile 4 000 arasında dosya düşmekte-
dir. Her dosya bir ilâ iki sene, bazen üç sene Danıştayda kalmakta ve inceleme bu kadar uzun sü-

rerek, sıkıntılar devam etmektedir. Ancak, şunu ifade ediyorum ki, bu dosyaların azaltılması için alınan tedbirler, yapılan yüksek binalar ve içine doldurulan üyelerle bu işin halledilmediği görülmektedir. Davalar gelmeden evvel mahallinde alınacak tedbirlerle, birkısım idarî uyumsuzlukların ve ihtilafların halledilmesi suretiyle bu yükün azaltılması ve Danıştayın da, her şeyden evvel, içtihat mahkemesi hüviyeti verilerek davalara bakması temin edilirse, bununla, ancak, bu yükün hafifleyebileceği ifade edilmektedir; doğrudur.

Yargıtayımız da aynı sıkıntı içerisinde. Biraz önce müzakere ettiğimiz kanunda da arkadaşlarımız dile getirdi ki, Yargıtay, ancak, bundan sonra içtihat mahkemesi olarak çalıştığı takdirde, hizmet verme imkânı vardır. Aksi halde, dosyalar dolduğu ahvalde, gerek bu kadar çok üyenin ve tetkik hâkiminin gerekse adetleri neredeyse her gün artan dairelerin, bu davaların altından kalkması mümkün değildir.

Şunu hemen ifade etmek istiyorum ki, her şeyden evvel, Danıştayımızın bugün içinde bulunduğu ve her şeyden evvel, mevcut kurumlarıyla; başkanlarıyla ve özellikle teminat altına alınan statüsüyle, karar organlarıyla -ki, Danıştay Genel Kurulu, İdarî İşler Kurulu, İdarî Davalar Dairesi, Vergi Dava Daireleri, İçtihatı Birleştirme Kurulu, Başkanlık Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu, Disiplin Kurulu şeklinde, mevcut karar organları ifade edilmektedir- Danıştayımız, bugün, sıkıntılarını ifade ederken, bu mevcut dairelerle ve imkânlarla, bu yükün altından kalkmadığını açık bir şekilde beyan etmektedir.

Değerli arkadaşlarım, özellikle elimizdeki metindeki genel gerekçeye, 1994-1997 yılları arasında Danıştay dava dairelerine, yıllar itibariyle, önceki yıllardan devreden ve yıl içinde açılan ve karara bağlanan dosyalarla, bir sonraki yıla devredilen dosyaların durumunu gösteren bir iş çizelgesi eklemiştir. 1994 yılında, devreden 42 242 , gelen 52 315, karara bağlanan 48 551, devredilen 46 006; 1995'te, devreden 46 006, gelen 58 452, karara bağlanan 51 359, devredilen 53 099; 1996'da, devreden 53 099, gelen 58 015, karara bağlanan 55 362, devreden 55 752; 1997'de, devreden 55 752, yıl içinde gelen 56 750, karara bağlanan 52 083, devreden de 60 419 olarak tespit edilmiş ki, bunun önünü kesmek mümkün değil; ama, biraz önce ifade ettiğim gibi, bir içtihat mahkemesi olarak çalışarak, daha dosyalar gelmeden, mahallinde belli bir süzgeçten geçirilerek dosyalar halledilirse, ancak bu işin altından kalkılabileceği ifade edilmektedir.

İstatistikte görüldüğü gibi, Danıştayın tam kapasitesini kullanarak çalışması halinde bile mevcut dosya sayısında sürekli bir artış gözlenmektedir. İmkânı olan dava daireleri, bir yıldan öbür yıla devreden 3 000 ile 3 500 civarında dosyanın bir kısmını iki ilâ üç yıl içerisinde ancak inceleme imkânı buluyor; ama, bazı dairelerin üzerinde, omuzlarında 10 000 dosyanın mevcut olduğu da ifade ediliyor ki, bu, korkunç bir iş yüküdür, bunun altından kalkılması da mümkün değildir.

Yine bu elimizdeki tasarıda, başta, Danıştay üyesi seçimi konusu yeniden düzenleniyor. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılan seçim önceki üç katı adayın Danıştay Genel Kurulu tarafından belirlenmesi suretiyle, meslekte temayülz etmiş, Danıştayın çalışmalarına katkıda bulunacak nitelikte hâkim ve savcıların seçiminin sağlanması amacıyla 9 uncu maddede değişiklik yapılmasına; öte yandan, İdarî ve Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarının oluşumuna; değişikliklerin işleyişinde, verimli bir hale getirilmesinde, Danıştayın ilk derece, incelenen ve emsali idarî mahkemelerde görülen birkısım uyumsuzlukların idarî mahkemelerde çözümlenmesi öngörülmek; ayrıca, iş durumu göz önünde bulundurulurken iki dairenin eklenmesi hususundaki bir teklifi huzurunuzda getirmiş bulunuyorlar.

Değerli arkadaşlarım, her şeyden evvel, bildiğimiz gibi, gerek mahallî mahkemelerde gerekse yüksek mahkemelerde üç konu göz önünde bulundurulur ve buna titizlikle riayet edilirse; davada

sürat, ucuzluk ve adil olması hususlarına riayet edilirse, muhakkak ki, Danıştayımızın da elinde bulunduğru bu dosyaları eritme imkânı bulunacaktır; ancak, dediğim gibi, hani, yıllardır Yargıtayımız için bir istinaf mahkemeleri süzgeci düşünölmekte, bu uğurda da, idarî mahkemelerde ve bir kısım iş yükünün onlara havale edilmesi suretiyle Danıştayımızın yükünün azalacağı tahmin edilmektedir, ki, bugüne kadar alınan tedbirler, bu yükün, yıldan yıla artırdığı ve yükün ağırlaştığı ifade ediliyor; ama, her şeyden evvel, ucuzluk, çabukluk ve adil olması hususundaki gayretler ve titizlikler, inşallah, zaman içinde, bu içtihat mahkememizin daha verimli faaliyet göstermesinde yardımcı olacaktır diye düşünüyorum.

Verilen kararlarda, her şeyden evvel, halk vicdanının tatmin edilmiş olması şartı vardır ki, ne dairelerin yüksekliği ne hâkimlerin adedinin çokluğu ne dairelerin fazlalığı, bu kararların, halk vicdanında müspet bir tesir bırakmasını temin etmiyor. Halk, her şeyden evvel, inancına, itikadına, âdet, töre ve ananelerine saygı gösterilmesini istiyor; ama, insanlarımızın kıyafeti, başörtüsü, el ele tutuşup yürürmesi, dua, cemaat ve dua meclislerinden dolayı kendilerine karşı çok ağır ve acımasız bir şekilde alınan kararlardan dolayı bizar olduğunu ifade etmesi de, her gün, halkımız arasında, özellikle inançlı insanlar arasında, yüksek mahkemelerimizin verdiği kararlardan dolayı üzüntülerini izhar eden insanların her gün çoğaldığını görüyoruz.

Dünyanın hiçbir yerinde, başındaki örtünün mahiyet ve şeklinden dolayı insanların muaheze edildiğini görmek mümkün değildir; hatta, Afrika'daki ilkel kavimlerde dahi, insanların, başlarını örttüikleri örtüden dolayı tahsillerinden men edildiği, anayasayla teminat altına alınan öğretim özgürlüğünden men edildiği; hatta, mezun olduysa diplomasının vermediği, okuma arzusundaysa, ara sınıflardaysa okula alınmadığının emsallerini görmek mümkün değildir; ama, gelin görün ki, bizim memleketimizde, başta, neredeyse, yüksek mahkemelerimiz, başörtüsünden dolayı çocuklarımızı kapı önlerinde senelerdir ağlatmaktadırlar ve onların beddualarını almaktadırlar ki, bunun, başka ülkelerde emsallerini görmek mümkün değildir değerli kardeşlerim.

Afrika'daki bir yamyama, "Türkiye diye bir ülke var, orada bir bezi belinize sararsanız kimse bir şey demez; ama başınıza sararsanız Şapka Kanununu ihlalden dolayı sizi mahkûm ederler" deseniz, adam hayretler içinde kalır; "Türkiye diye bir ülke var ki, inancından dolayı orada başını örtenler de ceza görürler; üniversiteye alınmazlar, diplomaları verilmez, laboratuvarlara sokulmazlar, okullarına kayıtları yaptırılmaz" deseniz, yine hayretler içinde kalır. Onun için, gelin görün ki, binalar içerisindeki doktora yapmış elemanlarımız, başındaki profesör bakanınız bile buna bir çare bulamamaktadır.

Bunların çaresinin bulunmasının yakın günlerde olması temennisiyle, hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oğuz, teşekkür ederim efendim.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Batman Milletvekili Sayın Burhan İsen; buyursunlar efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA BURHAN İSEN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay Yasasında ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı hakkında Grubum adına söz almış bulunmaktayım; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kamu hukuku-özel hukuk ayırımı Roma İmparatorluğu dönemine dayanır. Kamu hukuku, Kara Avrupasında ortaya çıkmış ve gelişmiştir.

Kamusal alana ilişkin olan ile özel alana ilişkin olan arasındaki ayırmadan doğan kamu hukuku, esas gelişmesini, hukuk devleti anlayışının yerleşmesiyle sağlamıştır. Kamu hukuku-özel hukuk ayırımını doğuran gelişmeler, bireyin devlete karşı korunması fikriyle oluşmuştur.

İdare hukuku, özü itibarıyla, eşit olmayan, devlet ya da kamu idaresi ile vatandaşlar arasındaki ilişkilerin düzenlenmesini içerir.

Vatandaş karşısında güçlü olan devlet ya da kamu idaresinin işlem ve eylemlerinin vatandaşların zararına tesis edilmesinin önüne geçilmesi, idare hukuku fikrinin çıkış noktasıdır. Anayasanın 125 inci maddesinde belirtildiği gibi, idarenin her türlü işlem ve eylemine karşı yargı yolunun açık olması, idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı vatandaşları koruyacak bir yargı yolunun olması fikri, Kara Avrupası ve ülkemizde idare hukukunun doğması ve yerleşmesiyle hayat bulmuştur.

Değerli milletvekilleri, Türk hukuk sistemi, Anglosakson geleneğinden farklı olarak, ikili bir yapı arz eder. Kamusal olan ile özel olan ayrılmıştır ve bu alanlardaki uyumsuzluklar, farklı yargı kollarında çözüme kavuşturulmaya çalışılır.

İdare hukuku, köken itibarıyla Avrupalıdır ve Avrupa'da gelişmiştir. Ülkemiz de Avrupa'daki bu gelişimi takip etmiştir; ancak, Türk idare hukukunun oluşmasını sağlayan Danıştay kurumu, Türk devlet yapısı içerisinde çok eskilere dayanır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde hukuk üreten bir yapı olmamakla birlikte, danışma organı olan Meşveret, bugünkü Danıştayın temeli sayılır. Osmanlı İmparatorluğunun Batılılaşma çabaları içerisinde Batılı kurumların oluşturulması aşamasına paralel olarak, idarî rejim ve idare hukuku da gelişmiştir. 1868 yılında Şüra-yıdevletin tesis edilmesiyle, modern anlamda idare hukuku, Osmanlı Devletinde uygulanmaya başlanmış ve Şüra-yıdevlet, Osmanlı modernleşmesinin temel ayaklarından birisini oluşturmuştur. Osmanlı İmparatorluğunun yıkılışıyla birlikte Danıştayın da faaliyeti sona ermiş, cumhuriyet devresinde Danıştayın görevleri, Meclis üyeleri arasından seçilmiş bir heyetle yerine getirilmiştir. Danıştay, 25 Haziran 1924 tarihinde yeniden tesis edilmiş, 1982 Anayasasıyla bugünkü şeklini almıştır.

Değerli milletvekilleri, adalet, devletin meşruiyet kaynağıdır. Böyle bir toplumda adaleti tesis edebilen devlet, vatandaşların gözünde meşruiyet kazanır. Böyle bir toplumda, vatandaşlar, haklarının korunacağını bilerek güven içinde yaşarlar. Adalet, toplumsal huzurun, sosyal barışın güvencesidir. Adaletli olmayan devletler, zorba devletler olarak, ancak, belli bir süre varlıklarını sürdürürler ve sonunda yıkılırlar. Hepimizin bildiği bir vecize vardır, "geç gelen adalet, adalet değildir."

Bu nedenle, adalet hizmetlerinin hızlı bir şekilde yerine getirilmesi gerekmektedir. Türkiye'de adalet, maalesef, yeterince hızlı çalışmamaktadır. Bu durumun çok çeşitli sebepleri vardır. Bütün bu nedenlerin ortadan kaldırılması için, köklü bir adalet reformuna ihtiyaç bulunmaktadır. Sadece idarî yargı alanında değil, aynı zamanda, adli yargı alanında da adaletin doğru ve hızlı tecelli etmesini sağlayacak düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır.

Türkiye'de adaletin yavaş işlemesinin sorumlusu, kesinlikle, adalet dağıtıcılar değildir. Onlar, yani, hâkim ve savcılarımız ve diğer yargı çalışanları, canla başla çalışmakta, omuzlarına yüklenen büyük yükü kaldırmaya gayret etmektedirler. Hâkim ve savcı sayısının azlığı, mahkemelerin fizikî imkânlarının yetersizliği gibi daha birçok neden, mahkemelerimizde adaletin geç tecelli etmesi neticesini doğurmaktadır. Bugün, burada yapmaya çalıştığımız şey, kısmî bir iyileştirmeden ibarettir. Bu tasarının kanunlaşmasıyla, Danıştayın çalışma sisteminin hızlandırılması sağlanacaktır.

Yapılan değişikliklerle, Danıştay kurullarının toplanma ve görüşme yetersayısı 19'dan 17'ye indirilmekte, Danıştayın ilk derece mahkemesi olarak baktığı dava konuları azalmakta, Danıştay Başkanlığına, dava dairelerinin görevlerini değiştirme yetkisi tanınmakta, Danıştay tetkik hâkimli-

ğine atanabilmek için gerekli beş yıllık çalışma süresi, üç yıllık geçici bir süre için iki yıla indirilmekte ve Danıştay emrine yeni kadrolar ihdas edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu yapılan değişikliklerde, tımt ediyorum ki, Danıştay dava dairelerinde, 1998 rakamıyla 432 olan olan ortalama görülme süresi kısılacaktır.

Başka bir konu, Danıştayın iş yüküyle ilgilidir. Danıştaya en fazla gelen konunun, idare ile memurlar arasında doğan uyuşmazlıklar olduğunu hepimiz biliyoruz. Danıştayın iş yükünün bu kadar artmasında, personel sistemimizin liyakate dayanmasının rolü nedir? İktidar değişiklikleriyle birlikte keyfi olarak görevden alınan, görev yeri değiştirilen memurlarımız, çareyi mahkemelere başvurmakta buluyorlar. İtiraf etmeliyiz ki, Danıştayın ve idare mahkemelerin iş yükünün altından kalkılamaz noktasına gelmesinde, personel sistemimizin ve yürütmenin keyfi uygulamalarının da büyük rolü vardır ve aynı zamanda, devlet personel sisteminde de başka bir reforma ihtiyaç vardır.

Değerli milletvekilleri, Danıştay Yasasında değişiklik yapılmasını öngören bu tasarıyı görüşürken, sizlere ve televizyon aracılığıyla bizleri izleyen halkımıza Partimin adalet reformu konusundaki görüşlerini kısaca aktarmak isterim.

Doğru Yol Partisi, 18 Nisan seçimleri öncesi kamuoyuna açıkladığı gibi, yargı kolları arasındaki ayrılığın giderilerek, yargı birliği ilkesinin ülkemiz adalet sistemine yerleştirilmesini savunmaktadır. Bu sayede, Danıştayın yargısal görevleri adli makamlara devredilecek, Danıştay, danışma görevlerini yerine getiren bir kurul olarak varlığını devam ettirecektir.

Yargı birliğinin sağlanmasının ardından, bizim "tek celsede adalet" olarak formüle ettiğimiz sisteme geçilecektir. Bu sistemde, adli zabıta kurularak, mahkemeleri geciktiren asıl neden olan tahkikatların hızlandırılması ve usulüne uygun yapılması sağlanacaktır.

Asıl yapılması gerekenler, anabашlıklarıyla bunlardır; yoksa, kısmi çözümler üreterek, Türkiye Cumhuriyetini, adil devlet, hızlı adalet dağıtan devlet haline getirmemiz mümkün değildir. Biz, adaleti hızlı tecelli eden devleti oluşturamazsak, insanlar, adaleti, ya kendileri sağlamaya çalışır ya da devlet dışında başka örgütlenmelerden medet ummaya başlar.

Bu yasanın, Danıştay kurumuna, bu glüzide kurumumuza bir nebze olsun nefes aldırmasını diliyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İsen.

Efendim, gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsi adına, Manisa Milletvekili Sayın Bülent Arınç; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

BÜLENT ARINÇ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyor, hayırlı akşamlar diliyorum.

Danıştayla ilgili bir kanun tasarısını görüşmekteyiz. Grubumuz adına konuşan değerli konuşmacımız ve diğer konuşmacı arkadaşlar, tasarı üzerindeki görüşlerini ifade ettiler ve olumlu görüş bildirdiler. Ben de, şahsen, bu kanun tasarısının, yerinde ve yararlı olacağını düşünüyorum, o istikamette birkaç söz söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, teknik olarak konunun üzerinde durmayacağım; ancak, dikkatlerinize arz etmek istediğim birkaç husus var.

Danıştay da yüksek mahkemelerimizden biridir; Yargıtay gibi, Anayasa Mahkemesi gibi ve Türkiye’de, hukuk açısından, hukuk devleti olma açısından, hukukun üstünlüğüne giden yolda çalışma açısından önemli görevler ifa etmektedir.

Bildiğiniz gibi, kısa bir zaman önce, Anayasa Mahkememizin Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Cumhurbaşkanı olarak seçildi ve görevine başladı. Bu, Türk Milleti için de bir sevinç vesilesidir, aynı zamanda, yüksek yargı mensupları adına da, yüksek mahkemelerin başkanları adına da, ö camia adına da bir iftihar vesilesidir. Dileriz ki, Türkiye'de hukukçu bir Cumhurbaşkanı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirleriyle cumhurbaşkanı olarak göreve başlamış olması, ülkemiz açısından güzel sonuçlara vesile olsun.

Danıştay, Anayasanın 155 inci maddesinde gösterilen görevleri yapıyor; ama, Anayasanın 125 inci maddesi de esas ağırlık noktasını söylüyor. O da, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğudur. Danıştayın yapacağı şey, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimiyle sınırlıdır. Danıştayın görevleri, bu açıdan bakıldığında, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı, önce bireyin -varsa- haklarını korumaktır, bir de idarî uyumsuzlukları çözmektir.

Geçmişten bugüne, bir hukukçu olarak da, siyasetin içerisinde yer almış bir kişi olarak da, Danıştayın bu görevlerini ifa ederken, zaman zaman bir zaaf içerisinde olduğunu görüyorum. Bağış-larlarsa, bir iki konuyu Yüce Meclisimizin dikkatlerine sunacağım.

Bir defa, iktidarlar geliyor, muhalefetler var, demokratik bir ülkede ikisi de tabidir. Memurlar ve bürokratlar atamalar görüyor; ya yüksek derecelere getiriliyorlar veya gelen iktidar onları görevden alıyor. Gidilecek yer, Danıştaya müracaat etmektir.

Danıştaya müracaatlar ve alınan sonuçlar bakımından farklı uygulamalar, zaman zaman, dikkati çekmiş ve toplum vicdanını yaralamıştır. Mesela, bir iktidar, eğer, atamalar yapmışsa, mağdur olanlar gitmektedir ve Danıştayda belli bir daire, müracaat eden bürokratların, belki, siyasi düşünceleri ve ideolojileri açısından anında olumlu karar verirken, bir başka iktidar geldiğinde, yine, mağdur olanların müracaatlarına yıllarca karşılık verilmemektedir. İsmen zikretmek istemiyorum; ama, bunlar yaşanmış hadiselerdir. Ben, 70 öncesini, 80 öncesi ve sonrasını da bilen bir insanımı; âdeta, dilekçeler Danıştaya ulaşmadan karşılığı olan kararların yazıldığı konusunda, kamuoyunda gerçeğe yakın şüpheler bulunuyordu.

Değerli arkadaşlarım, çok uzağa gitmeye de hacet yok. Mesela, Refahiyol Hükümeti iktidara geldiğinde görev yeri değiştirilen memurların açtıkları davalara iki günde yürütmeyi durdurma kararı alınırken, daha sonra gelen hükümet döneminde -yani, Anadol-D deniliyor zannediyorum- Refahiyol döneminde atanan memurların açtıkları davalara, bırakınız yürütmenin durdurulması kararını vermek, yıllarca sonra bile, müspet sonuçlanmış bir tek dava gösteremezsiniz. Hatta, idarenin açılan davalara karşı verdikleri cevaplarda, uzun süreler geçmiş olmasına rağmen, yeterli bir kanıt, somut bir delil bulunmamakta, sadece, sübjektif ifadeler bile yer almakta ve maalesef, bunlar karşılık bulmaktaydı. Yani, bu memurun zihniyeti şudur veya bu memur şu parti yandaşdır, bu memurun şunlarla ilişkisi olduğu tespit edilmiştir şeklinde, bir yargı kararına dayanmayan, sübjektif birtakım düşüncelerin dosyalarda yer almış olması üzülmeyecek bir durum, bir taraftan; ama, bunlara dayanılarak verilmiş olan kararların görülmesi de, bir başka üzüntü vesilesidir.

Değerli arkadaşlarım, son yıllarda ülkemizde yaşanan bir facia var, bunu herhalde hepimiz görüyor ve takdir ediyoruz. Bu, üniversitelerimizde, özellikle, kılık kıyafet yasaklamasıdır. 2547 sayılı YÖK Kanununun ek 17 nci maddesinde yer bulan, yani, meşhur tabiriyle söylüyorum, başlarındaki türbanlarıyla eğitimlerine devam etmek isteyen veya son sınıfa gelmiş, son imtihanına girmek isteyen öğrenciler, maalesef, bu haklarından mahrum edildiler. Bu kişiler de yargı yoluna gittiler, yapacak başka şeyleri yoktu ve açılan ilk davalarda bazı idare mahkemeleri müspet kararlar verdi. Kılık kıyafet yasaklamasının olamayacağı, Anayasanın 10 uncu maddesi eşitlikle ilgili, Ana-

yasanın 42 nci maddesi öğrenim özgürlüğüyle ilgili. Geçici 17 nci maddenin kabul edilmiş şekliyle böyle bir yasaklamayı içine almadığı da bir kanun hükmü. Samsun İdare Mahkemesi, Edirne İdare Mahkemesi ve Bursa İdare Mahkemesi "evet, bu uygulama yanlıştır" dedi, lehte karar verdi; idarenin, anında Danıştaya yaptığı başvuruyla -özellikle 8 inci Daire bu işe bakıyor- tamamen menfi kararlar şekline döndüştürdü ve bakınız gerekçesi -Türk hukuk tarihinde bilmiyorum; ama, dünya hukuk tarihinde böyle bir kararın yeri olmamak gerekir- şudur değerli arkadaşlarım. Danıştay 8. Dairesi, hukukla uzaktan yakından ilişkisi bulunmayan şu cümlesini aynen kararına yazabilmektedir:

"Eğitim görmemiş kadınlarımızın başörtüsü kullanmaları anlayışla karşılanabilirse de, üniversiteye gelmiş kızlarımızın başörtüsü takmaları kabul edilemez." Yine, ilave ediyor, bir başka yerinde "üniversite seviyesine gelmiş kızların başörtüsü takmaları, laik rejime karşı bilinçli bir baş kaldırmadır" diyor. Böylesine hukukdışı bir anlayışın, bir yüksek mahkeme kararında yer almış olması fevkalade üzüntü vericidir.

Bakınız, bir başka kararda şöyle denilmektedir: Bir bayan memure, yani, kamu görevlisi, görevi sırasında başını örttüğü iddiasıyla işinden olmuştur, dava açmıştır, bidayet mahkemesi müspet karar vermiştir, Danıştay yine bu kararı da bozmuştur ve bizzat Başkanının ağzından bir ifade sizde: "Bu verdiğimiz karar aynı zamanda üniversitedeki öğrenciler için de geçerlidir." Düşünebiliyor musunuz; kamu görevlisi hakkında verilmiş olan bir kararı, tamamen ayrı statüde bulunan bir başkası için teşmil etmek ve bu kararı onlara da şümullendirmek, zannediyorum ki, hukuk içerisinde yer bulmaması gereken bir anlayış olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, Danıştayımızın bazı dairelerinden, böyle ideolojik kararlar sürekli çıkmaktadır ve maalesef, yine bazı kararlar siyasi içerik taşıdığı iddiasıyla, kamu vicdanında, maalesef yer bulmamakta ve üzüntüyle karşılanmaktadır.

ALİ ARABACI (Bursa) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararından da bahset.

BÜLENT ARINÇ (Devamla) – Sayın Arabacı, siz de bir hukukçusunuz. Bunu başka bir zeminde tartışalım. 1 dakika 26 saniyede size cevap vermeme mümkün değil; ama, bana keşke laf atmasaydınız, bunu üzümlere karşılıyorum. Sizin demokratiğiniz veya demokratik solculüğünüz bana böyle bir laf atmayı gerektirdiyse, bu gece çok büyük üzüntü yaşayacağım. Ben size daire kararlarından bahsediyorum. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının geçerliliğini inşallah kabul edersiniz ve bunu Türkiye’de herkes için uygulanır noktaya getirirsiniz, ondan sonra konuşmaya hakkınız olur. Türkiye’de demokratikleşme konusunda, Avrupa Birliğine gireceğiz iddiaları karşısında, bir santim mesafe almadığınız halde, bugün bana burada laf atıyorsunuz; çok üzüldüm doğrusu.

Değerli arkadaşlar, ben bunu avukatlık hayatımda yaşamış bir insanım; ıstıraplarımı söylemek için kişisel söz aldım. Grubum adına konuşan arkadaşımın sözlerinin Grubumuzu bağladığını bile rek konuşuyorum. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6, 7, 9, 10 uncu ve diğer maddelerinde, benim söylediğim öğrenim özgürlüğünün en geniş anlamda yer aldığını sizin de bilmeniz gerekir.

Değerli arkadaşlarım, sadece bidayet mahkemelerinden verilen kararlar, Danıştayda bozulmakla da kalmıyor; bu kararları veren hâkimler görev yerlerinden alınıyorlar, sürülüyorlar ve müfettişlere maruz kalıyorlar. Müfettişler sorgu için gittiklerinde, sorulan sorular şudur: "Bu hâkimin eşi başörtülü mü yoksa? Bu hâkim kendi siyasi kanaatini acaba kararlarına mı aksettiriyor?" Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir demokratik hukuk devletiyse, bu soruların bir hukuk devletinde yer alması utanılacak bir durumdur.

Değerli arkadaşlarım, süremin bittiğini fark ettim. Sadece, bu iki noktadaki ıstırabımı ve üzüntülerimi sizlere arz etmek üzere söz almış bulundum.

Hepinize hayırlı akşamlar diliyor, saygılar sunuyorum. (FP, MHP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Arınc.

Efendim, tasarının tümü üzerinde başka söz isteyen?..Yok.

MUSTAFA GEÇER (Hatay) – Sayın Başkan, karar yetersayısı aransın efendim.

BAŞKAN - Sayın Geçer, Sayın Arınc'la konuşur musunuz lütfen.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim Sayın Geçer...

Tasarının 1 inci maddesini okutuyorum:

DANIŞTAY KANUNU İLE GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN EKİ CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 17 nci maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“3.- Bu kurulların toplanma ve görüşme yeter sayısı onyedidir. Toplantıda hazır bulunanlar çift sayıda olursa, en kıdemsiz üye kurula katılmaz.”

BAŞKAN - Madde üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Danıştay Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun tasarısının 1 inci maddesi üzerinde söz aldım; şahsım ve Partim Doğru Yol Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu madde, Danıştay dava dairelerindeki ve vergi dava dairelerindeki toplantı yetersayısını belirlemektedir. Biliyorsunuz, bu sayı, mevcut hükme göre, 19 ile 21 arasındaydı; şimdi 17'ye indiriliyor. Tabii, 19 ile 21 arasında olunca, hakikaten, zaman zaman toplantı nisabı değişiyordu; toplantıya katılan kişilerin fazla veya az olması dolayısıyla değişik değişik kararlar çıkıyordu. Bu da, tabii, yüksek bir mahkeme olan Danıştayın, değişik kararlar çıkması nedeniyle, itibarını zedeliyor. Bence, böyle sabit bir rakama indirilmesi, yerinde bir durumdur.

Değerli milletvekilleri, aşağı yukarı onaltı onyedi sene Danıştayda tetkik hâkimi olarak görev yaptım. Danıştay, gerçekten çok yüce bir mahkemedir, olayları enine boyuna inceleyen bir mahkemedir; hakkında çok dedikodular çıkarılır; dilekçeyi daha getirirsiniz kapıda verirsiniz, yitirtmenin durdurulması kararı pencereden verilir şeklinde çok şaibeler, dedikodular uydurulabilir. Bunların hepsi dedikodudan ibarettir. İnsanlar, olabilir, her meslekte olduğu gibi, belli zamanlarda, belli yerlerde, zaman zaman mesleğin başlangıcında, taraflı kararlar verebilirler; ama, yıllar, hâkimlik mesleğinin gerektirdiği olgunluk, dolgunluk, tarafsızlık ilkesi, o meslekte bulunan insanları, çok sağlıklı karar vermek zorunda bırakır; çünkü, bizde bir söz vardır: “Şeriatın kestiği parmak acımaz.”

Artık, yargıda uzun zaman görev yapan kişiler, uzun zaman o görevde bulduktan sonra, hele Danıştay üyesi, kıdemli tetkik hâkimi ve savcı olduktan sonra, belli bir hakka saygınlık, hak vermenin saygınlığı, haksızlığa uğrayan kişilerin hakkının verilmemesinin o insan üzerinde yaratabileceği manevî çöküntünün idrakindedirler.

Bu itibarla, özellikle Danıştayımız, olaylara çok sağlıklı bakmakta ve karar almaktadır; ama, şunu da kabul etmek lazım ki, siyasi iktidarlar, yargı denetimini istemiyorlar. Düşünebiliyor musunuz, yani bir iktidar değişiyor, yerine gelen iktidar -söylendi Türkiye'de- efendim, biz kendi kadromuzla çalışacağız... Kendi kadronla nasıl çalışacaksın; devlet bürokrasisi, devlet oturmazsa, senin kadron neye yarar?! Önemli olan, tabii ki, yargıyı suçlarken, siyasi iktidarların da çok objektif karar vermesi lazım. Bir kamu görevlisi, görevini dürüst yapıyorsa, namuslu yapıyorsa, yasalara saygılıysa, onun yerine gelen siyasi iktidar, o kamu görevlisi, kendi siyasi emelleri doğrultusunda, taraflı karar veremiyorsa veya onun bir hizmetkârı gibi davranmıyorsa, onun bir militanı gibi davranmıyorsa, o insanın, o kadroda bulunması gerekli. İşte, Avrupa ülkelerinde, devleti sağlamlaştıran temel ilkeler bunlardır. Yani, iktidarlar gider gelebilir. Siyasi iktidarlar... İşte, koalisyonlar nedeniyle, devlet uzun zaman iktidarsız da kalabilir; daha doğrusu, yani, siyasi iktidardan da yoksun olabilir; ama, devlet işlerinin yetişmiş, oturmuş bürokratlar eliyle yürütülmesi lazım. O itibarla, tabii ki, siyasi iktidarlar, eğer, sağlıklı kararlar alırsa, herhalde, tabii ki, yargı da, buna paralel olarak istikrarlı karar alır.

Tabii, bunu derken, Danıştay veyahut da çeşitli yargı mercilerinde hatıra binaen karar çıkıyor mu; çıkıyor. İnsan unsurdur. İnsan unsuru, maalesef, zaafarla doludur, zaaf içinde... Yani, işte, kendisinin bir dostu olabilir, çeşitli zaafılar nedeniyle tarafsız da karar verebilir; ama, bizim istediğimiz, 21 inci Asra giderken, Parlamento suyla, cumhurbaşkanıyla, yargı organlarıyla, idareyle, artık, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin sınırlarını aşacak boyutlarda, tarafsız, her kurumuyla mükemmel bir görüntü sergileyecek bir görüntü vermesidir.

Şimdi, arkadaşlar, Danıştay çok büyük bir iş yükü altında. Özellikle, kamu görevlileri hakkında, maalesef, siyasi iktidarlar, çok, taraflı karar vermektedirler. Biliyorsunuz, bizim, idare hukukumuzda, Anayasamıza göre, İdarî Yargılama Usulü Kanunumuza göre, bu bölge idare mahkemelerinin, idare mahkemelerinin ve Danıştayın kararlarının uygulanma zorunluluğu var; ama, maalesef, kamu görevlisi gidiyor, bir karar alıyor, kararı getiriyor, idareye tebliğ ediyor; idare birinci gün kişiyi göreve başlatıyor, ertesi gün görevden alıyor, yeni bir dava doğuyor.

Bunlar, bence, yargı kararını tanımamazlık demektir. Aslında, aklımda kaldığına göre, gerek Danıştayda açılan tazminat davalarında gerekse Yargıtayda açılan kişisel tazminat davalarında, bu, kararın uygulanmaması anlamında bir işlem olarak kabul ediliyor; ama, tabii, böyle bir uygulama yapmak suretiyle, yine de mahkemelerin işyükü artmaktadır.

Bugün, bu yasa tasarısıyla, özellikle Danıştayda görülecek davaların yükünün azaltılması bakımından, tek hâkime daha fazla yetki tanınmaktadır; idare mahkemelerinde ve vergi mahkemelerinde belirli limitlerle ilgili olarak verilen kararlara kesin karar niteliği kazandırılmaktadır, bunları Danıştaya taşıma imkânları kaldırılmaktadır. Bence, bunlar olumlu şeylerdir. Danıştayda, bugün, 65 000'in üzerinde dava görülmektedir. Değerli arkadaşlar, bu 65 000 davayı görmek kolay değil. Danıştayda bütün yük, özellikle tetkik hâkimlerinin sırtındadır. Ben de orada onaltı sene tetkik hâkimliği yaptım. Dosyayı tetkik hâkimi okuyor, heyete tetkik hâkimi getirip rapor ediyor, kararı tetkik hâkimi yazıyor. Özellikle tıyeler içinde büyük bir kesimi de, buna pek fazla kendisini yormuyor. Böyle olunca, yani, bütün yük tetkik hâkiminde olunca, tabii ki, o tetkik hâkimliği görevini yapacak kişilerin de çok yetişmiş kişiler olması lazım. Burada, taşradaki tetkik hâkimlerinin merkez-

de çalıştırılması konusunda da bir kolaylık getirilmektedir. Bence, bu kanunu bir an önce kabul etmekte yarar var. Danıştayda daire sayısı ve üye sayısı artırılarak, özellikle, hak bekleyen vatandaşlarımıza bir an önce hakkını teslim etmek, yargının olduğu kadar, bunu sağlayacak ortamı yaratacak bir kuruluşun sağlanmasında Parlamentonun da bir görevi vardır.

Ben, bu saatlerde sizi fazla yormak da istemiyorum. Kanunun hayırlı ve uğurlu olmasını istiyorum.

Konuşmamı bitirirken, özellikle bu gibi kurumlarda, gerek Danıştayda gerek Yargıtayda görev yapan arkadaşların, artık, orada kendilerinin, hak dışında bir şey düşünmeyen, kişisel menfaatını düşünmeyen, siyasi menfaatını düşünmeyen kişiler olarak, çok tarafsız bir şekilde karar vermeleri lazım.

Bugün, Anayasa Mahkemesi Başkanlığına seçilen Sayın Mustafa Bumin de eski bir Danıştay mensubudur. 1966'da ikimiz beraber Danıştaya tetkik hâkimi olarak girmiştik. Tabii, bir arkadaşımın, Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gelmesinden dolayı kendisini kutluyorum. Diliyorum ki, kendi başkanlığında Anayasa Mahkemesi daha da kişilikli bir görüntü kazanır. Ben, tekrar, bu arkadaşlarımıza başarılar diliyorum.

Bu mahkemenin, artık, Türkiye'de, bir Fransız Danıştay gibi, uzun yıllar içtihatlarına saygı duyulan, kararları tartışılmayan ve "Danıştay kararı" denildiği zaman, herkesin, karşısında şapka çıkardığı nitelikte karar vermesini bekliyorum.

Değerli arkadaşlarım, 1974-1975 yıllarında Fransa Danıştayında bulundum; gerçekten, hâlâ, birbuçuk asır önce verilen o kararlardan, içtihatlardan bahsedilerek mahkemeler karar vermektedir. Önemli olan, yüksek mahkemelerin böyle bir görüntü içinde görev yapmasıdır.

Hepinize saygılar sunuyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genç.

Fazilet Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Rıza Ulucak; buyurun efendim.

FP GRUBU ADINA RIZA ULUCAK (Ankara) – 385 sıra sayılı Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Sayın Başkanımızı ve Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlar Kurulunca Meclis Başkanlığımıza arzı, 15.10.1998 tarihinde kararlaştırılan tasarı, 23.10.1998 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmiş ise de tasarı, 20 inci Dönemde seçimlerin yaklaşmış olması sebebiyle görüşülememiş ve bu dönemde -yani 21 inci Dönemde- 5.7.1999 tarihinde yenilenmiştir. Hükümet tarafından Meclisimize intikal ettirilen tasarıda, 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi öngörülmektedir.

Bu arada, Kanunun 17 nci maddesinde de yapılmak istenen değişiklikle, idarî dava daireleri ile vergi dairelerinin genel kurullarının oluşması, genel kurulların yönetimi, toplanma ve görüşme yetersayıları, kararların alınış nisabı ve görevlendirilecek elemanların temini hususları belirlenmektedir.

Tasarının Adalet Komisyonunda müzakeresi sonucunda, 17 nci maddenin 3 numaralı fıkrası "Bu kurulların toplanma ve görüşme yeter sayısı onyedidir. Ancak, bu genel kurulları oluşturan idarî ve vergi dava dairelerinin sayısında değişiklik olması halinde, azalma veya çoğalmaya göre bu sayıdan daire başına bir sayı düşülür veya bir sayı eklenir. Toplantıda hazır bulunanlar çift sayıda olursa en kıdemsiz üye kurula katılamaz" şeklinde değiştirilmiştir. Tasarının Plan ve Bütçe

Komisyonda görüştürmesi sonucunda ise "Bu kurulların toplanma ve görüşme yeter sayısı onyededir. Toplantıda hazır bulunanlar çift sayıda olursa en kıdemsiz üye kurula katılamaz" şekline dönüştürülmüştür. Bu hüküm, 6.1.1982 tarihinde kabul olunan, 20.1.1982 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2575 sayılı Kanunda da aynen yer almaktaydı; ancak, 8.12.1994 tarih ve 4051 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, toplanma ve görüşme yetersayı 19'a çıkarılmıştı; yani, onsekiz yıllık bir aradan sonra, bu fıkra, tekrar kendini bulmuş oluyor.

Genel gerekçede "Bu madde ile Danıştay Kanununun 17 nci maddesinin değiştirilmesi suretiyle, idarî dava daireleri ve vergi dava daireleri genel kurullarının oluşumu yeniden düzenlenmiş, geniş kurulların çalışma güçlükleri göz önünde bulundurularak, sabit ve az sayıda üyeden oluşan kurulların meydana getirilmesi amaçlanmıştır. Bu suretle, mevcut düzenlemeye göre toplanma ve görüşme yetersayıları 19 ile 31 arasında değişen bu kurulların, her defasında değişik sayıda oluşmasının yarattığı güçlükler giderilerek, daha verimli ve istikrarlı çalışmalarını sağlanacaktır" denilmektedir.

Tasarımın Adalet Komisyonunda görüştürmesi sonucunda hazırlanan raporda, tasarımın çerçeve 3 üncü maddesiyle, Danıştay Kanununun 17 nci maddesinin tümüyle değiştirilmesi öngörülmektedir.

Komiyon diyor ki: "Komiyonumuz, idarî ve vergi dava daireleri genel kurullarının halen yürürlükte olan metinde olduğu şekilde, Yargıtaydaki hukuk ve ceza genel kurullarının oluşum biçimine paralel olarak, idarî ve vergi dava daireleri başkanları ile üyelerinin tamamından oluşmasının daha doğru olacağını düşünerek, maddenin sadece (3) numaralı fıkrasının idarî ve vergi dava daireleri genel kurullarının toplanma ve görüşme yetersayısını, temyiz ve itiraz yoluyla inceleme için aranan sayıya indirmek amacıyla yeniden düzenlenmesini uygun görmüş ve çerçeve madde bu değişikliğe paralel şekilde düzenlenerek, 1 inci madde olarak kabul edilmiştir."

Yüksek mahkemelerimizin; Danıştayın, Yargıtayın, Anayasa Mahkemesinin ve Sayıştayın iş yoğunluğunun azaltılmasıyla ilgili her teşebbüsün parti olarak yanında olacağımızı belirterek bu kanunun hayırlı olmasını diliyor; bu vesileyle Danıştay mensuplarınıza ve Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ulucak, teşekkür ederim efendim.

Şahsı adına söz isteyen?.. Yok.

1 inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. —2575 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 24. — 1. Danıştay ilk derece mahkemesi olarak;

a) Bakanlar Kurulu kararlarına,

b) Başbakanlık ve bakanlık müsteşarları, müsteşar yardımcıları, genel müdürleri ve kurul başkanları; diğer kamu kurum ve kuruluşlarının müsteşar, başkan ve genel müdürleriyle ilgili müsteşar kararlarına,

c) Bakanlıkların düzenleyici işlemleri ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının çıkardıkları ve ilke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,

d) Danıştay idarî dairelerince veya İdarî İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan ey-lem ve işlemlere,

e) Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,

f) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine,

Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülme-yen kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idarî davaları karara bağlar.

2. Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceler ve karara bağlar.”

BAŞKAN – 2. nci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Adıyaman Milletvekili Sayın Dengir Mir Mehmet Fırat; buyurun efendim.

FP GRUBU ADINA DENGİR MİR MEHMET FIRAT (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Danıştay Yasasında değişiklik yapan tasarımin 2 nci maddesi üzerinde, Grubum adına söz almış bulunuyorum; Sayın Başkanı ve değerli arkadaşlarımı selamlıyorum.

Uzun zamandan beri, devlet karşısında zayıf olan fertlerin korunması ve bu hakların ne şekilde korunacağı, hukukun ana meselelerinden birisi olmuştur. Bu korunma, genelde, idarî, siyasî, kamuoyu ve yargı denetimi şeklinde gerçekleşmiştir. Ancak, gelişen hukuk sistemi içerisinde, özellikle Fransız Devriminden sonra, Danıştay sisteminin, yargı birliğinden ayrılarak, ayrı bir idarî yargı denetiminin oluşturulması, özellikle, genel yargıya karşı olan bir güvensizliğin neticesinde teessüs etmiştir ve çok enteresan olarak da, yüzelli yıl, hatta yüzelli yılı aşkın bir süre önce Osmanlı hukuk sistemi içerisinde de yer almıştır; ancak, genel olarak baktığımız zaman, yargı denetiminin, özellikle Anglosakson bölgelerde, bir yargı birliği sistemi içerisinde, yani, bir danıştay sistemi olmadan, tüm genel yargı sistemi içerisinde değerlendirildiği görülmüyor; fakat, İskandinav ülkelerine bakıldığı zaman, parlamentonun hâkim olduğu “ombudsman” sisteminin, bizdeki Danıştayın yerini aldığı görüyoruz.

Rusya’da, özellikle doğu bloku komünist rejim sırasında ise, yine, başsavcının denetimi altında, idarenin yasalara uygun hareket edip etmediğinin belirlenmesi için “procuratura” dediğimiz bir sistem oluşmuştur; ancak, Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı İmparatorluğundan danıştay sistemini benimsemiş ve bunu kabul etmiştir.

Idarî yargı sistemini, genelde, kuruluş bakımından, danıştay tipi ve mahkeme tipi diye ikiye ayırabileceğimiz gibi, görev bakımından da, geniş görevli ve dar görevli olarak ikiye ayırmak mümkündür; ama, genelde, hukuk sisteminin gelişmesine baktığımız zaman, özellikle Ortak Pazar sonrasında, kara Avrupasında da bir birliğe doğru gidiş, özellikle, üst yargı kuruluşlarının, idarî denetimi de üstlendiğini görmekteyiz.

Tabii ki, çok uzun yıllar hizmet eden Danıştayın bu yasayla getirilmiş olan taleplerinin yerine getirilmesi konusunda, Grubumuz müspet oy kullanacaktır; ancak, zaman içerisinde gelişen hukuk sistemi de nazara alarak, özellikle parlamentonun bir kuruluşu olan ombudsman sisteminin mutlaka hayata geçirilerek, Danıştayın, daha doğrusu idarî yargının yükünün hafifletilmesi yönüne gidilmesi ve bilahare da, idarî yargı sisteminin kaldırılarak, dünyada bugün kabul edilmekte olan yargı birliği sistemine geçilmesini de, temennilerimiz arasında şu anda belirtmek durumundayım.

Bugüne kadar, sayın arkadaşlarımızın bir kısmı Danıştaydan çıkan kararların siyasî bazı kararlar şeklinde teessüs ettiğini beyan ettiler.

Hakikaten, aslında, bu, yalnız Danıştay için, idarî yargı için değil, tüm yargı sistemi için bahsedilebilecek bir olaydır ve bunun temelinde de, yargı bağımsızlığının Türkiye’de tam teşekkül etmemiş olmasını kabul ediyoruz. Ümit ediyoruz ki, zaman içerisinde, Danıştaydaki hâkimlerimiz

gibi, diğer yargı sistemi içerisindeki hâkimlerimizin de, maddî ve manevî bağımsızlıklarını sağlar ve inanıyoruz ki, o gün, yalnız salt hukuk ve vicdanlarına göre karar çıkacağını ve bu kararların da, Türkiye için hayırlara vesile olacağını beyan ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Fırat.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahıslar adına başka söz isteyen?.. Yok.

2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. — 2575 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 26. — İdarî uyuşmazlıklar ve davalar, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu, onbirinci, onikinci dairelerde ve idarî ve vergi dava daireleri genel kurullarında incelenir ve karara bağlanır.

Başkanlık Kurulu, işyüktü bakımından zorunluluk doğması durumunda, vergi dava dairelerinin birini idarî dava dairesi olarak, idarî dava dairelerinin birini vergi dava dairesi olarak görevlendirebilir.

Görevlendirilen dairedeki dosyaların vergi ve idarî uyuşmazlıklara ilişkin görev ayırımı gözetenilerek hangi daireye ve nasıl devredileceği, görevlendirilen daireye görevlendirildiği alan içinde hangi daire işlerinin verileceği hususları Başkanlık Kurulu kararıyla belirlenir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır ve yayımını izleyen aybaşından itibaren uygulanır.

Daire Başkan ve üyeleri, dairenin görevlendirildiği işlere bakan dava dairesi genel kuruluna katılır.”

BAŞKAN – Efendim, 3 üncü madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Manisa Milletvekili Sayın Bülent Arınç Bey... Konuşmayacaklar.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4. — 2575 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 19. —** Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süre ile Danıştay tetkik hâkimliğine yapılacak atamalarda, 11 inci maddenin (1) numaralı fıkrasındaki beş yıllık hizmet süresi iki yıl olarak uygulanır. Bu atamalarda Başkanlık Kurulunun olumlu görüşü alınır.”

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Yahya Akman; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 385 sıra sayılı, Danıştay Kanunuyla ilgili tasarının 4 üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun tasarısının görüşmeleri sırasında dikkatimi çekti; konuşan arkadaşlar, kanunun seyri hakkında pek bir bilgi vermediler. Ben şunu arz etmek istiyorum: Öncelikle getirilmiş olan bu kanun tasarısının, müstakil bir kanun olarak getirilmeyi gerektirecek önem derecesine sahip olmadığını düşünüyorum.

Hükümet tasarısı, bundan yaklaşık olarak iki yıl önce Meclis Başkanlığına sunulmuş ve o günkü idarî yargıdaki bir ükanıklığı gidermeye yönelik olarak, Danıştayın iş yükünü azaltmak maksadıyla, böyle bir tasarı hükümet tarafından hazırlanmış. Gelin görün ki, bu tasarının hazırlanışının üzerinden yaklaşık iki yıl geçtikten sonra köprünün altından çok sular geçti ve mevzuatımızda ciddi değişiklikler meydana geldi.

Bunlardan bellibaşı olarak size zikredebileceklerim şunlar: Öncelikle, 21 inci Dönemle beraber, bildiğiniz üzere, bir anayasa değişikliği yaptık ve tahkime izin veren Anayasa değişikliğinin ardından, ilgili kanunlarda, uyum yasaları çerçevesinde, bazı değişiklikler oldu. Buna paralel olarak, Danıştayın iş yükünde ciddi anlamda bir azalma meydana geldi. Daha sonra, memurun muhakematıyla ilgili bir kanun değişikliği geldi. Memurların yargılanma usulleri yeniden belirlendi ve burada da, Danıştayın iş yükü ciddi şekilde bir azalmaya tabi oldu. Bununla da yetinilmedi; bu kanun tasarısından iki sonra gördüğümüz -zannedersen bugünkü sıra itibarıyla 5 inci sırada olan- Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda da değişiklik yapılıyor. Bu değişikliklerle de, idarî yargı sisteminde ve daha doğrusu genelde, yargı sisteminde uzun süredir tartışılıp bir türlü hayata geçirilmeyen istinaf mahkemeleri fiilen kuruluyor.

Esasmda, bölge idare mahkemeleri, kuruluş amacı bir nevi istinaf mahkemesi olmakla beraber, Türkiye'deki ekonomik şartlar ve verilen görevlerin sınırlı olması ve devamlı birer mahkeme şeklinde öngörölmüş olmamaları nedeniyle, zaman içerisinde âdeta fonksiyonsuz kalmışlardır; ama, bu yeni getirilen tasarıyla, yeniden fonksiyonel kılınıyor bu mahkemeler. Bu durumda da, birinci derece mahkemesi olarak idare mahkemelerinin gördüğü ciddi anlamdaki bir iş yükünün temiz mercii, daha doğrusu itiraz mercii olarak bölge idare mahkemeleri öngörölmüyor; bölge idare mahkemeleri son kararı veriyor bu konuda ve daha önce Danıştaya gelmiş olan birçok işin Danıştaya gelmeme durumu söz konusu oluyor.

Bunları niçin söylüyorsunuz dersenez; hükümet tasarısında, bu kanun tasarısı Meclise sunulurken Danıştay için iki yeni daire kurulması öngörölmüyordu; Adalet Komisyonundaki itirazlarımızdan, Sayın Bakanımızın ve yetkililerin de kabullerinden, komisyonadaki arkadaşların kabullerinden sonra, buna ilişkin maddeler ve değişiklikler gündemden çıkarıldı. Peki, geriye ne kaldı dersenez bu tasarıda; sadece, biraz önce kabul edilen 2 nci madde var. Bu 2 nci maddeyle yapılan değişiklik, şu anlamda: Demin izah etmeye çalıştığım Danıştayın yükünü azaltmaya yönelik bu üç tasarının haricinde, bu maddeyle bir kez daha Danıştayın yükü hafifletiliyor -tabiri caizse- ve Bakanlıkların, hükümetin, taşradaki birimlerinin atamaları ve tasarruflarına ilişkin itirazların, ilk derece mahkemeleri olarak Danıştaya gelmeyeceği, kendi yerel mahkemelerinde -yani, idare mahkemelerinde- görüleceğine dair bir düzenleme var. Bana göre, esasen, şu anda 7 madde olarak görünen tasarının 1 maddeden ibaret olması gerekirdi ve bu tasarının müstakil bir tasarı olarak değil de, belki daha sonra görüleceğimiz o iki kanunu değiştiren tasarıyla beraber getirilmesi uygun olurdu; çünkü, bana göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi, gündemi önemli olan bir kurumdur, hiyerarşi içerisinde baktığımız zaman en önemli düzenlemeleri yapmakla yetkili kurumdur; yani, Anayasayı değiştirmekle ve kanunları değiştirmekle yetkili bir kurumdur. Önemsiz olarak kabul edilen birçok konu, takdir edersiniz ki, bakanlıkların genelgeleriyle, yönetmeliklerle ve sair mevzuat düzenlemeleriyle yapılır. Eğer bir konunun değişikliği kanun konusu olmuşsa, bu önemli demektir. Eğer önemliyse, bu Meclisin gündemi önemlidir demektir ve buraya tasarı ve teklifler gelirken, bu süzgeçten geçmesi, önem derecesinin anlaşılması ve dikkatli getirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Üzerinde söz almış bulunduğum 4 üncü madde, esasında, komisyonda da itiraz etmiş olduğum bir düzenlemeyi getiriyor; o da şu: Danıştay Kanunu ve idarî yargılamayla ilgili 1982 yılında yapılan değişiklikler kabul edilirken, o günkü idarî hâkim açığı vesaire, çeşitli sıkıntılar dikkate alınarak, Yargıtayın tetkik hâkimlerini temin etmesi konusunda, beş yıl görev yapmış olma şartı aranmaksızın yeni göreve başlayan bir hâkimin dahi Yargıtayda tetkik hâkimi olarak görev alması öngörülmüştür idi; fakat, bu kanunun üzerinden onsekiz yıl geçmesine rağmen, bir bakıyoruz, yeni getirilen tasarıda, yine bir maddeyle, hiç kıdemi olmayan hâkimlere Danıştay tetkik hâkimi olma imkânı veriliyor. Neyse ki, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu şart 2 yıla indirildi; yani, 2 yıl görev yapmış olan hâkimler, Danıştayda tetkik hâkimi olarak görev yapabiliyorlar.

Değerli milletvekilleri, yüksek mahkemelerimizde, gerek Danıştayda gerek Yargıtayda, tetkik hâkimliği çok önemli bir kurumdur. Bilhassa, bazı dairelerin yılda 10 000 civarında dosyaya baktığı düşünülürse, hiçbir zaman, Yargıtay veya Danıştay üyelerinin, teke tek, bu dosyaların teferruatı hakkında bilgi sahibi olmaları ve buna göre bir karar vermeleri, bana göre, mümkün değildir. Genel uygulama, tetkik hâkimlerinin hazırladığı raporlar doğrultusunda bu kararların verildiğidir. O nedenle, ben bunu önemsiyorum ve tetkik hâkimliğine gelecek bir insanın hiç olmazsa, kanunun maddesinde öngörüldüğü şekliyle, 5 yıl kıdemli olan insanlardan seçilmesi gerektiğini düşünüyorum ve bu maddedeki bu düzenlemeyi bu nedenle de doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle de, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akman’a teşekkür ediyorum.

Gruplar adına başka bir söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına söz isteyen?.. Yok.

4 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5. – Danıştay Başkanlığı teşkilâtında kullanılmak üzere ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiştir.

BAŞKAN – 5 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Ali Şahin.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepimize sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum. Tasarının 5 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek için huzurunuzdayım.

5 inci madde, Danıştayımıza yeni birtakım kadrolar veriyor. Aslında, hükümet, toplam olarak 86 kadro istemiş; ancak, Plan ve Bütçe Komisyonu, şimdilik 63 kadroyu uygun görmüş. Bu kadrolardan 8 tanesi Danıştay üyeliği için, 35 tanesi savcı ve tetkik hâkimliği için, 20 tanesi de kalem hizmetleri yapacak memurlar için.

Hiç şüphesiz ki, Danıştayımızın içerisinde bulunduğu sıkıntıları çözmek, Parlamentomuzun asıl görevlerindendir; ancak, acaba, bu yürürlük maddeleriyle birlikte 7 maddeden oluşan tasarı, Danıştayın sıkıntılarını ortadan kaldıracak mıdır. Tasarının gerekçesinde deniliyor ki: “Danıştay tam kapasitesini kullanarak çalışmasına rağmen, mevcut dosya sayısında sürekli bir artış gözlenmektedir. Açılan davalar ortalama iki üç yıl arasında sonuçlanmakta ve bu da, yargıya olan güveni sarsmaktadır.”

Tabii, bu tespitlere katılmamak mümkün değil; ancak, bu sıkıntıları ortadan kaldırmak için getirilmiş olan çözümleri, biz, gerekli görmekle birlikte, yeterli göremiyoruz. Biraz önce konuşan arkadaşlarımız da ifade ettiler. Neydi çözüm; yani, bu sıkıntıları ortadan kaldırmak için hükümetin öngördüğü, Danıştay Kanununda yapılması gereken çözümler neydi? İki yeni daire öngörülmüştü; ama, Plan ve Bütçe Komisyonunda, zannediyorum, bu kabul edilmedi. İdarî ve vergi dava daireleri genel kurulları oluşumu yeniden düzenlendi; 19 olan toplanma ve görüşme yetersayısı 17'ye indirildi. Bunun dışında, bazı uyuşmazlıklar, ilk derece mahkemesi olarak Danıştayın görev alanından çıkarılarak idare ve vergi mahkemelerinin görev alanına bırakıldı. Bunları, şöyle bir gözden geçirdiğimizde, Danıştayın ilk derece mahkemesi olarak görev alanından çıkan idarî kararların fazla bir yekûn tutmadığı kanaatindeyim. Mesela, Başbakanca alınan kararlar, şimdi, idare mahkemesinin görev alanına giriyor. Ben, kaç dosya oluşturacağı konusunda, doğrusu, müteredditim; herhalde, on onbeş dosyayı geçmemesi lazım. Yüksek Öğretim Kurulu, Yüksek Öğretim Denetleme Kurulu... Devam ediyor. Yabancı ülkelerde görevli makamlarca alınan kararlar... Kaç tanedir bu dosya adedi bilemiyorum. Dolayısıyla, bunlar da Danıştayın yükünü azaltmaz diye düşünüyorum; ancak, hiç şüphesiz ki, bunun ötesinde de değişiklikler yapılarak, Danıştayın içerisinde bulunduğu sıkıntılar hafifletilebilirdi.

Tabii, vakit oldukça ilerliyor, kıymetli vakitlerinizi fazla almak istemiyorum. Danıştay, Yargıtay ve diğer idarî yargı organlarının içerisinde bulunduğu sıkıntıları hafifletme noktasında, hiç şüphesiz ki, Parlamento olarak çalışacağız; ama, bana göre, asıl önemli olan, bu ülkede, hiçbir idarî işlemin yargı denetimi dışında kalmamasıdır.

Şimdi, biz, işte, şu ayda, haziran ayının başında, eğer geceyarılarına kadar bir anayasa değişikliği paketiyle uğraşıyor olsaydık, inanıyorum ki, Parlamento olarak görevimizi en sağlıklı şekilde yapıyor olurduk. İşte, Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler yargı denetimi dışındadır; Yüksek Askerî Şûra kararları yargı denetimi dışındadır. Bunları çoğaltmak mümkün. İşte, Konsey döneminde çıkarılmış olan kanunlara karşı, Anayasa Mahkemesine iptal için gidemiyorsunuz. Ayrıca, olağanüstü hallerde, sıkıyönetim ve savaş hallerinde çıkarılan kanun hükmünde karamameler sebebiyle de Anayasa Mahkemesine gidemiyorsunuz. Dolayısıyla, buna benzer, Türkiye'nin önünü açacak, evrensel hukuk standartlarını Türkiye'ye taşıyacak anayasa değişiklikleri yaparak şu zamanımızı değerlendirseydik çok daha isabetli hareket etmiş olurduk diye düşünüyorum. Konuşmanın başında da ifade etmiştim. Hiç şüphesiz ki, yönetimin -yani, idarenin- denetlenmesi önemli bir konudur. Bu görevi de Danıştayımız ve diğer idarî mahkemelerimiz yapmaktadırlar. Bunların görevlerini yaparlarken sıkıntılarını hafifletmek de Parlamentomuzun görevidir.

Bu değişiklikleri gerekli görmekle birlikte yeterli görmediğimizi tekrar belirtiyor, hepinizi saygılar sunuyorum efendim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şahin.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

5 inci maddeyi, bağlı 1 ve 2 nolu cetvel sayılı listelerle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 1 inci maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda açılmış bulunan ve bu Kanunla idare mahkemelerinin görevleri kapsamına alınan davalar Danıştayda sonuçlandırılır.

BAŞKAN – Geçici 1 inci madde üzerinde gruplar adına söz isteyen?.. Yok.

Şahıslar adına söz isteyen?.. Yok.

Geçici I inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
6 ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 6 ncı madde üzerinde gruplar adına söz isteyen?.. Yok.

Şahıslar adına söz isteyen?.. Yok.

6 ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 7 nci madde üzerinde gruplar adına söz isteyen?.. Yok.

Şahıslar adına söz isteyen?.. Yok.

7 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, oylamadan önce birşey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN — Buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Şimdi, iktidar mensupları, çok çalışmak için kanun tasarısı getiriyorlar. Görüyorsunuz ki, biz muhalefet etmiyoruz, ülke menfaatına olan kanunların çıkması konusunda iktidara destek veriyoruz. (DSP ve MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ama, lütfen, bundan sonra, bu Meclisin çalıştırılması konusunda, kanun tasarılarını getirirken, biraz da muhalefetin düşüncelerini göz önünde tutsunlar efendim. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

TURHAN GÜVEN (İçel) — Yalnız, hükümet...

BAŞKAN — Efendim?..

TURHAN GÜVEN (İçel) — Yalnız hükümet getirmesin, biraz da iktidar milletvekilleri çalışsın, konuşsunlar burada; bir de onların görüşünü öğreneyim.

BAŞKAN — Efendim, tabii, muhalefetle uzlaşma olmayınca hiçbir şey çıkmayacağını herkes biliyor. Anayasada da bunun tecrübesi yapıldı. Herkes, Anayasada da dersini aldı.

Tasarının tümünü oylamadan evvel söz isteyen var mı efendim?

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) — Yok Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim?.. İstiyor musunuz?..(MHP sıralarından "hayır" sesleri) Hayır efendim, soracağım. Ne yapayım, mecburum... Kızmayın.

Nidaî Seven söz istemiş de...

Efendim, buyurun; yerinizden efendim...

NIDAİ SEVEN (Ağrı) — Efendim, Sayın Bakandan, merak ettiğim için sormak istediğim bir konu vardı. Bu ihdas edilen kadrolara, acaba, devlet memurları sınavına tabi tutulanlar mı alınacak, yoksa, Danıştay ayrıca bir imtihan mı açacak? Ben bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çok teşekkür ederim. Zorlu bir hafta geçti...

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Tamam Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, bitireceğim...

Çalışma süresi bitmek üzere, daha fazla devam etmemize lüzum yoktur; ancak, acele etmeyin, Sayın Bakan teşekkür edecek. Önemli iki kanun çıkardınız bu gece.

Buyurun Sayın Bakanım; kürsiye buyurun.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yargıtay ve Danıştayla ilgili iki kanun tasarısını, Yüce Meclis, geniş bir uzlaşma anlayışı içinde kabul etmiş bulunuyor. Bu uzlaşma, Yüce Meclisin yargıya ve yargının sorunlarının çözümüne verdiği önemi göstermektedir. Bu, cesaret vericidir. Aslında, bu iki tasarı, bir küçük yargı reformu paketinin iki tasarısıydı. Öntümüzdeki birleşimlerde, üç kanun tasarımız var; ama, asıl büyük yargı reformu ve hukuk reformu, daha büyük kanunlarla, yine sizlerin önüne getirilecektir. Bugünkü birleşimde ortaya konulan uzlaşma anlayışı bize cesaret vermiştir. Biz, bu cesaretle, yargının bütün sorunlarını çözmeye kararlıyız.

Yüce Meclise teşekkür eder, hepinizi saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, şimdi, Kadastro Kanunu, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile bazı kanun hükmünde kararnamelelerde değişiklik yapan kanun tasarısının müzakeresine başlayacağız.

4. – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, Kadastro Kanunu, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, 190 Sayılı Genel Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Devlet Şu İşleri Genel Müdürlüğüne Alt Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/619, 1/592, 1/622) (S.Sayı: 401)

BAŞKAN – Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Çalışma saatimiz de bitmek üzeredir.

Sayın milletvekilleri, sözlü sorular ile diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için, 6 Haziran 2000 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.21

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Manisa Milletvekili Bülent Arıncı'nın, Yüksek Seçim Kuruluna üye seçimine ve Yargıtay'a ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/1678)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi saygılarımla arz ederim.

22.3.2000
Bülent Arıncı
Manisa

Sorular:

1. Yüksek Seçim Kuruluna üye seçiminde kilitlenme olmuş ve turlar sonuçsuz kalmıştır; bu konuda, yeni bir seçim yöntemi düşünülmüyor mu?
2. Avrupa Birliğine aday ülke konumuna girdiğimize göre, Türk iç hukukunun uyumu konusunda, özellikle yasalardaki değişiklikler mevzuunda Adalet Bakanlığında bir çalışma var mı?
3. Yargıtay'a temyizen gelen dosyalar, eyraka kayıt sırasına göre mi ele alınmaktadır veya başka kriterler mi vardır?
4. Yargıtay'da yeni hukuk ve ceza dairelerinin kurulması düşünülmekte midir?
5. Son beş yıl içerisinde hakkında şikayet yapılan Yargıtay Başkan ve Üyeleri ile Başsavcı ve Başsavcı Vekili var mıdır? Varsa kaç kişidir? Sonuçları ne olmuştur?

T.C.

Adalet Bakanlığı
Bakan: 708

31.5.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 3.4.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1678-4778/11348 sayılı yazımız.

b) 7.4.2000 tarihli ve 473 sayılı yazımız.

c) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 22.5.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5670 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazımız ekinde alınan, Manisa Milletvekili Bülent Arıncı tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1678-4778 Esas No.lu soru önergesinde yer alan hususlarla ilgili cevapların derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesinin beşinci fıkrası uyarınca bir aylık ek süre verilmesi istenilmiştir.

Söz konusu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk
Adalet Bakanı

Sayın Bülent Arıncı
Manisa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz 7/1678-4778 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur:

Bakanlığımız, Gümrük Birliği çerçevesinde yürütülen mevzuat uyum çalışmalarında ve Helsinki Zirve Kararı sonrası Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarında diğer kurum ve ku-

ruluların doğrudan sorumlu olduğu mevzuat tasarıları hakkında görüş bildirmekte olup, gündüzün ekonomik ve sosyal koşullarına uygun, günün gereksinmelerine yanıt verecek ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler ile üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşların normlarına uygun kanun yapım çalışmalarına da devam etmektedir.

Bu bağlamda;

a) 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin yerini almak üzere, bugünün ekonomik ve sosyal koşullarına uygun ve günün gereksinimlerine yanıt verecek bir yasa tasarısı hazırlamak amacıyla çalışmalar yapmak üzere 14.1.1994 tarihinde yüksek mahkeme üyeleri, bilim adamları ve uzman personelden oluşturulan Komisyonca hazırlanan "Türk Medeni Kanunu Tasarısı" halen Türkiye Bütük Millet Meclisi Adalet Komisyonu gündeminde bulunmaktadır.

b) Hâkimlik ve savcılık mesleğine mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, bu mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplini ve ahlâkını korumak maksadıyla, Hâkim ve Savcı Odaları ile Türkiye Hâkimler ve Savcılar Birliğinin kurulmasına, teşkilât, faaliyet ve denetimlerine, organlarının seçimlerine dair usul ve esasları düzenlemek üzere Bakanlığımızca hazırlanan "Türkiye Hâkimler ve Savcılar Birliği Kanunu Tasarısı 3.4.2000 tarihinde,

c) Hâkim, savcı, avukat ve noterlerin meslekî eğitimlerini sağlamak, hukuk ve adalet hayatında inceleme ve araştırmalar yapmak, karşılıklı sorunları saptamak ve bunlara çözüm yolları üretmek, dokümantasyonu ve koordinasyonu sağlamak için Adalet Akademisinin kurulması amacıyla 18.7.1999 tarihinde, yüksek mahkeme üyeleri, bilim adamları ve uzman personelden oluşturulan komisyonca hazırlanan "Türkiye Adalet Akademisi Kanunu Tasarısı" 25.5.2000 tarihinde,

d) Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin ihtiyacı olan nitelikli personelin yetiştirilmesi ve meslekî eğitimlerinin sağlanması için eğitim merkezlerinin kuruluş, görev, teşkilât ve bu merkezlerde verilecek eğitime ilişkin esas ve usulleri düzenlemek amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu Tasarısı" 25.5.2000 tarihinde,

e) Bakanlığın görev alanına giren Avrupa Birliği müktesebatına uyum ile ilgili konularda inceleme ve araştırmalar yaparak, Bakanlığa tekliflerde bulunmak, Bakanlık birimleri arasında koordinasyonu sağlamak gibi görevlerle "Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü" kurulmasını sağlamak amacıyla yine Bakanlığımızca hazırlanan "Adalet Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değişirtilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklennesine, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" 25.5.2000 tarihinde,

Kanunlaşması amacıyla Başbakanlığa gönderilmiştir.

f) Toplumsal, siyasal, sosyal ve ekonomik değişimler karşısında 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun eskimiş olan ve günün koşullarına göre ihtiyaçlara cevap vermeyen yönlerini ıslah etmek, gerekli değişiklikler yapmak amacıyla 5.5.1997 tarihinde yüksek mahkeme üyeleri, bilim adamları ve uzman personelden oluşturulan Komisyonca hazırlanan Tasarı,

g) Uluslararası alandaki gelişmelere uygun olarak Ülkemiz ihtiyaçlarına cevap verecek Milletlerarası Tahkim Kanunu Tasarısı hazırlamak üzere 22.10.1999 tarihinde, yüksek mahkeme üyeleri, bilim adamları ve uzman personelden oluşturulan komisyonun çalışmaları sonrasında, Bakanlığımızca hazırlanan "Milletlerarası Tahkim Kanunu Tasarısı",

Bakanlıklar ile ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne gönderilmiştir.

h) 818 sayılı Borçlar Kanununun yerini almak üzere, dili de dahil bugünün ekonomik ve sosyal koşullarına uygun ve günün gereksinimlerine yanıt verecek bir yasa tasarısı hazırlamak amacıyla 2.4.1998 tarihinde,

i) 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda uygulamadan kaynaklanan aksaklıkları gidermek, davaların hızlı, en az giderle ve etkin bir biçimde görüşülmesini sağlamak, istinaf yoluna ilişkin usul hükümlerini düzenlemek, karşılaştırmalı hukuktaki gelişmeleri yansıtmak amacıyla tasarı hazırlamak üzere 16.9.1999 tarihinde,

i) 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda uygulamadan kaynaklanan aksaklıkları gidermek, bu alandaki işlemlere etkinlik ve hız kazandırmak, istinaf yoluna ilişkin usul hükümlerini düzenlemek için değişen ve gelişen sosyo-ekonomik koşullar ve karşılaştırmalı hukuktaki gelişmeler de göz önünde bulundurularak tasarı hazırlamak üzere 4.10.1999 tarihinde,

j) 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununda Ülkemizin ekonomik ve ticari ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde değişiklikler yapmak veya yeni kanun tasarısı hazırlamak üzere 8.12.1999 tarihinde,

k) Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde iken, milletvekili seçimlerinin yenilenmesi nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi İftizütüğünün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan Türk Ceza Kanunu Tasarısını bu konudaki eleştiri ve önerileri değerlendirerek yeniden düzenlemek, buna paralel olarak Türk Ceza Kanununun Yürürlüğe Konulmasına Dair Kanun Tasarısına son şeklini vermek amacıyla 21.12.1999 tarihinde,

Yüksek mahkeme üyeleri, bilim adamları ve uzman personelden oluşturulan komisyonlar kurulmuş olup, bu komisyonlar çalışmalarına halen devam etmektedirler. Ayrıca, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanun Tasarısı, Cezaların ve Tutuklama Kararlarının Yerine Getirilmesine, Ceza İnfaz Kurumlarından Salıverilen Hükümlülerin Korunmasına İlişkin Kanun Tasarısı, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Genel Müdürlüğünün Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve diğer kanunlarla ilgili olarak çalışmalar da sürdürülmektedir.

Öte yandan, Avrupa Birliği müktesabatu içinde değerlendirilen ve Avrupa Konseyi nezdinde yapılan çalışmalar çerçevesinde hazırlanan "Şiddet Suçu Mağdurlarına Tazminat Ödenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi"nin onaylanmasını teminen iç hukukumuzda gerekli değişikliklerin yapılması için çalışmalara başlanılmıştır.

Soru önergesinin (1), (3), (4) ve (5) numaralı bölümlerinde yer alan sorular hakkında Yargıtay Birinci Başkanlığının 17.4.2000 tarihli ve 431 sayılı yazısında; Yüksek Seçim Kuruluna üye seçiminde izlenen yöntemin kanun değişikliğini gerektirdiği Yargıtay'a temyizen gelen dosyaların kural olarak evrak kayıt sırasına göre ele alındığı ancak, tutuklu işler ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda acele işlerden sayılan davalara öncelikle baktığı, bunun dışında davanın kapsamı ve niteliği itibarıyla daha geniş bir incelemenin gerekli görüldüğü ve benzeri hallerde ilgili Dairenin Başkanınca istisnalar uygulanabildiği, iş durumuna göre Yargıtay'da yeni daire kurulmasının düşünülmeyeceği, son beş yıl içerisinde hakkında yakınılan Yargıtay Başkan ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcivekilli hakkında Birinci Başkanlık Kurulunca herhangi bir dava veya son soruşturmanın açılmadığı, yakınımaların bir ya da birden çok adı içerdiği veya ad verilmeksizin bütün bir daireye veya bir kısım üyelere yönelik bulunduğu için bu konuda kesin sayı vermenin olanaksız olduğu belirtilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

2. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinde bilgisayar ve gübre alımı ihalelerinde yolsuzluk yapıldığı iddialarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/1947)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Hüsnü Yusuf Gökalp tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

24.4.2000

Veysel Candan

Konya

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinin bilgisayar ve gübre alım ihalesinde usulsüzlük yapıldığı, soruşturma için görevlendirilen müfettişlerin kurumun üst düzey yetkililerince dövlüdüğü ve müfettişlerin hazırlayıp makamınıza verilen raporda yolsuzluğun belgelendiği kamuoyuna yansımıştır.

Bu sebeple;

1. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinde bilgisayar ve gübre alım ihalesi ile ilgili soruşturma yapmak üzere görevlendirme yapılmış mıdır?
2. Görevlendirilen müfettişlerden birinin yetkililerce dövlülüp rapor aldığı doğru mudur?
3. Müfettişlerin nihai raporunda usulsüzlük ve yolsuzluk belgelenmiş midir?
4. Bakanlık müfettişlerinin kesinleşmiş raporuna karşı Başbakanlık Teftiş Kurulu devreye girmiş midir?
5. Müfettiş raporlarına göre yolsuzluğu belgelenen Yönetim Kurulu Üyelerini soruşturmanın selameti açısından görevden almayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

2.6.2000

Araştırma Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı: KDD.SÖ.1.01/1750

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 3 Mayıs 2000 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5435 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'a ait 7/1947-5309 esas no.lu yazılı soru önergesine ilişkin bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalp

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Yazılı Soru Önergesi

Önerge Sahibi: Veysel Candan Konya Milletvekili

Esas No. : 7/1947-5309

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinin bilgisayar ve gübre alım ihalesinde usulsüzlük yapıldığı, soruşturma için görevlendirilen müfettişlerin kurumun üst düzey yetkililerince dövlüdüğü ve müfettişlerin hazırlayıp makamınıza verilen raporda yolsuzluğun belgelendiği kamuoyuna yansımıştır.

Bu sebeple;

Soru 1. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinde bilgisayar ve gübre alım ihalesi ile ilgili soruşturma yapmak üzere görevlendirme yapılmış mıdır?

Cevap 1. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinde bilgisayar ve gübre alım ihalesiyle ilgili olarak; 24.1.2000 tarihli makam onayına dayalı olarak inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmak üzere bakanlıktan 3 ve Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinden 2 olmak üzere toplam 5 kişilik müfettiş heyeti görevlendirilmiştir.

Soru 2. Görevlendirilen müfettişlerden birinin yetkililerce dövülüp rapor aldığı doğru mudur?

Cevap 2. Bakanlıktan görevlendirilen 3 müfettişten herhangi birinin yetkililerce dövülmesi söz konusu değildir. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinin müfettişlerinden birinin dövülüp rapor aldığı doğrudur. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinin denetim yetkisi bakanlığımızda olduğu için bu konuda da gerekli inceleme ve soruşturma başlatılmış olup henüz sonuçlanmamıştır.

Soru 3. Müfettişlerin nihai raporunda usulsüzlük ve yolsuzluk belgelenmiş midir?

Cevap 3. Müfettişler söz konusu bilgisayar ve gübre alımı ile ilgili olarak yaptıkları inceleme ve soruşturma sonucunda; sorumlulukları görülen personel hakkında suç duyurusunda bulunmaya yönelik soruşturma raporu düzenlenmiştir.

Ancak bu rapor işleme sokulmadan önce Başbakanlığın talebi, 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkındaki Kanununun 20 nci maddesi ve Başbakanlık Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 15 inci maddesi gereğince, Başbakanlık Teftiş Kurulu koordinasyonunda yeniden inceleme ve soruşturma devam ettiği için, henüz müfettişlerin nihai bir rapordan söz etmek mümkün değildir.

Soru 4. Bakanlık müfettişlerinin kesinleşmiş raporuna karşı Başbakanlık Teftiş Kurulu devreye girmiş midir?

Cevap 4. Bakanlık müfettişlerinin düzenledikleri soruşturma raporu henüz işleme konulmadan önce Başbakanlığın 8.3.2000 tarihli olurları, 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkındaki Kanununun 20 nci maddesi ve Başbakanlık Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 15 inci maddesi gereğince Bakanlık devreye girmiştir. Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığının inisiyatifinde bakanlığımız müfettişleri ile birlikte inceleme devam etmekte olup gerektiğinde soruşturma da açılacaktır.

Soru 5. Müfettiş raporlarına göre yolsuzluğu belgelenen Yönetim Kurulu Üyelerini soruşturmanın selameti açısından görevden almayı düşünüyor musunuz?

Cevap 5. Soruşturmanın selameti açısından herhangi bir kimsenin görevden uzaklaştırılması incelemeyi yapan heyetin böyle bir tedbire ihtiyaç duyması ve teklif etmesi halinde yapılabilecektir. Böyle bir teklif geldiğinde gereklerinin yapılacağı kaçınılmazdır. Bu aşamada bu hususun yürütülmesi Başbakanlığın inisiyatifinde bulunmaktadır.

3. - *Gaziantep Milletvekili İbrahim Konukoğlu'nun, Şırnak, Mardin, Gaziantep, Şanlıurfa illerindeki nakliye firmalarına sağlanacak kaynağa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Tunca Toskay'ın cevabı (7/1981)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın aracılığımızla Dış Ticaretten sorumlu Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

3.5.2000

Dr. İbrahim Konukoğlu

Gaziantep

Bilindiği üzere; Geliştirme ve Destekleme Fonu Kurulması hakkında kararda değişiklik yapılmasına dair karar Resmî Gazetesinin 11 Mart 1999 tarih ve 23336 sayılı nüshasında yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve bu karar uyarınca;

"Şırnak, Mardin, Gaziantep, Şanlıurfa İllerinde Irak ile ticaret yapan firmaların, Irak'tan olan alacaklarını tahsil etmede zorlanmaları nedeniyle karşılaştıkları finansman darboğazını aşmak için, bu firmalara ya da bu firmaların kuracağı ana şirkete kredi açılmak üzere" Türkiye Halk Bankası'na kaynak aktarılmasına başlanılmıştır.

1. Başbakan onayı ile Şırnak, Mardin, Gaziantep, Şanlıurfa İllerinde Irak ile ticaret yapan firmaların, Irak'tan olan alacaklarını tahsil etmede zorlanmaları nedeniyle karşılaştıkları finansman darboğazını aşmak için, bu firmalara ya da bu firmaların kuracağı ana şirkete kredi açılmak üzere Türkiye Halk Bankasına hangi tarihlerde, hangi miktarlarda olmak üzere toplam ne kadar kaynak aktarılmıştır.

2. Türkiye Halk Bankasına aktarılan kaynak bankanın hangi şubesince hangi firmalara ya da bu firmalarca kurulan hangi ana şirkete kredi olarak kullanılmıştır.

3. Firmalar tarafından kurulan ve kredi kullanılan bir ana şirket var ise bu şirketin kuruluş tarihi, ticaret unvanı, merkezi, maksat ve mevzuu, sermayesi, ortakları ve şirket yönetim kurulu üyelerinin oluşumu, nasıl teşekkül ettirilmiştir.

4. Kredi kullanılmış ise kullanılan kredinin faiz oranı, vadesi, anapara ve faizlerin geri dönüşüm şekli, tesis edilen teminatın muhteviyatı, vergi ve harç muafiyetine tabi olup olmaması hususları nasıl gerçekleşmiştir.

5. Finansman darboğazını aşmak için Geliştirme ve Destekleme Fonundan kaynak aktarılan firmaların ticarî unvanları nelerdir ve bu firmaların Irak'tan olan alacaklarının toplam tutarı ne kadardır?

6. Geliştirme ve Destekleme Fonundan kaynak aktarılan firmalar içerisinde Türkiye Halk Bankasına borcu olan ve süresinde ödenmediği için borçları ödeme planına bağlanmak durumunda kalan firmalar ile diğer bankalara olan borçları nedeniyle haciz işlemlerine konu olan firmalar var mıdır? Var ise bu firmaların ödeme planına bağlanan ve haciz işlemlerine konu olan borçlarının miktarı ne kadardır ve Türkiye Halk Bankası'na bu firmalara, bu özelliklerine rağmen herhangi bir ödeme yapılmış mıdır?

7. Firmaların Irak'tan alacaklarının ne şekilde tahsil edildiğine ilişkin herhangi bir karar alınmış mıdır? Alınan karar var ise bugüne kadar Irak'tan herhangi bir alacak tahsil edilmiş midir ve tahsilat ne şekilde gerçekleşmiştir?

8. Irak makamlarınca verilen belgeler, belge bazında detaylandırılmış mıdır? Bu konuyla ilgili inceleme yapılmış mıdır?

9. Bu kararname kapsamında ödeme yapılan firmaların, aradan geçen zamanın uzunluğu dikkate alınarak, alacaklarının bir kısmının önceden tahsil edilip edilmediği konusunda araştırma yapılmış mıdır?

T.C.

Başbakanlık

31.5.2000

Dış Ticaret Müsteşarlığı

İhracat Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.1.DTM.0.02.04.01.101-34163

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliğine

İlgi: 16.5.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1981-5442/13020 sayılı yazınız.

Tarafından yazılı olarak cevaplandırılması istenilen Gaziantep Milletvekili Sayın Dr. İbrahim Konukoğlu'nun soru önergesi incelenmiştir.

Malumları olduğu üzere, 11 Mart 1999 tarihli ve 23636 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Geliştirme ve Destekleme Fonu Kurulması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair 99/12479 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında, "Başbakan Onayı ile Şırnak, Mardin, Gaziantep, Şanlıurfa İllerinde Irak ile ticaret yapan firmaların, Irak'tan olan alacaklarını tahsil etmede zorlanmaları nedeniyle karşılaştıkları finansman darboğazını aşmak için, bu firmalara ya da bu firmaların kuracağı ana şirkete kredi açılmak üzere Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ne 10 trilyon TL'ye kadar kaynak aktarılması" hükmüne bağlandığından ve Başbakanlık yürütmeye yetkili kıldığından, söz konusu yazılı soru önergesinin 4 üncü maddesindeki "vergi ve harç muafiyeti" haricindeki hususlar Bakanlığımıza bağlı Dış Ticaret Müsteşarlığının görev ve yetki alanı dışında kalmaktadır.

"Madde 4: Söz konusu kaynağın ödenmesinde düzenlenecek sözleşme ve alınacak teminatlarla ilgili belgelerin, olayın bir ihracatın gerçekleştirilmede yararlanacak işlem ve belgeler olduğu dikkate alınarak her türlü vergi, resim ve harçlardan muaf tutulması hususunda Türkiye Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünün talebi, İhracat ve Yatırımlarda Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Hakkında 4 Seri No.'lu Tebliğ hükümleri çerçevesinde değerlendirilmek üzere Maliye Bakanlığı'nın görüşüne sunulmuştur.

99/12479 sayılı Karar uyarınca, Irak ile ticaret yapan firmaların bu ülkeden olan alacaklarının tahsiline yönelik olarak Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ne aktarılan, özel nitelikli kredi konusu fon kaynağıyla ilgili olarak, anılan Banka ve alacaklı şirketlerin vekaletnamelerine veya alacak temliklerine istinaden Bankaya muhatap olacak Güneydoğu Umud Petrol Sanayi A.Ş. arasında düzenlenen ve ihracatçıların Irak'a yapılan ihracattan doğan alacaklarının ödenmesine matuf kredilendirme sözleşmesinin ve bu sözleşme ile ilgili teminatların 3505 sayılı Kanununun Geçici 2 nci maddesine istinaden çıkartılan 4 Seri No.'lu Tebliğin 3.1.2. numaralı maddesinden yararlanabilmesi Maliye Bakanlığınca mümkün görülmüştür.

Bu çerçevede, mütla 95/7 sayılı İhracatı Teşvik Tebliğinin yürürlükteki 14 üncü maddesi çerçevesinde, 99/12479 sayılı Karara istinaden Geliştirme ve Destekleme Fonundan T. Halk Bankasına aktarılan kaynağın adigeçen firmaya kredi olarak kullanılarak ilişkin işlemlerin her türlü vergi, resim ve harç istisnasından yararlandırılması uygun görülmüştür."

Bilgilerine arz olunur.

Prof. Dr. Tunca Toskay
Devlet Bakanı

4. - *Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Denizli Adliye binası ihalesinin ne zaman yapılacağına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/1995)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Adalet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Mehmet Gözlükaya
Denizli

Soru:

Denizli Adliye Sarayı gayretlerimiz sonucu 1994 yılında yatırım programına alınmıştır. 1 inci derece deprem bölgesi olan Denizli'de Adliye hizmetleri değişik binalarda parçalanmış bir durumda yapılabilmektedir. Denizli halkı bu durumdan ızdırap duymaktadır. 1994 yılında programa alınmış olmasına rağmen halen yapım ihalesi yapılmayan Denizli Adliye Sarayının yapım ihalesi ne zaman yapılacak ve Denizli halkı bu ızdıraptan ne zaman kurtulacaktır?

T.C.

Adalet Bakanlığı

Bakan: 716

1.6.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 16.5.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1995-5464/13114 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1995-5464 Esas No.lu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk
Adalet Bakanı

Sayın Mehmet Gözlükaya
Denizli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz 7/1995-5464 Esas No.'lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur:

Denizli İline adliye binası yapımı 1994 yılında Yatırım Programına alınmış, ihalesi ödenek yetersizliği nedeniyle bugüne kadar yapılamamıştır.

1999 yılında adliye binalarının yapı için ayrılan ödenek, Bütçe Uygulama Talimatları doğrultusunda, inşaatı devam eden projelerin tamamlanması amacıyla kullanıldığından Denizli Adliyesi Binası için yeterli ödenek ayrılamamıştır.

2000 Mali Yılı Yatırım Programında Denizli Adliye Binasının yapımına başlanabilmesi için başlangıç ödeneği olan 213 686 000 000 TL. ayrılmıştır. Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca 2000 yılı birim fiyatlarına göre, yeniden 4 860 000 000 000 TL. tutarlı keşif çıkarılmış olup, inşaat işi, bu keşif bedeli üzerinden yıllara sari olarak, yıl içerisinde ihale edilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk
Adalet Bakanı

5. – Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in, Antalya-Serik'te afete maruz kalan çiftçilere ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalg'ın cevabı (7/2000)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyşleri Bakanı Sayın Hüsnü Yusuf Gökalg tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Kemal Çelik
Antalya

23 Ekim 1999 tarihinde Antalya İli Serik İlçesi Kuşlar Köyü ve Yöresindeki 18 köyü etkileyen dolu ve hortum afeti yaşanmış, afet sonucu 18 köyde bulunan sera ve tarım alanlarının tamamında büyük oranda maddî hasar oluşmuştur.

Afete maruz kalan vatandaşlarımız zorunlu olarak Tarım Kredi Kooperatifinden kredi almışlardır. Aldıkları kredilerle ancak seralarını tamir etmeye çalışan vatandaşlardan kredi borçları % 60 faizle geri istenmektedir. Oysa tarım kredilerindeki faiz oranı % 39 civarındadır ve bu oranın % 32'lere çekileceği söylenmektedir.

Bu durumda;

1. Bakanlığınızca gerekli girişimlerde bulunarak, afete maruz kalan çiftçilerimizin aldıkları kredilerin faizlerinin % 60 değil de normal faiz oranına çekilmesi, hatta afet dolayısıyla bu faizlerin hiç alınmaması veya geri ödeme süresinin uzatılması mümkün olacak mıdır?

2. En az 5 yıl süreyle normal üretime geçmekte zorlanacak bu çiftçilerimize faiz oranı düşük ve uzun ödeme süresi olan kredi imkânı sağlanabilecek midir?

3. Afete maruz kalan bu yöremize ucuz tohum, ilaç, gübre ve malzeme desteğinde bulunulabilecek midir?

T.C.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı
Sayı: KDD.SÖ.1.01/1757

2.6.2000

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 16 Mayıs 2000 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5473 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Antalya Milletvekili Sayın Kemal Çelik'e ait 7/2000-5473 esas no.'lu yazılı soru önergesine ilişkin bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalp
Tarım ve Köyişleri Bakanı

Yazılı Soru Önergesi

Önerge Sahibi: Kemal Çelik Antalya Milletvekili

Esas No. : 7/2000-5473

23 Ekim 1999 tarihinde Antalya İli Serik İlçesi Kuşlar Köyü ve yöresindeki 18 köyü etkileyen dolu ve hortum afeti yaşanmış, afet sonucu 18 köyde bulunan sera ve tarım alanlarının tamamında büyük oranda maddi hasar oluşmuştur.

Afete maruz kalan vatandaşlarımız zorunlu olarak Tarım Kredi Kooperatifinden kredi almışlardır. Aldıkları kredilerle ancak seralarını tamir etmeye çalışan vatandaşlardan kredi borçları % 60 faizle geri istenmektedir. Oysa tarım kredilerindeki faiz oranı % 39 civarındadır ve bu oranın % 32'lere çekileceği söylenmektedir.

Bu durumda;

Soru 1. Bakanlığınızca gerekli girişimlerde bulunarak, afete maruz kalan çiftçilerimizin aldıkları kredilerin faizlerinin % 60 değil de normal faiz oranına çekilmesi, hatta afet dolayısıyla bu faizlerin hiç alınmaması veya geri ödeme süresinin uzatılması mümkün olacak mıdır?

Cevap 1. Antalya İli Serik İlçesinin Çandır beldesi ile etrafındaki 12 köyde 23.10.1999 tarihinde meydana gelen dolu afeti nedeniyle 1000 çiftçi ailesine ait 1561 da. ekili dikili alan ile sera tesislerinde zarar meydana geldiği İl Hasar Tespit Komisyonununun 16.11.1999 tarih ve 13 no.lu kararı ile tespit edilmiştir.

Bakanlığımıza intikal eden karar 2090 sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilmiş olup, borç tecil talebi 99/12637 sayılı Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde tüm tarımsal kredi borçlarının fa-

izsiz olarak ertelenmesi için 19.11.1999 tarihinde T.C. Ziraat Bankası ve Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğüne de, dolu ve hortum afetinden zarar gören kooperatif ortaklarının afet tarihi itibariyle vadesi gelmemiş olan kredi borçları 99/12637 ve buna ek 99/13232 sayılı Bakanlar Kurulu kararları kapsamında 1 yıl faizsiz olarak ertelenmiştir.

Afet tarihi itibariyle günü geçmiş kredi borçlarının ertelenmesi mümkün bulunmadığından, bu kredi alacaklarının mevzuat çerçevesinde vadesi geçen alacaklara uygulanan faiz oranı üzerinden ödenmesi gerekmektedir. Bu gün itibariyle idarî takipte bulunan alacaklara % 45.81, kanunî takipte bulunan alacaklara ise % 49.81 oranında faiz uygulanmaktadır.

Vadesi geçen alacakların faizlerinin affedilmesi kanun veya kararnamelerle mümkün olup, yürürlükte bu hususla ilgili bir kanun veya kararname olmadığından bu alacakların faizlerinin affedilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Vadesi geçen alacakların faizlerinin affedilmesi kanun veya kararnamelerle mümkün olup, yürürlükte bu hususla ilgili bir kanun veya kararname olmadığından bu alacakların faizlerinin affedilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Soru 2. En az 5 yıl süreyle normal üretime geçmekte zorlanacak bu çiftçilerimize faiz oranı düşük ve uzun ödeme süresi olan kredi imkânı sağlanabilecek midir?

Cevap 2. Tabii afetlerden tarımsal varlıkları % 40 ve üzerinde zarar gören ve bu durumları il hasar tespit komisyonlarınca belirlenen üreticilerin, ziraat kredi borçları 1997 yılından beri her yıl çıkarılan kararnameler çerçevesinde erteleme kapsamında değerlendirilmekte olup, bu kapsam dışındaki borçların faizsiz ertelenmesi mümkün olmamaktadır. Kredi borçlarının faizlerinin düşürülmesi veya silinmesi kararname konusu olup, bakanlığımızca yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

Tarım kredi kooperatiflerince, kredi borcunu ödeyen ortaklara mevzuat çerçevesinde 1 yıla kadar vadeli işletme kredisi ve 5 yıla kadar da vadeli donatma kredisi kullanılabilmektedir.

Soru 3. Afete maruz kalan bu yöremize ucuz tohum, ilaç, gübre ve malzeme desteğinde bulunabilecek midir?

Cevap 3. Tabii afetler nedeniyle ekili dikili alanlar ile hayvan varlıkları zarar gören çiftçilerin durumları 5254 veya 2090 sayılı kanunlar çerçevesinde değerlendirilerek komisyon kararına bağlandığı takdirde, hububat alanları zarar gören çiftçilere tohumluk yardımı yapılabilecek, hayvan varlıkları zarar gören çiftçilerin ise hayvan kayıpları aynı olarak karşılanabilecektir. Ayrıca bölge çiftçilerinin ikinci ürün ekilişlerinde kullanılan mısır tohumluğu talepleri de değerlendirilecektir. Sel afetinin bakanlığımıza intikalinin hemen sonrasında, çiftçilerin ziraat kredi kuruluşlarına olan 2000 yılı vadeli ve 2001 yılına sarkan ziraat kredi borçlarının vade tarihinden itibaren 1 yıl süre ile faizsiz olarak ertelenebilmesi için bir kararname taslağı hazırlanmıştır.

Tarımda mevcut politikaların değiştirilerek hedef çiftçilere doğrudan gelir desteği sağlanması ve kayıt sisteminin oluşturulması amacıyla hazırlanan "Doğrudan Gelir Desteği Pilot Projesi" 2000 yılı içinde seçilen dört pilot ilçede ve dört pilot üretilde başlatılmıştır.

Pilot bölgede uygulanacak destek miktarı; her hedef çiftçi için 199 dekar kadar olan arazi miktarı için, dekar başına 5 ABD doları karşılığı Türk lirası olarak uygulanacaktır.

Bakanlığımızca daha önce hazırlanarak gündeme getirilen ve ülkemizde aşırı üretim nedeni ile stoğa üretim yapılan tütün, şekerpancarı, fındık ve çay üretiminin yurt içi ve yurt dışı tüketim miktarında kalmasını sağlayarak, her ürün için, üretimden çekilecek alanlarda öncelikle ülkemizin ih-

tiyacı olan ürünlerin yetiştirilmesini öngören toplam maliyeti 350 milyon ABD doları olan "Alternatif Ürün Projesi", bakanlığımız ve ilgili kuruluşlarla işbirliği içinde hazırlanmış olup, kredi verildiğinde uygulamaya konulacaktır.

"Tarımsal Üretimde Kullanılan Girdilerin Dünya Fiyatları ile Uyumu Projesi" ile, ülkemizde tarımsal üretimde yoğun olarak kullanılan ve üretim maliyeti üzerinde önemli etkileri olan tarımsal girdilerden; en başta mazot olmak üzere, kimyevi gübre, sertifikalı tohum ve fidan, ziraat mücadelesi ve veteriner sağlık ilaçları, sulama suyu, yem, damızlık hayvan ve tarımsal kredilerin üreticilere daha ucuz ve dünya fiyatlarından sağlanması amaçlanmaktadır. Yurt içi ve yurt dışı kaynak arayışları sürdürülmekte olan projenin maliyeti 750 milyon ABD doları olup, doğrudan gelir desteği kavramı içerisinde uygulanacaktır.

Ülkemizde yıllardan beri ihmal edilen, yanlış ithal politikaları ile büyük darbe yiyen ve tarımsal desteklerden yeterli payı alamayan hayvancılığımız için, "Hayvancılığın Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Projesi", 5 yıl süreli olarak hazırlanmış ve Bakanlar Kurulu kararı çıkarılarak yürürlüğe konmuştur. Bu proje kapsamında; yem bitkileri üretimi, yurt içinde belgeli damızlık yetiştiriciliği ve suni tohumlama faaliyetleri desteklenecektir. Bu projenin şimdiye kadar uygulanan projelerden en önemli farkı, ithal hayvanların desteklenmesi yerine tamamen yerli kaynaklarımızın desteklenmesinin amaçlanmış olmasıdır. Kararname ile, 2000 yılı için 43 trilyonluk kaynak hayvancılığımızın hizmetine aktarılmıştır.

6. – *İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak'ın, F4 uçaklarının modernizasyonunun bir İsrail firmasına verilmesinin nedenine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu'nun cevabı (7/2005)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın delaletiniz ile Millî Savunma Bakanı Sayın Sabahattin Çakmakoglu tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasının teminini arz ederim.

A. Nazlı Ilıcak
İstanbul

Sorular

1. FMC patenti ile Nurol firması tarafından üretilen hafif zırhlı araçlar, Amerikan ordusuna 400 bin dolara mal oluyor. Bizdeki yerli üretimin maliyeti 1.5 milyon dolara yükseliyor. Bu fark nereden kaynaklanıyor?
2. "F4 uçaklarının modernizasyonu", talip olan Tai, Aselsan ve Mikes gibi Türk firmaları yerine, neden İsrail'e verildi?
3. Bu modernizasyon için 1 milyar dolardan fazla para sarf edildiği söyleniyor, bu doğru mu?
4. Türk firmaları acaba ne kadar maliyet ile bu işi yapacaktı?
5. İsrail'in devreye sokulmasında Çevik Bir'in rolü oldu mu?

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı

24.5.2000

KAN. KAR. : 1999/7504-GK

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: TBMM Bşk.lığının 15.5.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5601 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak tarafından verilen ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 98 inci maddesi gereğince üç bileşim içerisinde cevaplandırılmadığından yazılı soruya çevrilen, "F-4 Uçaklarının Modernizasyonunun bir İsrail firmasına verilmesine ilişkin" 7/2005 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin Çakmakçoğlu
Millî Savunma Bakanı

İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak Tarafından Verilen 7/2005 Sayılı
Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

F-4 Uçaklarının Modernizasyonuna ilişkin, soru önergesinin cevabı mültekip maddelerde sunulmuştur.

1. FMC-NUROL Savunma Sanayii (FNSS) şirketinden tedarik edilen geliştirilmiş zırhlı Personel Taşıyıcı Aracı 490 bin Amerikan Doları, Zırhlı Muharebe Aracı 900 bin Amerikan Doları, Zırhlı Havan Aracı 520 bin Amerikan Doları ve Zırhlı Tow Aracı 850 bin Amerikan Doları bedelle alınmaktadır.

2. Amerika Birleşik Devletleri Ordusunda mevcut M113 Tipi Zırhlı Muharebe Araçları modernize edilerek M113 A1 modeline çevrilmektedir. Bu nedenle FNSS şirketinden tedarik edilen muhtelif tipteki zırhlı muharebe araçları ile mukayese yapmak mümkün bulunmamaktadır.

3. F-4 modernizasyonu, Dünya'da sadece İsrail İAİ Firması tarafından yapılmaktadır. Proje İsrail'in temin ettiği Devlet-firma kredisi ile finanse edildiğinden İsrail firmasına verilmiştir. Kaldı ki projenin hazırlık safhasında yerli firmaların F-4 modernizasyonu konusunda bir kabiliyeti bulunmamaktadır.

4. İsrail firmasının devreye sokulmasında Orgeneral Çevik Bir'in bir rolü olmamıştır. Türk Silâhlı Kuvvetlerinde alınan kararlarda, şahıslar değil sistem hâkimdir.

Bilgilerinize sunarım.

Sabahattin Çakmakçoğlu
Millî Savunma Bakanı

7. - Bursa Milletvekili Teoman Özalp'in, tarım ürünlerinin fiyatlarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/2027)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda belirttiğim soruların Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Hüsnü Yusuf Gökalp tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim.

Saygılarımla.

Teoman Özalp
Bursa

1. Tarım ürünlerindeki girdi maliyet artışını önlemeniz hususunda bir çalışmanız var mıdır?
2. Taban fiyatı olmayan tarım ürünlerini üreten çiftçileri korumaya dönük ne gibi çalışma yapmaktasınız?

3. Özellikle Bursa yöresinde yetiştirilen Şeftali, Santa Mariya Armudu, Erik, Ayva gibi ürünlerde vergi iadesi ile teşvik primi uygulamasına ne zaman geçeceksiniz?

4. Girdi maliyetlerdeki yükseklik ve düşük kur politikası nedeniyle ihracatta yoğun sıkıntıların yaşanacağı tahmin edilmektedir. Üreticilerin mağdur edilmemesi için ne gibi önlemler aldınız?

5. Arz-talep dengesi nedeniyle oluşacak fiyatlar çiftçinin maliyetini karşılamayacağı için tonlarca meyvenin çürütmesine ve dalında kalmasına sebebiyet vereceğinden bunun önüne geçmek için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

6. İhracatçı üretici ile ihracatçı firmaların daha fazla mal satmaya özendirilmeleri ile ilgili ne gibi çalışmalar yapmayı düşünüyorsunuz?

7. Yukarıda bahsedilen konularda yapılacak çalışmaların Türk çiftçisi için hayati öneme haiz olduğunu düşünüyor musunuz?

T.C.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

2.6.2000

Araştırma Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı: KDD.SÖ.1.01/1747

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 22 Mayıs 2000 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5680 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Bursa Milletvekili Sayın Teoman Özalp'e ait 7/2027-5533 esas no.lu yazılı soru önergesine ilişkin bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökçalp

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Yazılı Soru Önergesi

Önerge Sahibi: Teoman Özalp Bursa Milletvekili

Esas No. : 7/2027-5533

Soru 1. Tarım ürünlerindeki girdi maliyet artışını önlemeniz hususunda bir çalışmanız var mıdır?

Cevap 1. Tarımsal üretimde kullanılan girdiler, gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerde değişik şekillerde ve belirli oranlarda desteklenmiş ve halen desteklenmeye devam edilmektedir.

Desteklenen tarımsal girdilerin başında mazot, yem, düşük faizli kredi, kimyevi gübre, damızlık hayvan, sertifikalı tohum ve fidan, zirai mücadele ve veteriner sağlık ilaçları ile sulama suyu gelmektedir.

Türkiye'de tarımsal verimlilik düştük, kullanılan girdi fiyatları da yüksek olduğu için üretim maliyetleri artmakta, dolayısıyla dış dünya ile rekabet şansımız çok az olmaktadır.

Bakanlığımız Türkiye'deki ve dünyadaki gelişmeleri dikkate alarak girdi desteklerine bir şemsiye proje hazırlamış ve "Tarımsal Üretimde Kullanılan Girdilerin Dünya Fiyatları ile Uyum Projesi"ni Bakanlar Kuruluna sunmuştur.

Adı geçen proje ile bitkisel ve hayvansal üretimde kullanılan girdilerin üreticiye daha ucuz fiyatla sunulması, üretim maliyetlerinin ve üretici gelirleri ile beraber tüketici alım gücünün de artırılması amaçlanmaktadır.

Projede tarımsal faaliyetler; bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi olarak 3 grupta değerlendirilecektir. Bitkisel ve hayvansal üretimde kullanılan girdiler içerisinde maliyete en fazla etki eden girdilerden başlanarak bu girdilerin çiftçilere daha az maliyetle iletilmesi sağlanacaktır.

Bu desteklerin kaynak israfına yol açmaması için doğrudan gelir desteği şeklinde ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Soru 2. Taban fiyatı olmayan tarım ürünlerini üreten çiftçileri korumaya dönük ne gibi çalışma yapmaktasınız?

Cevap 2. Ucuz girdi temini, pazar şans ve tüm tarım ürünlerini üreten çiftçileri korumaya yönelik olarak, mevcut destekleme sistemleri yerine alternatif destekler üzerinde çalışılmış, bu kapsamda Eylül ayında bakanlığımız tarafından hazırlanan "Parite Uygulaması" ile ilgili çalışma Bakanlar Kuruluna sunulmuştur.

Soru 3. Özellikle Bursa yöresinde yetiştirilen Şeftali, Santa Mariya Armudu, Erik, Ayva gibi ürünlerde vergi iadesi ile teşvik primi uygulamasına ne zaman geçeceksiniz?

Cevap 3. Tarımsal ürünlerimizin yurt içi ve yurt dışı piyasalarda değer fiyattan satılmasının sağlanması, dolayısıyla üreticilerimizin yapmış oldukları faaliyetten zarar görmemelerini sağlayıcı tedbirlerin alınması bakanlığımızın en önemli görevleri arasında yer almaktadır.

Bu çalışmalar çerçevesinde, iç ve dış pazar talepleri, tarımsal ürünlerin üretim miktarı, ürünlerin pazarlama durumu ve fiyat teşekkülü devamlı takip edilmekte, fazla üretim nedeniyle üreticilerimizin fiyat düşüşlerinden oluşabilecek zararlarını önlemek ve pazar dengesini kurmak için ihracat sübvansiyonu uygulamasına gidilmektedir.

Bakanlığımız bu tarımsal ürünlere verilecek ihracat iadesi miktar ve zamanlarını tespit ederek Dış Ticaret Müsteşarlığına gereğinin yapılması için bildirmektedir. Bu konuya verdiğimiz öneme binaen yukarıda belirttiğim hususları, ileriye yönelik projeksiyonlar halinde de takip etmek üzere Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı içerisinde Pazarlama ve Dış Ticaret Daire Başkanlığı kurulmuş olup, bakanlıkça yürütülmüş olduğumuz faaliyetler bu defa daha etkin olarak izlenecek ve zamanında yerine getirilebilecektir.

Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasının "İhracat Sübvansiyonları" başlığı altında yer alan bölümünde belirtildiği gibi ülkemizde, içinde bazı meyvelerin de yer aldığı 44 tarım ürününe, miktar ve değer bazında yıllar itibarıyla ne kadar ihracat sübvansiyonu verilebileceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, ülkemiz tarım ürünlerinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünün ve ihracat potansiyelinin artırılması amacıyla Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması gereğince, Bakanlar Kurulunun 27.12.1994 tarih ve 94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımı Kararına dayanılarak hazırlanan Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 1.2.2000 tarih ve 2000/6 sayılı kararına istinaden 25 Mart 2000 tarih ve 24000 sayılı Resmî Gazetede Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarına İlişkin Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Tebliği yayımlanmıştır.

2000 Yılında uygulanacak bu tebliğe göre, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ödenekleri çerçevesinde karşılanmak üzere; pişirilmemiş, buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş meyveler ve sert çekirdekli meyveler için 92 \$/ton; dondurulmuş meyve ve sebze ile meyve ve sebze işleme sanayiine dayalı gıda maddeleri için 55 \$/ton; reçel, jöle, marmelat, meyve veya sert kabuklu meyve püreleri için 53 \$/ton; meyve suları için 168 \$/ton ihracat iadesi uygulanmaktadır.

Bakanlığımızca tüm tarımsal ürünlerin üretimi; pazara çıkış takvimleri de göz önüne alınarak takip edilmekte, üreticilerimizin mağdur olmaması için gerekli tedbirlerin zamanında alınması sağlanmaktadır. 2000 Yılı üretim dönemi uygulamaları için bakanlık olarak çalışmalarımız devam etmektedir.

Soru 4. Girdi maliyetlerindeki yükseklik ve düşük kur politikası nedeniyle ihracatta yoğun sıkıntılar yaşanacağı tahmin edilmektedir. Üreticilerin mağdur edilmemesi için ne gibi önlemler alıyorsunuz?

Cevap 4. Ülkemizde tarımsal verimliliğin düşük, kullanılan girdi fiyatlarının da yüksek olduğu üretim maliyetlerini artırmakta, dolayısıyla da dış pazarlarda rekabet şansımızın azalmasına neden olmaktadır.

"Tarımsal Üretimde Kullanılan Girdilerin Dünya Fiyatları ile Uyum Projesi" ile üretim maliyetleri düşecek, böylece dünya fiyatlarından ihracata yönelik üretim yapılması sağlanacaktır. Bu durum hem üreticinin hem de tüketicinin mağduriyetini önleyecektir. Diğer taraftan, kur politikaları ayarlanırken Türkiye'nin ihracatının olumsuz etkilenmemesi konusu da dikkate alınmaktadır.

Soru 5. Arz-talep dengesi nedeniyle oluşacak fiyatlar çiftçinin maliyetini karşılamayacağı için tonlarca meyvenin çürütmesine ve dalında kalmasına sebebiyet vereceğinden bunun önüne geçmek için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Cevap 5. Ürünlerde arzın fazla olması durumunda piyasadaki fiyatların düşmesi, üreticiyi maliyeti karşılayamaz bir durumla karşı karşıya bıraktığı belirtilmiş olup, bu konuda bakanlığımızın yukarıda belirtilen proje kapsamında çalışmaları devam etmektedir. Uzun vadede düşünüldüğünde, üretim fazlası ürünlerde tarım sanayi entegrasyonu sağlanarak sanayi yatırımları kırsal alana kaydırılarak ve sözleşmeli üretim yaygınlaştırılarak konuya çözüm getirilebilecektir.

Soru 6. İhracatçı üretici ile ihracatçı firmaların daha fazla mal satmaya özendirilmeleri ile ilgili ne gibi çalışmalar yapmayı düşünüyorsunuz?

Cevap 6. Yukarıda 3 üncü soruya verdiğimiz cevapta belirtildiği gibi ihracat iadesi uygulaması ve ihracatçılarımızı özendirmeye devam ediyoruz. Türkiye'nin tarım ürünleri ihracatındaki en önemli önceliklerinden biri de temiz toprak, temiz üretim teknolojisi ve temiz ürün üretebilme şansıdır. Bu nedenle son yıllarda özellikle organik tarım yöntemleriyle üretilen ürünlerin üretimini yaygınlaştırılması çalışmaları bakanlığımızca devam ettirilecek, bu sistemle, verimden taviz vermeden, ürün maliyetlerini yaklaşık olarak % 30 oranında düşürmek ve ürün fiyatlarını % 25 oranında artırmak mümkün olabilecektir.

Soru 7. Yukarıda bahsedilen konularda yapılacak çalışmaların Türk çiftçisi için hayati öneme haiz olduğunu düşünüyor musunuz?

Cevap 7. Yukarıda bahsedilen konularda yapılan çalışmaların tarım sektörü ve bu sektörle ilgili diğer sektörler açısından büyük öneme haiz olduğu bakanlığımızca bilinmektedir. Bu nedenle bakanlığımızın 2000 yılı hedefleri ve reform çalışmaları arasında tüm bu konular yer almakta ve sonuca ulaşılması için yapılan çalışmalar yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

8. - Adana Milletvekili Ali Halaman'm, Adana İli ve İlçelerinde yürütülen proje hizmetlerine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmaköğlü'nün cevabı (7/2049)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Savunma Bakanı Sayın Sabahattin Çakmaköğlü tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ve talep ederim.

Saygılarımla

Ali Halaman

Adana

1. Bakanlığımıza bağlı ve ilgili kuruluşlar tarafından Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve yatırımlarınız nelerdir?

2. Görev alanınızla ilgili olmak kaydıyla, Adana İlinin sorunları konusunda yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?

3. Adana İlinde yapılacak kamu hizmetleriyle ilgili olarak, 2000 mali yılı bütçesinden ayrılan ödenek ne kadardır?

4. Adana İlinde personel açığınız var mıdır? Bu konudaki personel politikanız nasıldır?

5. Görev alanınızla ilgili olarak, Adana İline götürdüğünüz kamu hizmetlerini, bölgesel dengeler açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı

30.5.2000

KAN.KAR.: 2000/7018-GK

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: TBMM Başkanlığının 22.5.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2049-5557/13296 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Ali Halaman tarafından verilen "Adana İline ayrılan yatırım ödeneklerine ilişkin" 7/2049 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin Çakmakçoğlu
Millî Savunma Bakanı

Adana Milletvekili Ali Halaman Tarafından Verilen 7/2049 Sayılı

Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

Bakanlığımızın 2000 Mali Yılı Bütçesinde ve 2000 Yılı Yatırım Programında yer alan yatırım ödeneği tutarı 3 trilyon 50 milyar TL.'dir. Bu ödeneğin Adana İli ile doğrudan bir ilgisi bulunmamaktadır.

Cari nitelikli ödenekler içerisinde Adana İlinde konuşlu askerî birliklerin personel, işletme, bakım ve idame giderlerinin Adana piyasasından karşılanmasının, anılan İlimizin ekonomisine mülâpet katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize sunarım.

Sabahattin Çakmakçoğlu
Millî Savunma Bakanı

9. - Adana Milletvekili Halit Dağlı'nın, Adana'da Seyhan Nehrinin taşması sonucu meydana gelen sel felaketinden zarar gören bölgelere ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/2067)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

M. Halit Dağlı
Adana

Soru:

Seyhan Nehrinin taşması sonucu meydana gelen Adana İli Seyhan, Yüreğir ve Karataş İlçeleri ve köylerini kapsayan sel felaketinde,

- Bölgenin acilen afet bölgesi ilan edilmesini
- Bölgedeki zarar ziyan tespitini
- Felakete maruz kalan çiftçilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi'ye olan borçlarının faizsiz olarak 1 yıl ertelenmesini,
- Sosyal Yardımlaşma Fonundan çiftçilerimize acil olarak nakdi yardım yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Tarım ve Köyleri Bakanlığı

2.6.2000

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı: KDD.S.Ö.1.01/1748

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 22.5.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2067-5582/13356 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen Adana Milletvekili M. Halit Dağlı'ya ait 7/2067-5582 esas no-lu yazılı soru önergesine ilişkin bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalp
Tarım ve Köyleri Bakanı

Yazılı Soru Önergesi

Önerge Sahibi: M. Halit Dağlı Adana Milletvekili

Esas No. : 7/2067-5582

Soru: Seyhan Nehrinin taşması sonucunda Adana İli Seyhan, Yüreğir ve Karataş İlçeleriyle köylerini kapsayan sel felaketinde,

- Bölgenin acilen afet bölgesi ilan edilmesini
- Bölgedeki zarar ziyan tespitini
- Felakete maruz kalan çiftçilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi'ye olan borçlarının faizsiz olarak 1 yıl ertelenmesini,
- Sosyal Yardımlaşma Fonundan çiftçilerimize acil olarak nakdi yardım yapmayı düşünüyor musunuz?

Cevap: Bakanlığımıza ulaşan ve kesin olmayan son ihbarlara göre, Seyhan nehrinin 6.5.2000 tarihinde taşması sonucu, Adana İlinin Seyhan, Yüreğir ve Karataş İlçelerinin 17 köyünde sel afeti meydana gelmiştir.

Bölgede sel afeti nedeniyle toplam 25 000 dekar buğday, meyve, sebze, yer fıstığı, pamuk ve mısır ekili-dikili alan ile domates tohumluğu yetiştirilen seralarda, % 10-100 arasında zarar meydana gelmiştir. Bölgede, sel afetinden zarar gören tarım alanlarında hasar tespit çalışmaları devam etmektedir.

Sel felaketinin bakanlığımıza intikalinden sonra, çiftçilerin ziraat kredi kuruluşlarına olan 2000 yılı vadeli ve 2001 yılına sarkan kredi borçlarının vade tarihinden itibaren bir yıl süre ile ve faizsiz olarak ertelenmesi, zarar gören ve borcu olmayan üreticilere de Ziraat Bankasından düşük faizli kredi kullanma imkanı sağlanması amacıyla hazırlanan bir kararname taslağı, Bakanlar Kuruluna sevk edilmiştir.

Ayrıca hayvan varlıkları zarar gören çiftçilerin kayıpları da aynı olarak karşılanacaktır.

10. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, *İnternet-kahvelere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/2075)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun İçişleri Bakanı Sayın Sadettin Tantan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

12.5.2000

Zeki Ünal

Karaman

Bakanlık olarak İnternet-Cafeler ile ilgili gösterdiğiniz duyarlılığınız kamuoyunda takdirle izlenmektedir. Ancak son zamanlarda yazılı basın ortaya çıkardığı gibi, İnternette tanışarak "Chat" yapan, müstehcen konuşmalar savuran, arkadaşına tehditle şantaj yaparak para gasp eden kişilerin olduğu hatta bazılarının tutuklandığı iddia ve ifade edilmektedir.

Sorum şudur:

Toplumumuzun manevi dokusunu bozan özellikle gençlerimizin ahlakî değerlerini tahribe yönelen bu tip gayri ahlakî yöntemleri önlemek için Bakanlığınız ne gibi tedbirler düşünmektedir?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

1.6.2000

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı: B.05.1.EGM.0.12.01.01./127524

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: TBMM Başkanlığının 22.5.2000 gün ve A.01.GNS.0.10.00.02-5678-(7/2075)-5591/13403 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Zeki Ünal tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

Önergeye esas teşkil eden konuya ilişkin Bakanlığım yetkili birimince yapılan 1.3.2000 gün ve 54 sayılı genelge ile; kumar, bahisler, pornografik yayın, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü zedeleyici ve anayasal düzeni yıkma amacına yönelik kurulan web sitelerinin kullanımına müsaade edilen veya izinsiz oyun yeri gibi işletilen internet kahveler hakkında öncelikle yazılı uyarılarda bulunacağı, yazılı uyarılara rağmen bu siteleri açık tutan internet kahveler için, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 8 inci maddesine göre kapatma işlemi uygulamaları mülki idare amirlerinden istenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin Tantan

İçişleri Bakanı

11. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, İstanbul-Ümraniye-Dudullu Karakolunda işkence uygulandığı iddiasına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/2076)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun İçişleri Bakanı Sayın Sadettin Tantan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

10.5.2000

Zeki Ünal

Karaman

Basına da yansıdığı gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu üyelerinin Ümraniye Dudullu Karakolunda gözaltına alınan, bazı kişilerle yaptığı görüşmelerde, ilgili kişilerin gözlerinin bağlandığını, zorla soyundurulduklarını, cereyan verildiğini, göğüslerinin uçlarına bir şeyler takarak çekildiklerini, tuvaletlerde çıplak bekletildiklerini, su dolu varillere bırakıldıklarını ifade etmişlerdir.

Sorum şudur:

Bu tür işkencelerin durdurulması konusunda bakanlık olarak ne gibi tedbirler alınmaktadır?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

1.6.2000

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı: B.05.1.EGM.0.12.01.01./127525

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: TBMM Başkanlığının 22.5.2000 gün ve A.01.GNS.0.10.00.02-5678-(7/2076)-5592/13404 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Zeki Ünal tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

Ümraniye ilçe nüfusunun kalabalık olması ve olayların çokluğundan dolayı güvenlik güçlerimizin önergedeki iddialarla ilgili zaman zaman iftiralara maruz kaldığı,

Nitekim, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu üyelerinden müteşekkil (7) kişilik heyetin 4.3.2000 günü saat 03.00 sularında habersiz olarak Ümraniye İlçe Emniyet Müdürlüğü Dudullu Hizmet Binasında yapmış oldukları kontrol ve denetim ile Cumhuriyet Savcılarımızın çeşitli tarihlerde (16) defa denetlemelerinde iddiaları teyit edici bir duruma rastlanılmadığı,

Ancak, gözaltına alınan şahısların, kendi kendilerine zarar vermelerini engellemek amacıyla üzerlerinde bulunan kravat, kemer, ayakkabı bağı, kılıye, yüzük ve benzeri metal eşyaların gözaltında kaldıkları süre içerisinde tutanakla zapt edilerek alındığı ve çıkışta bu eşyaların tutanakla teslim edildiği, anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin Tantan

İçişleri Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısına Verilen oyların sonucu:

Üye Sayısı : 550 ✓
Kabul edenler : 170 ✓
Reddedenler : 51 ✓
Mükerrer oy : 1 ✓
Toplam : 222 ✓
Açık Üyelikler : 5

B.104

SS:384

Kanunlaşmıştır. ✓

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Adana	BİLDİK	İbrahim Yavuz	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	BİLİCİ	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	BUDAK	Yakup	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	ÇULHAOĞLU	Mehmet Metanet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	DAĞLI	Mehmet Halit	Doğruyol Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Adana	GÖREN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	GÜLEK	Tayyibe	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	HALAMAN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	ÖZDEMİR	A. Fatih	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	ÖZTÜRK	Musa	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	SEZER	Arif	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:56
Adana	TEKİN	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:07
Adana	VURSAVUŞ	İsmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	YILDIRIM	Recai	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:06
Adıyaman	BILGIÇ	Mahmut Nedim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	BOZKURT	Mahmut	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	FIRAT	Dengir Mir Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	GÖKSU	Mahmut	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:15
Adıyaman	GÜLER	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	ÖZYOL	Mehmet	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:08
Afyon	AÇBA	Sait	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Afyon	AKCAN	Abdülkadir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:54:58
Afyon	ATTILA	İsmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

T.B.M.M.

B : 104

2 . 6 . 2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Afyon	KAYAYERLİ	Müjdat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	ÖZSOY	Halil İbrahim	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:50
Afyon	TELEK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	YAKIN	Gaffar	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:59
Ağrı	ERYILMAZ	Yaşar	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:46
Ağrı	ESİN	Celal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	KONYAR	Musa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	SEVEN	Nidai	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:16
Amasya	GÜLLE	Akif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	İYİMAYA	Ahmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	SARAY ALPHAN	Gönül	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	UÇAŞ	Adnan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKBULUT	Yıldırım	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKGÖNENÇ MUĞİS	Oya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ARSEVEN	Nejat	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:54
Ankara	ARSLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:06
Ankara	AYDIN	Koray	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AYGÜN	Oğuz	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:13
Ankara	BAYER	Mekda	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:29
Ankara	BEDÜK	Saffet Ankan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇELİK	M. Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇETİN	Şevkat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇEVİK	Sedat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:34

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

0 : 4

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ankara	ÇİÇEK	Cemil	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:19
Ankara	ERDAL	Birkan	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:56
Ankara	GÜRKAN	Uluç	Demokratik Sol Part	RED	02.06.2000	18:55:02
Ankara	GÜROCAK	Ayşe	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	İŞIKLAR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:11
Ankara	İÇLİ	H.Tayfun	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:56:05
Ankara	KÜÇÜK	Abdurahman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÖZDEMİR	Hayrettin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:07
Ankara	ÖZDOĞU	Esvet	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:34
Ankara	PAÇACI	Mustafa Cihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SANAY	Eyyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SEÇKİNER	Yücel	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:41
Ankara	SEZER	M. Zeki	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	TÖMEN	Aydın	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ULUCAK	Rıza	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:54:56
Ankara	ULUĞBAY	Hikmet	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:03
Ankara	YAHNİCİ	Şevket Bülent	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	AYDOĞAN	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:54
Antalya	BAYSARI	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ÇELEN	Safih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ÇELİK	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	GÜRDAL	İbrahim	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:44
Antalya	MÜDERRİSOĞLU	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Antalya	OKUTAN	Mehmet Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Antalya	SAYIN	Ahmet Sancar	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Antalya	ŞAHİN	Metin	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:08
Antalya	TOSKAY	Tunca	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Antalya	ÜNAL	Nesrin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:23
Antalya	VURAL	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:57
Artvin	BAYRAK	Ergün	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Artvin	EKİNCİ	Hasan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Aydın	ALTINKAYA	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:53
Aydın	DİKMEN	Halit	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Aydın	GÖNÜL	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Aydın	KUMCUOĞLU	Ertuğrul	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Aydın	ONGUN	Bekir	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Aydın	PİŞKİNSÜT	Sema	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Aydın	UZUNIRMAK	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Aydın	YALOVA	Yüksel	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Balıkesir	AYTEKİN	İlhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Balıkesir	GÖKMEN	Aydın	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:05
Balıkesir	GÜLTEKİN	Numan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:06
Balıkesir	GÜNER	Agah Oktay	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:04
Balıkesir	KALKAN	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Balıkesir	KANBER	Tamer	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	---	---
Balıkesir	KARAHAN	M. Güven	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:06

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Balıkesir	ÖZGÜN	İsmail	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:32
Balıkesir	YILMAZYILDIZ	İlyas	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bilecik	ARABACI	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bilecik	VARDAR	Sebahat	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:10
Bingöl	GÜLER	Mahfuz	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:54:59
Bingöl	KORKUTATA	Hüsamettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bingöl	YÖNDAR	Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	ÇEVİK	Yahya	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	ERGEZEN	Zeki	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:18
Bitlis	GAYDALI	Edip Safer	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:06
Bitlis	ORAL	İbrahim Halil	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bolu	ALPTEKİN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI RED	--:--:--	--:--:--
Bolu	HOŞVER	Necmi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bolu	KARSLIOĞLU	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:04
Bolu	ÖZCAN	Ersöy	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Burdur	COŞKUNER	Süleyman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:04
Burdur	MACİT	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Burdur	ÖRS	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ARABACI	Ali	Demokratik Sol Part	RED	02.06.2000	18:55:28
Bursa	BEYRELİ	Ali Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:57
Bursa	ÇELİK	Faruk	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	GÜLENER	Fahrettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	KARAPAŞAOĞLU	Mehmet Altan	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:03

TBMM

B: 104

2.6.2000

0:4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bursa	KORKMAZ	Hayati	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:03
Bursa	OCAK	Orhan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:34
Bursa	ORHAN	Burhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ÖNAL	Recep	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ÖZALP	Teoman	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	SÖNMEZ	Kenan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	SÜNNETÇİOĞLU	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ŞEN	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:15
Bursa	TAYAN	Turhan	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:56
Bursa	TEZMEN	Oğuz	Doğruyol Partisi	RED	02.06.2000	18:55:14
Bursa	YALÇINBAYIR	Ertuğrul	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:14
Çanakkale	ERSÜMER	Cumhur Mustafa	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Çanakkale	KIRBAŞ	Sadık	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:31
Çanakkale	ŞAHİN	Nevfel	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çankırı	DURAN	Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çankırı	KARAGÖZ	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çankırı	KELEŞ	İrfan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	AKSOY	Bekir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	ÇAY	Abdulhaluk Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	HATİBOĞLU	Yasin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	KARACA	Melek DENLİ	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	KAYIRICI	Vahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ASLAN	Beyhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Denizli	AYKURT	Mustafa Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ERBEYİN	Salih	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ERÇELEBİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:31
Denizli	GÖZLÜKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	KESKİN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	KOCABATMAZ	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:06
Diyarbakır	ASLAN	Osman	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:37
Diyarbakır	ATİK	Nurettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	DILEK	Nurettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ENSARIOĞLU	Mehmet Salim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ERDOĞMUŞ	Abdulbaki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	GÜNBEY	Sacit	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:15
Diyarbakır	HAŞİMİ	Seyyit Haşim	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:50
Diyarbakır	HATİPOĞLU	Ömer Vehbi	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:01
Diyarbakır	SEYDAOĞLU	Sebgatullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	SÜMER	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	TURGUT	Abdülisamet	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:16
Edirne	BULUT	Evren	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:01
Edirne	ERTÜRK	Ali Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:09
Edirne	İLİMEN	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:17
Edirne	ŞİMŞEK	Şadan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:56
Elazığ	AĞAR	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	GÜL	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 104

2 . 6 . 2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Elazığ	ÖZTEK	Latif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	SEPTİOĞLU	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	TUNÇ	Ahmet Cemil	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzincan	AKSU	Mihrali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:06
Erzincan	KARAKAYA	Tevhit	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzincan	KARAKELLE	Sebahattin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	ERTUGAY	Zeki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	ESENGÜN	Lütfü	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	GÖKDEMİR	Ayvaz	Doğruyol Partisi	RED	02.06.2000	18:55:16
Erzurum	HİMOĞLU	Mücahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:50
Erzurum	KÖSE	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:25
Erzurum	KUKARACI	Fahrettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	POLAT	Aslan	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:06
Erzurum	POLAT	Cezmi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:41
Eskişehir	ALBAY	Necâti	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	BÜYÜKERMAN	Mehmet Mail	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	DEDELEK	İbrahim Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	ERDİR	Mahmut	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:52
Eskişehir	SAZAK	Süleyman Servet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	YILDIRIM	Mehmet Sadri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	AKTAŞ	Nurettin	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:02
Gaziantep	AY	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:04
Gaziantep	ILIKSOY	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B: 104

2.6.2000

0:4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Gaziantep	KONUKOĞLU	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	ÖZDEMİR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	TAŞAR	Mustafa Rüştü	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	TİRYAKİ	Mehmet Hanifi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	YILMAZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Giresun	AKGÜN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Giresun	ALÇELİK	Turhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Giresun	KARA	Burhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Giresun	YAMAN	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Giresun	ZALMOĞLU	Rasim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gümüşhane	DOĞAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gümüşhane	YAŞAR	Bedri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Hakkari	PARLAK	Evliya	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Hakkari	PIRÜZBEYOĞLU	Mecit	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:56
Hakkari	TÖRE	Hakkı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Hatay	ATAHAN	Namık Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Hatay	AYKUT	Hakkı, Oğuz	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:59
Hatay	ÇIRKIN	Süleyman Turan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:27
Hatay	DÖNEN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Hatay	GEÇER	Mustafa	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:39
Hatay	GÜNAY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:01
Hatay	KALKAN	Metin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Hatay	MISTIKOĞLU	Levent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Hatay	ŞANDIR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:50
Hatay	TARHAN	Mehmet Nuri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	AKSOY	Osman Gazi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	GÜL	Ramazan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	MUMCU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	ZORLU	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:12
İçel	ER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	GÜNGÖR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	GÜVEN	Turhan	Doğruyol Partisi	RED	02.06.2000	18:55:13
İçel	KAYA	Yalçın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	KILINÇ	Hidayet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	ÖKSÜZ	Enis	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	ÖZGENÇ	Edip	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:22
İçel	SERİN	Akif	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:06
İçel	TALAY	M. İstemihan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	TEKELİOĞLU	Cahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	YILMAZ	Ayfer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	YÜCELEN	Rüştü Kazım	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:51
İstanbul	ADAN	Celal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AĞAOĞLU	Fadlı	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:59
İstanbul	AKARCALI	Bülent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AKSU	Abdülkadir	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:37
İstanbul	AKTAŞ	Ziya	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:04

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	AL	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:03
İstanbul	ANDIÇAN	Ahat	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:15
İstanbul	ATEŞ	Azmi	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:56:08
İstanbul	AYAYDIN	Aydın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AYDINLI	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:17
İstanbul	AYRIM	Şamil	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	BAŞ	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	BAŞEĞMEZ	Mukadder	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	BUDAK	Rıdvan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	COŞKUN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÇAĞAN	Nami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÇAKAR	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:29
İstanbul	ÇİLLER	Tansu	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YILMAZ DOĞAN	Perihan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	DÜZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:40
İstanbul	ECEVİT	Bülent	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	EMRE	Süleyman Arif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ERDENER	Yücel	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	FIRAT	Mehmet Fuat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	GÖK	Bülent Ersin	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:11
İstanbul	GÜL	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	GÜLER	Zafer	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:57
İstanbul	GÜNDÜZ	İrfan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

0 : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Istanbul	GÜZEL	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL		
Istanbul	HUN	Ediz	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Istanbul	ILICAK	Nazlı Ayşe	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Istanbul	İRTEMÇELİK	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Istanbul	KAHRAMAN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Istanbul	KANSU	Hüseyin	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:02
Istanbul	KARAKOYUNLU	Yılmaz	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Istanbul	KARAKUŞ	Nazire	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:03
Istanbul	KAVAK	Cavit	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:14
Istanbul	KILIÇ	Osman	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:05
Istanbul	KOZAKÇIOĞLU	Hayri	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Istanbul	KOCAOĞLU	Emre	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Istanbul	KÖSE	M. Tahir	Demokratik Sol Part	KATILMADI		
Istanbul	MENDERES	Aydın	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI		
Istanbul	MERT	Hüseyin	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL		
Istanbul	NAS	Nesrin	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:52
Istanbul	OĞUZ	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI RED		
Istanbul	OKUMUŞ	Nazif	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Istanbul	ÖZ	Esat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Istanbul	ÖZKAN	H.Hüsamettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI		
Istanbul	ÖZKAN	Sühan	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:01
Istanbul	ÖZTÜRK	Bozkurt Yaşar	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:04
Istanbul	PAK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:46

T.B.M.M.

B : 104

2 . 6 . 2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	SARUHAN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:25
İstanbul	SERBEST	Sulhiye	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	SİPAHI	Bahri	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	SÖKMENOĞLU	Murat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ŞAHİN	Mehmet Ali	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:54:49
İstanbul	TAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TANER	Güneş	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TANTAN	Sadettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TOPRAK	Erdoğan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TUZCU	Şadan	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:10
İstanbul	TÜRKER	Masum	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:02
İstanbul	VERKAYA	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:26
İstanbul	YAĞIZ	Süleyman	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:59
İstanbul	YALÇINTAŞ	Nevzat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YAZICI	Cahit Savaş	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YUMAKOĞULLARI	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ZENGİN	Bahri	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ASLAN	Güler	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İzmir	BAŞARAN	Saffet	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:04
İzmir	BİÇAKÇIOĞLU	Burhan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:10
İzmir	ÇAĞLAYAN	B. Suat	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:07
İzmir	ÇELEBİ	Işın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇÜMEN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:07

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İzmir	DAYIOĞLU	Salih	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:10
İzmir	DIRİ	Hayri	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	GÜREL	Şükrü Sina	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	KIRKPINAR	Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:02
İzmir	METİN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İzmir	MUTMAN	Atilla	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ORAL	Sümer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÖZCAN	Mehmet	Demokratik Sol Part	RED	02.06.2000	18:55:01
İzmir	SAYGIN	Işılray	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	SERDAROĞLU	Rifat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	SEZGİN	Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:15
İzmir	SÖYLEMEZ	Hasan Ufuk	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TANIK	Süha	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TANRIKULU	Ahmet Kenan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TARTAN	Hakan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ULUPINAR	Yıldırım	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	VATAN	Keçgal	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:13
İzmir	VURAL	Oktay	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kars	AKÜZÜM	İlhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kars	AYDAR	Arslan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:43
Kars	BİLGİR	Çetin	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:58
Kastamonu	BAŞEŞGİOĞLU	Murat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kastamonu	DİLEKÇİ	M. Hadi	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kastamonu	SERDAROĞLU	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Kastamonu	TEKİNEL	Nurhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Kayseri	BAKTİR	Hamdi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:05
Kayseri	CEM	İsmail	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kayseri	ÇAKMAKOĞLU	Sabahattin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Kayseri	ESEN	Sevgi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Kayseri	GÜL	Abdullah	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Kayseri	KAPUSUZ	Salih	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Kayseri	ÜSTÜNBAŞ	Hasan Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:35
Kayseri	YAKUT	Sadık	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:18
Kırklareli	KARAGÖZ	Nural	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:23
Kırklareli	ÖZBİLEN	Cemal	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:56:01
Kırklareli	TEKİN	Necdet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kırşehir	HAYKIR	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:48
Kırşehir	MİRZAĞLU	Ramazan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Kırşehir	TECER	Fikret	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kocaeli	AKŞENER	Meral	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Kocaeli	ARKAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kocaeli	BATUK	Mehmet	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:08
Kocaeli	ÇALIK	Halil	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:25
Kocaeli	DURMUŞ	Cumali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:03
Kocaeli	EKŞİ	Sefer	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:03
Kocaeli	GÖNÜL	Vecdi Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---

TBMM

B : 104

2.6.2000

0 : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kocaeli	İMAMOĞLU	M. Turhan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:54
Kocaeli	KÖSE	Kemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:31
Kocaeli	PEPE	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	ARI	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	BAL	Faruk	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	BİLGE	Abdullah Turan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:50
Konya	CANDAN	Veysel	Fazilet Partisi	KATILMADI RED	--:--:--	--:--:--
Konya	ÇETİN	Remzi	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:03
Konya	GEBEŞ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:17
Konya	GÖLHAN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	GÖNEN	Mustafa Sait	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:42
Konya	GÜNERİ	Teoman Rıza	Fazilet Partisi	KATILMADI RED	--:--:--	--:--:--
Konya	HALICI	Mehmet Emrehan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:01
Konya	İZGİ	Ömer	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:19
Konya	KAYA	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:00
Konya	KEÇECİLER	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:58
Konya	ÖKSÜZ	Özkan	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:54:57
Konya	YALMAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	YAVUZ	Mehmet Ali	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kütahya	AKÇALI	Cevdet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kütahya	DERİN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kütahya	KARA	Emin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kütahya	KARAKUŞ	Seydi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kütahya	KARAKUYU	İsmail	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	AKDOĞAN	Miraç	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:54
Malatya	ASILTÜRK	Oğuzhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	CANBAY	Yaşar	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:09
Malatya	COŞKUN	Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:10
Malatya	DURHAN	Namık Hakan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	KUTAN	Recai Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI RED	--:--	--:--
Malatya	ÖZAL	Ahmet Tefvik	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	AKÇALI	Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
	AKGÜL	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	ARINÇ	Bülent	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:34
Manisa	BOZDAĞ	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:00
Manisa	ÇETİNKAYA	Mehmet Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	ENÖZ	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	GÜLAY	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	PAKDEMİRLİ	Ekrem	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	SERDENGEÇTİ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	YAZAR	M. Cihan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:50
Kahramanmaraş	DOĞAN	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kahramanmaraş	DOĞAN	Avni	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kahramanmaraş	KAMALAK	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kahramanmaraş	KAYA	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:07
Kahramanmaraş	KOCABAŞ	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kahramanmaraş	ÖZBAŞ	Edip	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:09
Kahramanmaraş	SAĞLAM	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kahramanmaraş	SEZAL	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kahramanmaraş	TANER	Nevzat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ADAK	Fehim	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:14
Mardin	ÇELEBİ	Süleyman	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:07
Mardin	ERTAŞ	Ömer	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:49
Mardin	MUSAOĞLU	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ŞAHİN	Veysi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	TUĞMANER	Mustafa Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	DİKMEN	Tunay	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	ERGUN	Metin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	ÖZYER	Hasan	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:02
Muğla	TOPALOĞLU	Nazif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	UZUNHASAN	Fikret	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	YAZICI	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muş	EKER	Zeği	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:07
Muş	KEMALOĞLU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Muş	YAVUZ	Mümtaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muş	YILDIZ	Sabahaddin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	ÇEVİK	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:24
Nevşehir	ELKATMIŞ	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	TAŞKIN	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

TBMM.

B : 104

2.6.2000

0 : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Niğde	BARAN	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Niğde	DOĞANLAR	Eyüp	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Niğde	LEVENT	Mükerrem	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:09
Ordu	ÇABUK	İhsan	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Ordu	ENGİNYURT	Cemal	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	FATSA	Eyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	KOÇAK	Sefer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	KONYALI	Hasan Fehmi	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:07
Ordu	YILDIRIM	Yener	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	YÜRÜR	Şükrü	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:49
Rize	BEKAROĞLU	Mehmet	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:54:58
Rize	KABİL	Ahmet	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:57
Rize	YILMAZ	Mesut Ahmet	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:02
Sakarya	AYDIN	Nezir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	AYHAN	Cevât	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	ERCAN	Nevzat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	SAVAŞ	Ş. Ramis	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	TARANOĞLU	Ersin	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:17
Sakarya	ZİHNİOĞLU	Osman Fevzi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:09
Samsun	AÇIKGÖZ	Yekta	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:09
Samsun	AYDIN	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	CENGİZ	Tarık	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	ÇAKAR	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:04

T.R.M.M.

B : 104

2.6.2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Samsun	ÇINAROĞLU	Vedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	DEMİRCAN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	KABATAS	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	KAPICI	Şenel	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:50
Samsun	SEZGİN	Erdoğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	UZUNKAYA	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Siirt	AYDIN	Ahmet Nurettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Siirt	SEVGİLİ	Nizamettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Siirt	YARAYAN	Takiddin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sinop	BOSTANCIOĞLU	Metin	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:33
Sinop	BOZKURT	Kadir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sinop	TOPÇU	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	CEYLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:34
Sivas	DEMİRCİ	Musa	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:07
Sivas	GÖKALP	Hüsnü Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	GÜLEÇ	M. Cengiz	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:00
Sivas	KARAMOLLAOĞLU	Temel	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:37
Sivas	ŞENER	Abdülatif	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:12
Tekirdağ	AYTEKİN	Fevzi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tekirdağ	DAYANIKLI	Bayram Fırat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tekirdağ	İLGÜN	Nihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tekirdağ	SÜLÜN	Enis	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:55:22
Tekirdağ	ZAMANTILI	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

0 : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Tokat	BALAK	Hasan Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tokat	CEYLAN	Lütfi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:48
Tokat	DAGCIOĞLU	M. Ergün	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:21
Tokat	DOĞRU	Reşat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tokat	EREK	Ali Şevki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tokat	SOBACI	Bekir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Trabzon	AŞIK	Eyüp	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:58
Trabzon	BAŞARAN	Ali Kemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Trabzon	BIÇAKÇIOĞLU	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Trabzon	ÇELEBİ	Nail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:47
Trabzon	MALKOÇ	Şeref	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:30
Trabzon	TUNCER	Ali Naci	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Trabzon	TÜRK	Hikmet Sami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tunceli	GENÇ	Kamer	Doğruyol Partisi	RED	02.06.2000	18:55:07
Tunceli	GÜNDOĞAN	Bekir	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:41
Şanlıurfa	AKMAN	Yahya	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:00
Şanlıurfa	BUCAK	Seda, Edip	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	CEVHERİ	Necmettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	ÇAKMAKLI	Muzaffer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	GÜLPINAR	Eyyüp Cenap	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	GÜNEŞ	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	İZOL	Zülfikar	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	KARAVAR	Ahmet	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:41

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

0 : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Şanlıurfa	ŞIHANLIOĞLU	Mehmet Fevzi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	YALÇINKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	YANMAZ	Mustafa Niyazi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Uşak	ÖZGÖBEK	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:30
Uşak	ÜNAL	Mehmet Yaşar	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:22
Uşak	YILMAZ	Armağan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Van	ARVAS	Maliki Ejder	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:54:54
Van	BAYRAM	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Van	ÇELİK	Hüseyin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Van	ÇEVİK	Ayhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:11
Van	ERBAŞ	Fethullah	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:17
Van	GÖLTEPE	Fetullah	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Van	İNAN	Kamran	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Yozgat	ARSLAN	İlyas	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:20
Yozgat	ÇİÇEK	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	ERSOY	Ahmet Erol	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:17
Yozgat	KAYALAR	Lütfullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	TÜRKER	Mesut	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	ÜŞENMEZ	Şuayip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	ATASOY	Veysel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	BARUTÇU	Ömer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	BAYCIK	Tahsin Boray	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:54:59
Zonguldak	CERRAHOĞLU	İsmail Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--

T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Zonguldak	GEMİCİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	ÜSTÜNKOL	Ömer	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Aksaray	AKIN	Murat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Aksaray	ESER	Kürşat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	02.06.2000	18:55:44
Aksaray	SOMUNCUOĞLU	Sadi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Aksaray	TOPRAK	Ramazan	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:07
Bayburt	KARDEŞ	Şaban	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Bayburt	PAMUKÇU	Suat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Karaman	ÇALIŞ	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Karaman	ÖNAL	Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Karaman	ÜNLO	Fikret	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kırıkkale	ALBAYRAK	Kemal	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kırıkkale	DURMUŞ	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kırıkkale	FİLİZ	Hacı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kırıkkale	GÖKBULUT	Nihat	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:46
Batman	AYDIN	Alaaddin Sever	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:54:55
Batman	HAMİDİ	Ataullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Batman	İSEN	Burhan	Doğruyol Partisi	RED	02.06.2000	18:55:10
Batman	ÖZDEMİR	Faris	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şırnak	DEĞER	Mehmet Said	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şırnak	SEYDA	Abdullah Veli	Fazilet Partisi	RED	02.06.2000	18:55:18
Şırnak	YILDIRIM	Mehmet Salih	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bartın	ÇAKAN	Zeki	Anavatan Partisi	KABUL	02.06.2000	18:54:50

T.B.M.M.

B : 104

2 . 6 . 2000

O : 4

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bartın	YAZICIOĞLU	Cafer Tufan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:49
Ardahan	DEMİR	Faruk	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ardahan	KAYA	Saffet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İğdır	BOZYEL	Abbas	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İğdır	GÜNER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yalova	OKUYAN	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yalova	SUNA	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:04
Karabük	EREN	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karabük	KARAN	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	02.06.2000	18:55:58
Karabük	YILMAZ	İlhami	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kilis	GÜREŞ	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kilis	NACAR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	BAHÇELİ	Devlet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	BÜYÜKÖZTÜRK	Biröl	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	KUNDAKÇI	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	ÜNAL	Şükrü	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

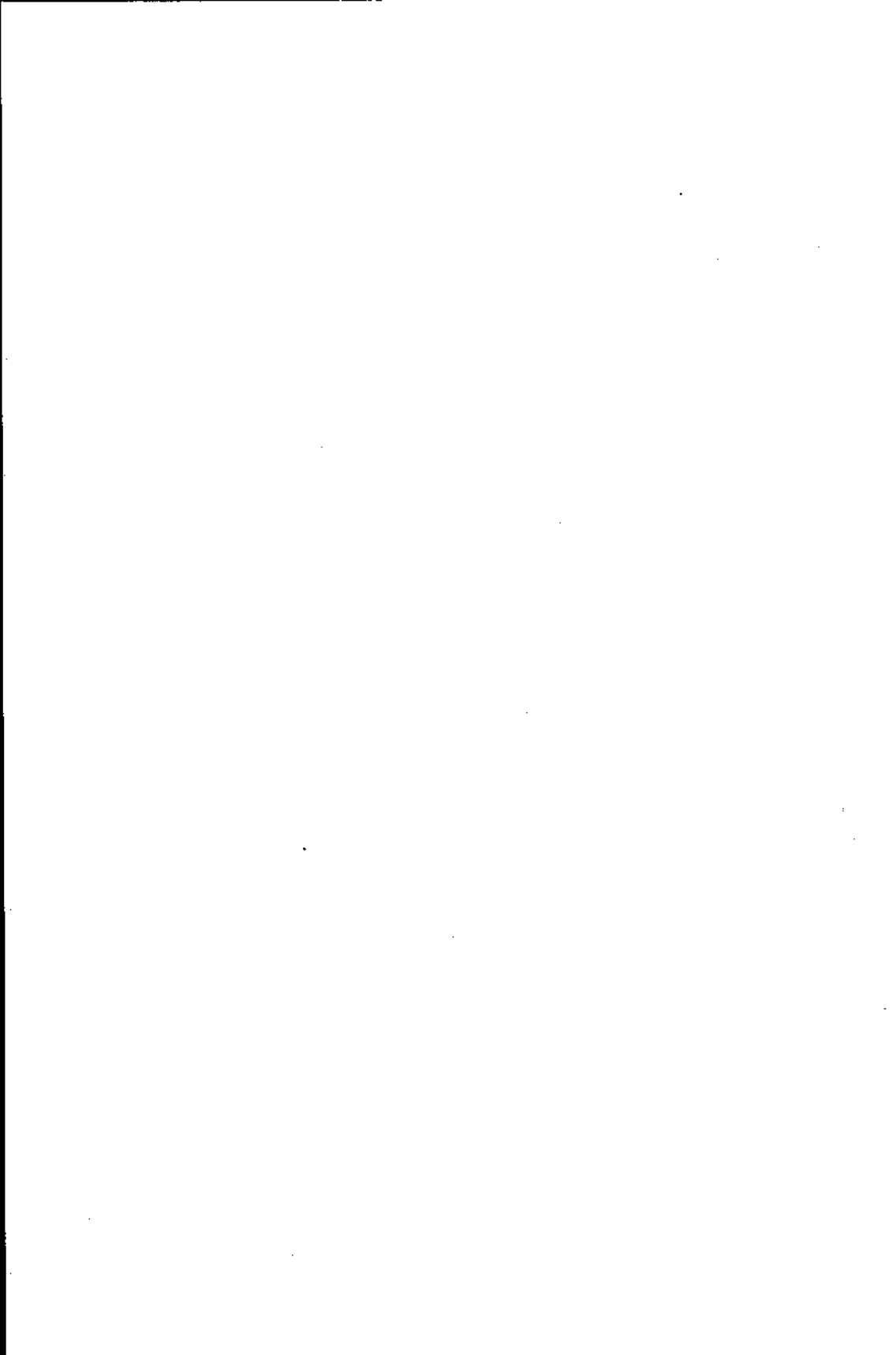
T.B.M.M.

B : 104

2.6.2000

O : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

104 ÜNCÜ BİRLEŞİM

27.6.2000 CUMA

Saat : 14.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

— * —

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

— * —

3

SEÇİM

— * —

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

— * —

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

— * —

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

— * —

7

SÖZLÜ SORULAR

— * —

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 1. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyetine Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/633) (S. Sayısı : 384) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

2. – Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/389) (S. Sayısı : 357) (Dağıtım tarihi : 23.2.2000)

3. – Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/483) (S. Sayısı : 385) (Dağıtım tarihi : 28.3.2000)

4. – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, Kadastro Kanunu, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, 190 Sayılı Genel Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/619, 1/592, 1/622) (S. Sayısı : 401) (Dağıtım tarihi : 11.4.2000)

5. – Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun ile İdari Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/536) (S. Sayısı : 376) (Dağıtım tarihi : 8.3.2000)

6. – İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/403) (S. Sayısı : 329) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

7. – Noterlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/596) (S. Sayısı : 330) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

8. – Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/477) (S. Sayısı : 377) (Dağıtım tarihi : 8.3.2000)

9. – Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanunu Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/485) (S. Sayısı : 356) (Dağıtım tarihi : 25.2.2000)

10. – Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtım tarihi : 23.7.1999)

11. – Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/504) (S. Sayısı : 368) (Dağıtım tarihi : 2.3.2000) (*)

12. – 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtım tarihi : 13.10.1999)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunmadığından görüşmeleri bir defaya mahsus ertelenmiştir.

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

13. – Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Adına Tescil Edilecek Taşınmaz Mallar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/506) (S. Sayısı : 205) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

14. – Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/513) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi : 26.11.1999)

15. – Askerî Hâkimler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Adalet Komisyonları Raporları (1/657) (S. Sayısı : 421) (Dağıtma tarihi : 8.5.2000)

16. – Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/597, 1/562) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 10.4.2000)

17. – 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/601) (S. Sayısı : 426) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

X 18 – Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999) (*)

19. – Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 402) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

X 20. – Hayvan Islahı Kanunu Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/630) (S. Sayısı: 418) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

21. – Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahnici'nin, Çorum Milletvekili Melek Denizli Karaca'nın, Yozgat Milletvekili Mehmet Çiçek ve 4 Arkadaşının, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi'nin, Denizli Milletvekili Beyhan Aslan ve 3 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/435, 2/440, 2/460, 2/462, 2/465) (S. Sayısı : 434) (Dağıtma tarihi : 25.5.2000)

22. – Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin III Numaralı Bendinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 11.12.1936 Tarihli ve 3078 Sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/380, 2/453) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

X 23. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

24. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Siyasal Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 25. – Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

X 26 – Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 27. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 28. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 29. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 30. – Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 31. – Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

32. – Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasip İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

33. – Hazır Gıda İşçisi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

X 34. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

X 35. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

X 36. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 37. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

X 38 – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 39. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 40. – Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 41. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 42. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 43. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 44. – Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 45. – Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

X 46. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

X 47. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtzasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

X 48. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 49. – Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İşçileri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtım tarihi : 3.8.1999)

X 50. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taahhümlüğü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtım tarihi : 9.8.1999)

51. – Türk Ticaret Kanunununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtım tarihi : 12.8.1999)

52. – Topyekön Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İşçileri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtım tarihi : 13.8.1999)

53. – Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanununun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtım tarihi : 14.8.1999)

X 54. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtım tarihi: 25.8.1999)

X 55. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtım tarihi: 25.8.1999)

X 56. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtım tarihi: 26.8.1999)

X 57. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtım tarihi : 26.8.1999)

X 58. – Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı:165) (Dağıtım tarihi : 1.10.1999)

X 59. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcüstan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/489) (S. Sayısı: 174) (Dağıtım tarihi : 19.10.1999)

60. – Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı: 181) (Dağıtım tarihi : 19.10.1999)

X 61. – Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtım tarihi : 20.10.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 62. – Türkiye'de İrtibat Ofisinin Kurulmasına İlişkin Dünya Sağlık Örgütü, Avrupa Bölge Ofisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/520) (S. Sayısı : 180) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

X 63. – Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

X 64. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

65. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

66. – Şanlıurfa Milletvekili Zulfıkar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

67. – Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/537) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

68. – Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

X 69. – EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmada Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/529) (S. Sayısı : 200) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

X 70. – Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/549) (S. Sayısı : 202) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

X 71. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Büyükelçilikler Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Malî Veçhelerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 204) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

72. – Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

X 73. – Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/539) (S. Sayısı : 199) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 74. – Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişiklik Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 18.11.1999)

75. – Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 18 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 213) (Dağıtma tarihi : 25.11.1999)

76. – Uşak Milletvekilleri Mehmet Yaşar Ünal ile Hasan Özgöbek'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/129) (S. Sayısı: 220) (Dağıtma tarihi : 6.12.1999)

77. – Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 8 Arkadaşının, Konya Ovası ve Orta Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/4) (S. Sayısı: 219) (Dağıtma tarihi : 8.12.1999)

78. – Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/568) (S. Sayısı: 252) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

79. – Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı: 253) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

80. – Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/557) (S. Sayısı: 254) (Dağıtma tarihi :21.12.1999)

81. – Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilâtı Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekilli Yücel Seçkiner'in, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/569, 1/571, 1/572, 2/72) (S. Sayısı: 295) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

82. – Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/560, 1/573) (S. Sayısı: 296) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

83. – Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın, Yedi İilde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı KHK'nin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı : 300) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

84. – Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın, Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Battalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/328) (S. Sayısı : 299) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

85. – Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/565) (S. Sayısı : 303) (Dağıtım tarihi : 24.12.1999)

86. – Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 304) (Dağıtım tarihi : 24.12.1999)

87. – Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/143) (S. Sayısı : 287) (Dağıtım tarihi : 28.12.1999)

88. – Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/253) (S. Sayısı : 257) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

89. – Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/287) (S. Sayısı : 271) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

90. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 290) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

91. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/371) (S. Sayısı : 291) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

92. – Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/566) (S. Sayısı : 310) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

93. – Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişime Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/386) (S. Sayısı : 313) (Dağıtım tarihi : 26.1.2000)

94. – Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/387, 1/414, 1/462) (S. Sayısı : 314) (Dağıtım tarihi : 26.1.2000)

95. – Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/22) (S. Sayısı : 315) (Dağıtım tarihi : 28.1.2000)

96. – Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 48 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/34) (S. Sayısı : 316) (Dağıtım tarihi : 28.1.2000)

97. – İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yıtrürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/329) (S. Sayısı : 321) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

98. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/307) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

99. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/391) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

100. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/392) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

101. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/393) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

102. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/395) (S. Sayısı : 326) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

103. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

104. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İhtütüğüün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı : 221'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

105. – Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İhtütüğüün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/170) (S. Sayısı : 222'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

106. – Sivas Milletvekili Musa Demirel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İhtütüğüün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/171) (S. Sayısı : 223'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

107. – Malatya Milletvekili Mehmet Recai Kutan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İhtütüğüün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/172) (S. Sayısı : 224'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

108. – Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İhtütüğüün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/174) (S. Sayısı : 226'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

109. – İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksü'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/175) (S. Sayısı : 227'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

110. – Mardin Milletvekili Fehim Adak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı : 228'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

111. – Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/177) (S. Sayısı : 229'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

112. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı : 234'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

113. – Sivas Milletvekili Temel Karamollaoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı : 235'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

114. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/196) (S. Sayısı : 241'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

115. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/197) (S. Sayısı : 242'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

116. – Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Darıca Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İttüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/338) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

117. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/278) (S. Sayısı : 262'ye 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

118. – Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/351) (S. Sayısı : 272'ye 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

119. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve Bidlis Milletvekili Zeki Ergezen'in Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/367) (S. Sayısı : 274'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

120. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/413) (S. Sayısı : 347) (Dağıtım tarihi : 18.2.2000)

121. – Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonları Raporları (1/470) (S. Sayısı : 348) (Dağıtım tarihi : 21.2.2000)

122. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/85) (S. Sayısı : 349) (Dağıtım tarihi : 21.2.2000)

123. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtım tarihi : 21.2.2000)

X 124. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/591) (S. Sayısı : 353) (Dağıtım tarihi : 23.2.2000)

125. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/181) (S. Sayısı : 360) (Dağıtım tarihi : 23.2.2000)

X 126. – Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/580) (S. Sayısı : 352) (Dağıtım tarihi : 25.2.2000)

127. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 8 Arkadaşının, Kahramanmaraş İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı : 365) (Dağıtım tarihi : 25.2.2000)

128. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/329) (S. Sayısı : 358) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

129. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/252) (S. Sayısı : 359) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

130. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/178) (S. Sayısı : 361) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

131. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/169) (S. Sayısı : 362) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

132. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/167) (S. Sayısı : 363) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

133. – Burdur Milletvekili Süleyman Coşkun'er'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/362) (S. Sayısı : 364) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 134. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/626) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

135. – Fazilet Partisi Genel Başkanı Malatya Milletvekili Recai Kutan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ile 185 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/452) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

136. – Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 50 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 7.3.2000)

137. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/305) (S. Sayısı : 332'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

138. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 334'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

139. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/346) (S. Sayısı : 339'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

140. – Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/347) (S. Sayısı : 340'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

141. – Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/394) (S. Sayısı : 344'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

142. – Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/397) (S. Sayısı : 345'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

143. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/107) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

144. – Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle ve 56 Arkadaşının, Erzincan'a Erzincan Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

145. – Aksaray Milletvekilleri Sadi Somuncuoğlu ve Kürşat Eser'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/376) (S. Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 30.3.2000)

X 146. – Sınır Aşan Suçları Önleme ve Mücadele Etmeye İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/636) (S. Sayısı : 387) (Dağıtma tarihi : 3.4.2000)

X 147. – Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/634) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

148. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/420) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

149. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Sağlam ve 13 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/370) (S. Sayısı : 392) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

150. – Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/240) (S. Sayısı : 393) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

151. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 18 Arkadaşının, Trabzon İli Merkezinde Gazipaşa, Fatih ve Değirmendere Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/413) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

152. – Ağrı Milletvekili Nidai Seven ve 73 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 397) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

153. – İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisarı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/443) (S. Sayısı : 398) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

154. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 17.4.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

155. — Giresun Milletvekilleri Mustafa Yaman, Burhan Kara, Hasan Akgün, Turhan Alçelik, Rasim Zaimoğlu ve 14 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İttüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/333) (S. Sayısı : 403) (Dağıtma tarihi : 18.4.2000)

X 156. — Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemlerine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/618) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

X 157. — Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair 31.5.1989 Tarihli ve 3567 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/382, 1/258) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

158. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse, Cezmi Polat ve Mithahit Himoğlu'nun, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İttüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/379) (S. Sayısı : 408) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

159. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 3 arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İttüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/105) (S. Sayısı : 409) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

160. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/595) (S. Sayısı : 411) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

161. — Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

162. — Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avukatlık Kanununa Bazı Maddelerin Eklennesine Dair Kanun Tasarısı ve Kütahya Milletvekili Emin Karaa'nın, 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/422, 1/411, 2/317) (S. Sayısı : 413) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 163. — Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/655) (S. Sayısı : 415) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 164. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/656) (S. Sayısı : 416) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 165. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/654) (S. Sayısı : 417) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 166. — MEDA Programı ve Avrupa Yatırım Bankasının Akdeniz Ülkelerindeki Diğer Mali Anlaşmaları Çerçevesinde Mali ve Teknik İşbirliğinin Uygulanmasına İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/652) (S. Sayısı : 414) (Dağıtma tarihi : 3.5.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

167. — Bursa Milletvekili Burhan Orhan'ın, Beş İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/301) (S. Sayısı: 419) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

168. — Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu ve 21 Arkadaşının, İnegöl Adıyla Bir İl, Alan-yurt, Cerrah, Kurşunlu, Tahtaköprü ve Yenice Adıyla 5 İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/357) (S. Sayısı: 420) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

169. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 8 Arkadaşının, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/173) (S. Sayısı: 425) (Dağıtma tarihi: 15.5.2000)

170. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanununun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/344) (S. Sayısı: 424) (Dağıtma tarihi: 23.5.2000)

171. — 3414 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/639) (S. Sayısı: 428) (Dağıtma tarihi: 23.5.2000)

X 172. — Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/628) (S. Sayısı: 430) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

X 173. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı: 431) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

X 174. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/649) (S. Sayısı: 432) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

175. — Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yürürlüğü Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükümünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı: 433) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

176. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/295) (S. Sayısı: 436) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

177. — Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/378) (S. Sayısı: 437) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

178. — Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Bıyıklarının Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ile Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi ile 7 Arkadaşının, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/559, 2/250, 2/360) (S. Sayısı: 435) (Dağıtma Tarihi: 30.5.2000)

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 357)

**Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve
190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde
Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve
Bütçe Komisyonu Raporu (1/389)**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2695

22.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1/420 Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/1847

3.5.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 78 inci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

1/862 Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-873/2333

25.5.1995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 25.4.1995 tarihinde kararlaştırılan "Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Kanun Tasarısıyla, günümüz ekonomik koşulları karşısında yetersiz kalan Yargıtay Yayınları Döner Sermayesinin beşyüz milyon lira olan sermayesi bir milyar liraya çıkarılmakta ve bunun da beş katına kadar artırılması hususunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmakta; Yayın İşleri Müdürlüğünde görevli personelle döner sermayenin dönem sonu safi kârından "teşvik tazminatı" verilmesi inkânı getirilmekte, Yargıtay Kanununda yapılan değişiklikle Onbirinci Ceza Dairesi kurulması dolayısıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bir masa teşkil edildiğinden, bu masanın gereksinimi olan kalem işlerini yürütecek personelle ilgili yeni kadrolar ihdas edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Tasarının 1 inci maddesi, halen beşyüz milyon lira olan Yargıtay Yayınları Döner Sermayesinin miktarı bir milyar liraya çıkarılmakta ve bu miktarın da beş katına kadar artırılması hususunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmakta, Döner Sermaye İşletmesi Yönetim Kurulunun kimlerden oluşacağı açıklığa kavuşturulmakta, Yayın İşleri Müdürlüğünde görevli personelle döner sermayenin dönem sonu safi kârından "teşvik tazminatı" adı altında bir tazminat verilmesi hüküm altına alınmaktadır.

Madde 2. - Tasarının 2 nci maddesinde, Yargıtay Başkanlığı Merkez Teşkilâtında kullanılmak üzere kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümlüne eklenmektedir.

Madde 3. - Yürürlükle ilgilidir.

Madde 4. - Yürütmeye ilgilidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

18.2.2000

Esas No. : 11389

Karar No. : 88

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanarak 20 nci Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, ancak dönemin sona ermesi nedeniyle kanunlaşamayarak kâdük olan ve 21 inci Dönemde yenilenerek, Başkanlıkça 29.6.1999 tarihinde tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen, "Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 17.2.2000 tarihinde yapmış olduğu 39 uncu birleşimde, Hükümeti temsilen Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk ile Adalet ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Tasarı ile;

– Yargıtay Yayınları Döner Sermayesinin halen 500 milyon lira olan sermayesinin, güntümüz koşullarında yetersiz kaldığı için 1 milyar liraya çıkarılmasının, ayrıca bu miktarın beş katına kadar artırılabilmesi hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesinin,

– Yayın İşleri Müdürlüğünde görevli personele döner sermayenin dönem sonu safi kârından "teşvik tazminatı" adıyla bir ödeme yapılmasının,

– Yargıtay Kanununda yapılan değişiklik sonucunda kurulmuş bulunan Onbirinci Ceza Dairesinin personel ihtiyacının giderilmesi için 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eki (1) sayılı cetvelin ilgili bölümüne eklenmek üzere çeşitli sınıflardan toplam 8 adet kadro ihdas edilmesinin

Amaçlandığı anlaşılmaktadır.

– Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

– 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 55 inci maddesinin değiştirilmesine ilişkin 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan döner sermaye miktarının elli milyar liraya çıkarılması, beşinci fıkrasına; Döner Sermaye İşletmesi kadrosunda bulunmayan ancak yayın işlerini doğrudan yürütmekte olan Yayın İşleri Müdürlüğünde teşvik tazminatından yararlanabilmesini teminen "Devlet Memurları Kanununa tabi personele" ibaresinden sonra gelmek üzere parantez içinde "Yayın İşleri Müdürlüğü dahil" ibaresinin eklenmesi suretiyle,

– 2 nci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncül maddeleri aynen,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca, Tasarının başlığı kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Metin Şahin</i> Antalya	Başkanvekili <i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i> Gaziantep	Bu raporun sözcüğü <i>Abdülkadir Akcan</i> Afyon
Kâtip <i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i> Bartın	Üye <i>Gaffar Yakın</i> Afyon	Üye <i>Hikmet Uluğbay</i> Ankara
Üye <i>Ali Uzuntırnak</i> Aydın	Üye Zeki Ergezen Bitlis	Üye <i>M. Altan Karapaşaoğlu</i> Bursa
	(İmzada bulunmadı)	
Üye <i>Süleyman Coşkun</i> Burdur	Üye <i>Hakkı Duran</i> Çankırı	Üye <i>Mücahit Himoğlu</i> Erzurum
Üye Aslan Polat Erzurum	Üye <i>Aydın Ayaydın</i> İstanbul	Üye <i>Ali Coşkun</i> İstanbul
(İmzada bulunmadı)		
Üye <i>Yılmaz Karakoyunlu</i> İstanbul	Üye <i>Nesrin Nas</i> İstanbul	Üye <i>Masun Türker</i> İstanbul
Üye <i>Hasan Metin</i> İzmir	Üye <i>İlhami Yılmaz</i> Karabük	Üye <i>Necdet Tekin</i> Kırklareli
Üye <i>Ali Gebeş</i> Konya	Üye <i>Süleyman Çelebi</i> Mardin	Üye <i>Tarık Cengiz</i> Samsun
	Üye <i>Lütfi Ceylan</i> Tokat	Üye <i>Hasan Özgöbek</i> Uşak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

YARGITAY KANUNUNUN BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE VE 190 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEYE EKLİ CETVELDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

MADDE 1. - 4.2.1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 55. - Yargıtay Yayın İşleri Müdürlüğü görevlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla kurulmuş bulunan "Yargıtay Yayınları Döner Sermayesi" birmilyar liraya çıkarılmıştır. Döner sermaye miktarı birmilyar liraya ulaşmıyacak kadar, kârlar döner sermayeye eklenir. Bu miktar, Yargıtay Birinci Başkanlığınca gösterilecek lüzum üzerine, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlar Kurulu kararıyla beş katına kadar artırılabilir.

Döner sermaye işlemleri, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa bağlı değildir.

Döner sermaye ile yapılacak yayımların fiyatlarının hesaplanması, maliyete eklenecek kâr oranı veya miktarı, döner sermayenin işletilmesine, sarf usullerine ilişkin kurallar, Yargıtay Birinci Başkanlığı ile Maliye Bakanlığınca müstereken yapılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Döner Sermaye İşletmesi Yönetim Kurulu; Genel Sekreterin başkanlığında, Yayın İşleri Müdürlüğü, Sorumlu Sayman ve Yayın Şefinden oluşur. Döner Sermaye İşletmesinin işlemleri her mali yıl sonunda Birinci Başkanlıkça denetlenir.

Döner Sermaye İşletmesi kadrolarına atanmış 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi personele, döner sermayenin faiz gelirleri hariç dönem sonu safi kârından Döner Sermaye Yönetim Kurulunca belirlenen miktar ve esaslar çerçevesinde Yargıtay Birinci Başkanının onayı ile "Teşvik Tazminatı" ödenir.

Ancak tazminat miktarı, işletmenin dönem sonu safi kârının yüzde onunu ve ilgilinin yıllık net ele geçen ücretinin yüzde yirmibeşini geçmez. Ödeme, bilanço yılını izleyen yıl içinde ve bir defada yapılır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

YARGITAY KANUNUNUN BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE VE GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEYE EKLİ CETVELDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

MADDE 1. - 4.2.1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 55. - Yargıtay Yayın İşleri Müdürlüğü görevlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla kurulmuş bulunan "Yargıtay Yayınları Döner Sermayesi" ellimilyar liraya çıkarılmıştır. Döner Sermaye miktarı ellimilyar liraya ulaşmıyacak kadar, kârlar döner sermayeye eklenir. Bu miktar, Yargıtay Birinci Başkanlığınca gösterilecek lüzum üzerine, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlar Kurulu Kararıyla beş katına kadar artırılabilir.

Döner sermaye işlemleri 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa bağlı değildir.

Döner sermaye ile yapılacak yayımların fiyatlarının hesaplanması, maliyete eklenecek kâr oranı veya miktarı, döner sermayenin işletilmesine, sarf usullerine ilişkin kurallar, Yargıtay Birinci Başkanlığı ile Maliye Bakanlığınca müstereken yapılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Döner Sermaye İşletmesi Yönetim Kurulu; Genel Sekreterin başkanlığında, Yayın İşleri Müdürlüğü, Sorumlu Sayman ve Yayın Şefinden oluşur. Döner Sermaye İşletmesinin işlemleri her mali yıl sonunda Birinci Başkanlıkça denetlenir.

Döner Sermaye İşletmesi kadrolarına atanmış 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi personele (Yayın İşleri Müdürlüğü dahil), döner sermayenin faiz gelirleri hariç dönem sonu safi kârından Döner Sermaye Yönetim Kurulunca belirlenen miktar ve esaslar çerçevesinde Yargıtay Birinci Başkanının onayı ile "teşvik tazminatı" ödenir.

Ancak tazminat miktarı, işletmenin dönem sonu safi kârının yüzde onunu ve ilgilinin yıllık net ele geçen ücretinin yüzde yirmibeşini geçmez. Ödeme, bilanço yılını izleyen yıl içinde ve bir defada yapılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Döner sermayenin yıllık bilançoları gider belgeleriyle birlikte malî yılın bitiminden itibaren iki ay içinde Sayıştaya ve bilançonun bir örneği de Maliye Bakanlığına gönderilir."

MADDE 2. - Yargıtay Başkanlığı Merkez Teşkilatında kullanılmak üzere ilişik listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükümünde Karamamenin eki (1) sayılı Cetvelin ilgili bölümüne eklenmiştir.

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Döner sermayenin yıllık bilançoları gider belgeleriyle birlikte malî yılın bitiminden itibaren iki ay içinde Sayıştaya ve bilançonun bir örneği de Maliye Bakanlığına gönderilir."

MADDE 2. - Tasarımın 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarımın 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. - Tasarımın 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Prof. Dr. T. Çiller

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

H. Çetin

Devlet Bakanı

A. Ş. Ereğ

Devlet Bakanı

A. Baykal

Devlet Bakanı

A. Hacaloğlu

Devlet Bakanı

Z. Halis

Adalet Bakanı

M. Moğultay

Dışişleri Bakanı

E. İnönü

Bay. ve İskân Bakanı

E. Şahin

Tarım ve Köyişleri Bakanı

R. Şahin

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı V.

R. Şahin

Orman Bakanı

H. Ekinci

Devlet Bakanı

N. Cevheri

Devlet Bakanı

O. Kumbaracıbaşı

Devlet Bakanı

A. E. Kıratlıoğlu

Devlet Bakanı V.

İ. Atilla

Devlet Bakanı

A. Gökdemir

Millî Savunma Bakanı

M. Gölhan

Maliye Bakanı

İ. Atilla

Sağlık Bakanı

D. Baran

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

A. G. Gürkan

Kültür Bakanı

M. E. Karakaş

Devlet Bakanı

Y. Aktuna

Devlet Bakanı

B. S. Dağç

Devlet Bakanı

N. Kurt

Devlet Bakanı

A. Ataç

Devlet Bakanı

Ş. Erdem

İçişleri Bakanı

N. Menteşe

Millî Eğitim Bakanı

N. Ayaz

Ulaştırma Bakanı

M. Köstepen

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. Akyol

Turizm Bakanı

İ. Gürpınar

Çevre Bakanı V.

H. Ekinci

TASARIYA EKLI LİSTE

Kurumu : Yargıtay Başkanlığı

Teşkilâtı : Merkez

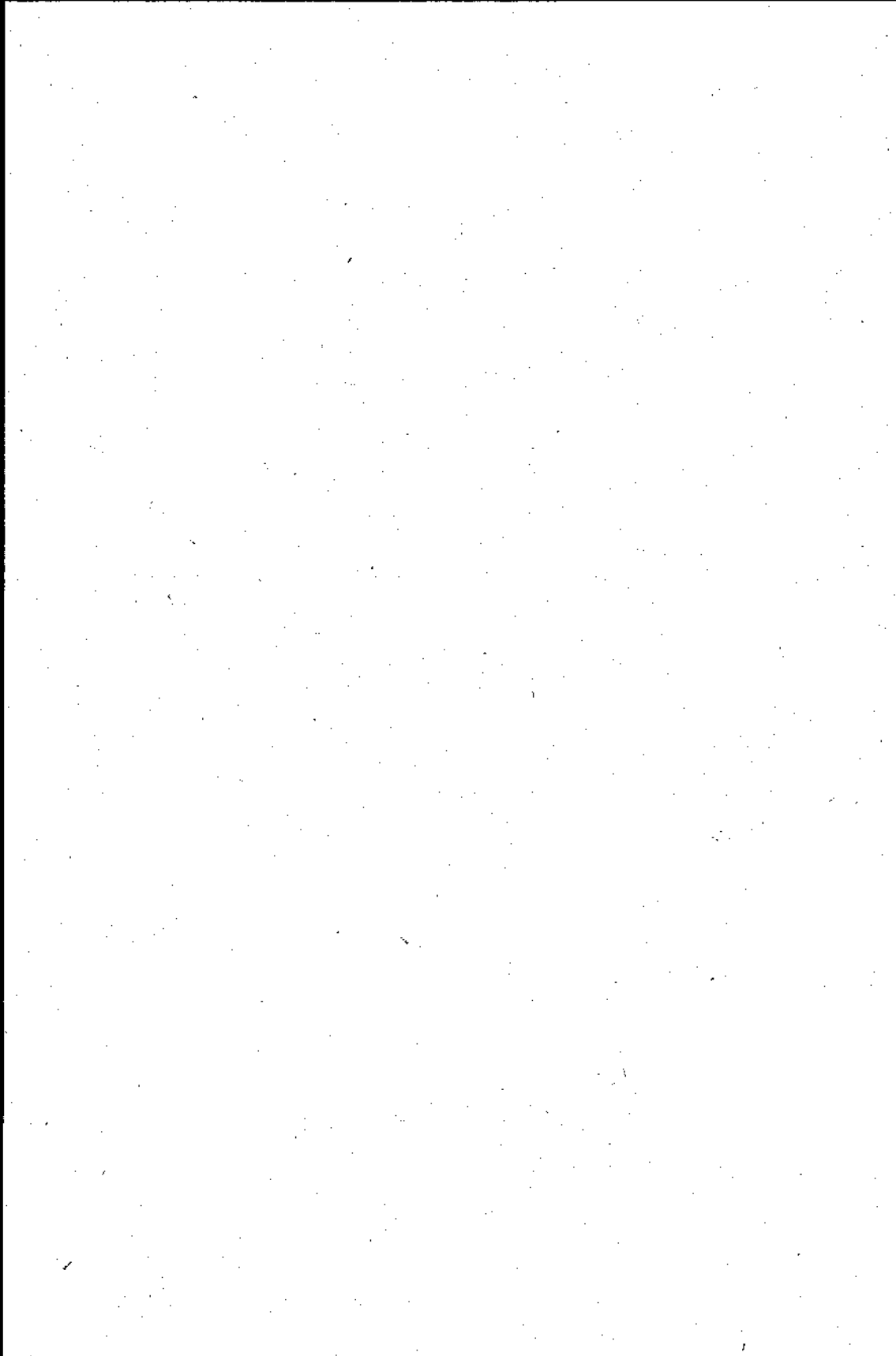
(1) SAYILI CETVEL
İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>Unvanı</u>	<u>Sınıfı</u>	<u>Kadro Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
Yazı İşleri Müdürü	GİH	1	1	-	1
Şef	GİH	5	2	-	2
Zabıt Kâtibi	GİH	12	2	-	2
Mübaşir	YHS	13	1	-	1
Hizmetli	YHS	13	1	-	1
Teknisyen	THS	10	1	-	1
		TOPLAM	8		8

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLI LİSTE

Tasariya Ekli Liste, Komisyonumuzca Aynen Kabul Edilmiştir.

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 385)

Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/483)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2895

5.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1/835 Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-623/6041

23.10.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.10.1998 tarihinde kararlaştırılan "Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

1994-1997 yılları arasında Danıştay dava dairelerine yıllar itibarıyla, önceki yıldan devreden, yıl içinde açılan ve karara bağlanan dosyalarla bir sonraki yıla devredilen dosyaların durumunu gösteren 4 yıllık iş çizelgesi aşağıya çıkarılmıştır.

Yılı	Bir Önceki		Yıl İçinde	
	Yıldan Devreden	Yıl İçinde Gelen	Karara Bağlanan	Sonraki Yıla Devredilen
1994	42242	52315	48551	46006
1995	46006	58452	51359	53099
1996	53099	58015	55362	55752
1997	55752	56750	52083	60419

İstatistikte görüldüğü gibi Danıştay, tam kapasitesini kullanarak çalışmasına karşın, mevcut dosya sayısında sürekli bir artış gözlemlenmektedir. Dava dairelerinin herbirinin bir yılda sonuçlandırabileceği normal dosya sayısı 3 000-3 500 civarında iken, bazı dava dairelerinde dosya sayısı 10 000'in üzerine çıkmıştır. Bu durum, dairelerde açılan bir davanın ortalama 2-3 yıl arasında ancak sonuçlanabileceğini göstermektedir.

Bu iş yoğunluğu, adaletin özünü etkileyecek boyutta gecikmelere neden olduğundan, acilen çözüm yollarının aranmasını gerektirmiş ve bir kısım yasal değişikliklerin yapılmasını zorunlu hale getirmiştir.

Başta, Danıştay üye seçimi konusu yeniden düzenlenerek; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna yapılacak seçim öncesi üç katı adayın Danıştay Genel Kurulu tarafından belirlenmesi suretiyle, meslekde temayüz etmiş, Danıştayın çalışmalarına katkıda bulunacak nitelikte hâkim ve savcılarının seçiminin sağlanması amacıyla 9 uncu maddede değişiklik yapılmıştır. Öte yandan, İdarî ve Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarının oluşumları değiştirilerek işleyişleri daha verimli hale getirilmiş, Danıştayda ilk derecede incelenen ve emsalleri idarî mahkemelerde görülen bir kısım uyumsuzlukların idarî mahkemelerde çözümlenmesi öngörülmüştür. Ayrıca, iş durumu gözönünde bulundurularak iki yeni daire kurulması uygun görülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Anayasanın 155 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, "Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idarî yardı hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar arasında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanlığı tarafından seçilir." Aynı maddenin beşinci fıkrasında da, "Danıştay'ın kuruluşu, işleyişi, başkan, başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyelerinin nitelikleri ve seçim usulleri, idarî yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir" denilmek suretiyle, üyelerin nitelik ve seçim usulünün düzenlenmesi kanuna bırakılmıştır.

Anayasanın yukarıda belirtilen hükümlerine karşın, 2575 sayılı Danıştay Kanununun 9 uncu maddesinde yer alan düzenlemede, Danıştay üyeliği için yapılacak seçimde Danıştayın katkısı öngörülmemiş, bu konuda yetki sadece Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna tanınmış bulunmaktadır. Oysa, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5 inci maddesine göre, bütün idarî mahkemelerin yargı denetimi ve gözetimi Danıştay tarafından yapılmaktadır. Aynı Kanunun 28 inci maddesinde belirtildiği üzere, Danıştay daireleri yapılan temyiz incelemeleri nedeniyle, karar veren hâkimler hakkında not vererek bu hâkimlerin bilgi, beceri ve liyakatleri konusunda değerlendirme yapma imkânına sahip bulunmaktadırlar.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Adalet Bakanının başkanlığında Adalet Bakanlığı müsteşarı, üç Yargıtay üyesi ve iki Danıştay üyesi olmak üzere yedi kişiden oluşmakta ve Danıştay üyeliği seçimi salt çoğunlukla (dört üyenin oyuyla) yapılabilir. Kurulca Danıştay üyeliklerine yapılan seçimler, Kurulun belirtilen yapısı nedeniyle, basında ve kamu oyunda tartışmalara sebep olmakta ve bu durum yüksek yargı organı olan Danıştayın çalışma arzu ve ortamını olumsuz şekilde etkilemektedir. Bu tartışmalara meydan verilmemesi için Danıştayın kendi üyelerinin seçiminde, söz sahibi olabilmesi gerekmektedir.

Esasen, Anayasa kuralları incelendiğinde, bu tür seçimlerde kurumlarınca aday gösterme usulü ya doğrudan Anayasaca düzenlenmiş ya da düzenlenmesi kanunlara bırakılarak, genellikle seçilecek kişi sayısının bir kaç katı aday belirlenmesi yönteminin benimsendiği görülmektedir. Örneğin, Anayasanın 130 uncu maddesinde, Danıştayla ilgili 155 inci maddede olduğu gibi, "Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır" denilmek suretiyle aday gösterme yönteminin düzenlenmesi kanuna bırakılmış; 2547 sayılı Kanunla da aday belirleme yetki ve görevi üniversite kurullarına verilmiştir.

Danıştay üye adaylarının, Danıştay Genel Kurulu tarafından belirlenmesi; bu konudaki subjektif değerlendirmeleri engelleyeceği gibi, Anayasada öngörülen "idari yargının özelliği" ve "mahkemelerin bağımsızlığı" ilkelerinin gerçekleşmesinde olumlu katkı sağlayacaktır.

Madde 2. - Danıştaydaki iş birliğinin önlenmesi ve uyuşmazlıkların süratle sonuçlandırılması amacıyla iki yeni daire daha kurulması öngörüldüğünden, Danıştay Kanununun 13 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası değiştirilmektedir.

Madde 3. - Bu madde ile Danıştay Kanununun 17 nci maddesinin değiştirilmesi suretiyle, İdarî Dava Daireleri ve Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarının oluşumu yeniden düzenlenmiş, geniş kurulların çalışma güçlükleri göz önünde bulundurularak, sabit ve az sayıda üyeden oluşan kurulların meydana getirilmesi amaçlanmıştır. Bu suretle, mevcut düzenlemeye göre toplanma ve görüşme yeter sayıları ondokuz ile otuzbir arasında değişen bu kurulların, her defasında değişik sayıda oluşmasının yarattığı güçlükler giderilerek, daha verimli ve istikrarlı çalışmaları sağlanacaktır.

Madde 4. - Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinde, Danıştayın ilk derece mahkemesi olarak göreceği davalar düzenlenmektedir. Doğrudan Danıştaya açılan bu tür davalar, öncelikle konularına göre idarî ve vergi dava dairelerinde tekemmül ettirildikten sonra karara bağlanmakta, bu kararlara karşı da temyizden İdarî ve Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarınca incelenip sonuçlandırılmaktadır. Bugünkü idarî yargı sistemi 1982 yılında ilk kez kurulduğunda, 24 üncü madde ile Danıştaya ilk derece mahkemesi sıfatıyla bakacağı oldukça fazla sayıda uyuşmazlık bırakılmıştır. Bunun sebebi, yeni kurulan idare ve vergi mahkemelerinin nispeten önemli sayılan kimi idarî uyuşmazlıkların çözümünde, yeterli deneyime sahip olmamalarıydı. O tarihten bugüne kadar geçen 16 yıl gibi uzun zaman zarfında, idare ve vergi mahkemeleri, idarenin hukuka uygunluğunun denetiminde, yeterince deneyim sahibi olmuş bulunmaktadırlar. Bu nedenle, 24 üncü maddede yazılı uyuşmazlıkların bir çoğunun ilk derece mahkemesi olarak Danıştayın görev alanından çıkarılarak idare ve vergi mahkemelerinin görev alanına dahil edilmesinde, Danıştayın temyiz mercii sıfatına uygun bir şekilde faaliyet gösterebilmesi bakımından gereklilik vardır.

Madde, Danıştaya bu olanağı sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmiştir. Bununla birlikte; 24 üncü maddede yazılı uyuşmazlıkların tümünün ilk derece idarî yargı yerlerine devri yapılmamış; tartışıkları önem dolayısıyla bir kısmının devri, ileride yapılacak değerlendirmelere bırakılmıştır.

Madde 5. - Bu Kanun değişikliğiyle iki yeni daire kurulması öngörüldüğünden, Danıştay Kanununun 26 ncı maddesi buna uygun olarak değiştirilmiştir.

Madde 6. — Yeni kurulacak olan iki dairenin görevleri belirlenmektedir.

Bugün Danıştayda, "kamu görevlilerine ilişkin davalar"ı görmekle iki daire görevli olmasına rağmen, bu davalardaki artışı bu iki daire karşılayamamakta, Başkanlık Kurulu kararıyla bu davaların bir bölümü, diğer iki dava dairesine verilmiş bulunmaktadır. Bugün 6 000'in üzerinde olan bu davaların, söz konusu iki dairedeki dosya sayısının 10 000'in üzerine çıkmasına neden olduğu görülmektedir. Kamu görevlilerine ilişkin bu davaların 8 ve 10 uncu dairelerden alınarak yeni kurulacak bir daireye verilmesi suretiyle, dairelerin daha sınırlı ve verimli çalışması sağlanmış olacaktır. Bu konudaki işlerin azalması halinde yeni dairelere Başkanlık Kurulu kararlarıyla yeni işler verilmesi de mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Danıştayda görülmesi gereken tüketicinin korunması, rekabetin korunması, özelleştirme ve yap-işlet-devret mevzuatından kaynaklanan davalar diğer idarî davalardan farklı teknik özellikler göstermektedir. Söz konusu davaların bu konularda uzmanlaşmış bir dairede görülmesinde yarar bulunmaktadır. Kurulması öngörülen dairelerden birinin bu işlerle görevlendirilmesi uygun görülmüştür.

Madde 7. — Danıştay Kanununa eklenen geçici madde ile Danıştayın ihtiyaç duyduğu tetkik hâkimi kadrolarına, alt derece mahkemelerde beş yılını doldurmamış olanlar arasından tetkik hâkimi atanabilmesi amaçlanmaktadır. Stajlarını yeni tamamlamış idarî yargı hâkimleri ile idarî mahkemelerde bulunup beş hizmet yılını doldurmamış başarılı hâkimlerin Danıştaya atanabilmelerinin belirli bir süre daha uygulanması uygun olacaktır. Esasen, aynı imkân 3825 sayılı Kanunla tanınmış, ancak bu konuda öngörülen süre 13.7.1997 tarihinde sona ermiştir.

Madde 8. — Danıştayda mevcut işyükünün azaltılması ve bundan böyle uyumsuzlukların sınırlı sonuçlandırılması açısından iki yeni daire daha kurulması öngörülmüş bulunmaktadır. Yeni kurulacak olan daire ihtiyacı için asgari 12 üye kadrosu olması zorunlu bulunmaktadır. Kaldı ki Danıştay üyelerinin daire kurulları yanında faaliyet gösteren idarî ve vergi dava daireleri genel kurullarına katılmaları da söz konusu olmaktadır. Ayrıca, Anayasa gereği bazı üyeler, Uyuşmazlık Mahkemesi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile Yüksek Seçim Kuruluna asil ve yedek üye olarak katılmak durumundadırlar. Bunlar dışında üyelerin zaman zaman yurt içi ve yurt dışı kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılara katılmaları söz konusu olmakta, bunlara kişisel mazeretler de eklenince daire ve kurullarda karar için yeterli sayıyı sağlamak mümkün olamamaktadır.

Bu nedenle; arzu edilen sınırlı ve verimliliğin sağlanması, daha uygun bir çalışma ortamının yaratılabilmesi için asgari 12 üye kadrosunun ihdası öngörülmektedir. Keza, işyükü nedeniyle savcı ve tetkik hâkimi ihtiyacını karşılamak amacıyla, savcı ve tetkik hâkimi kadrosunun genişletilmesi ve kurulması öngörülen dairelerin kalem hizmetlerinin yürütülmesi için (I) sayılı cetvelde belirtilen sayıda görevli kadrosu ihdası gerekli görülmektedir.

Geçici Madde — Bu Kanunla idare mahkemelerinin görevleri kapsamında alınan ve halen Danıştayda bulunan uyumsuzluk dosyalarının Danıştay tarafından sonuçlandırılması öngörülmüştür.

Madde 9. — Yürürlük maddesidir.

Madde 10. — Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/483

Karar No. : 23

2.3.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuzun 17.2.2000 tarihli 23 üncü birleşiminde geneli üzerinde görüşmeleri tamamlanarak maddelerine geçilmesi kabul edilen ancak, maddelerin ayrıntılı bir biçimde incelenerek, gerekirse yeniden düzenlenmesi amacıyla, Komisyona verilen önergelerle birlikte Alt Komisyona havale edilen, Danıştay Kanununda ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Adalet Bakanı Sayın Prof. Dr. Hikmet Sami Türk'ün, Adalet ve Maliye Bakanlıkları ile Danıştay Başkanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla ve Alt Komisyonun hazırladığı metin esas alınarak Komisyonumuzun 2.3.2000 tarihli 25 inci birleşiminde incelenip görüşülmüş ve tasarı üzerindeki kabul ilave ve değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

Tasarının çerçeve 1 inci maddesiyle Danıştay Kanununun, Danıştaya üye seçimini düzenleyen 9 uncu maddesinin değiştirilmesi öngörülmektedir. Danıştaya ve Yargıtaya üye seçiminin birbirine paralellik arzemesi nedeniyle konunun birlikte ele alınmasının uygun olacağı düşünüldüğü için, Tasarının 1 inci maddesi metinden çıkarılmıştır.

Tasarının çerçeve 2 nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen Danıştay Kanununun 13 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, iki yeni daire kurulması öngörülmektedir. Komisyonumuz, iki yeni daire kurulması yerine Başbakanlık Kurulunun, iş yoğunluğunu dikkate alarak, daireler arasında iş dağılımı yapmasının daha doğru olacağı görüşüyle, Tasarının 2 nci maddesinin metinden çıkarılmasına karar vermiştir.

Tasarının çerçeve 3 üncü maddesiyle Danıştay Kanununun 17 nci maddesinin tümüyle değiştirilmesi öngörülmektedir. Komisyonumuz, idari ve vergi dava daireleri genel kurullarının halen yürürlükte olan metinde olduğu şekilde Yargıtaydaki Hukuk ve Ceza Genel Kurullarının oluşum biçimine paralel olarak, idari ve vergi dava daireleri başkanları ile üyelerinin tamamından oluşmasının daha doğru olacağını düşünülerek maddenin sadece (3) numaralı fıkrasının idari ve vergi dava daireleri genel kurullarının toplanma ve görüşme yeter sayısını, temyiz ve itiraz yoluyla inceleme için aranan sayıya indirmek amacıyla yeniden düzenlenmesini uygun görmüş ve çerçeve madde bu değişikliğe paralel şekilde düzenlenerek, 1 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 4 üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen, Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "müstakil daire başkanları" ibaresi bunlar hakkındaki davalarda Danıştayın ilk derece mahkemesi olması uygun görülürken fıkra metninden çıkarılmış, (f) bendinin sonunda yer alan paragraf, 18.12.1999 tarih ve 4492 sayılı Danıştay Kanunu ve İdari Yargılama Usulü Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesiyle, Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (j) bendinden sonra gelen paragrafta yapılan değişikliğe paralel olarak yeniden düzenlenmiş ve 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 5 inci maddesiyle Danıştay Kanununun 26 nci maddesinin değiştirilmesi öngörülmekte ve maddeye onüçüncü ve ondördüncü daireler ilave edilmektedir. İki yeni daire kurulmasını öngören ancak, Komisyonumuzca kabul görmeyen Tasarının çerçeve 2 nci maddesinin Tasarı metninden çıkarılması nedeniyle maddede değişiklik yapılmış ve idari ve vergi dava daireleri arasında iş yükü bakımından zaman içinde ortaya çıkan nispetsizliği gidermek ve iş yükünün süratle

giderilebilmesi açısından Başkanlık Kuruluna idari davalara ya da vergi davalarına bakan daireler arasında iş dağılımı yapabilmek konusunda yetki verebilmek amacıyla maddeye üç yeni fıkra eklenmiş ve madde dört fıkra halinde düzenlenerek, 3 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 6 ncı maddesiyle Danıştay Kanununa 34/B maddesinden sonra eklenen ve yeni kurulması öngörülen dairelerin görevlerini belirleyen 34/C ve 34/D maddeleri iki yeni daire kurulmasını öngören çerçeve 2 nci madde metinden çıkarıldığı için buna paralel olarak çerçeve 6 ncı madde de Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Tasarının çerçeve 7 nci maddesiyle Danıştay Kanununa eklenmesi öngörülen geçici 19 uncu madde ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süreyle Danıştay tetkik hâkimliğine yapılacak atamalarda 11 inci maddenin (1) numaralı fıkrasındaki beş yıllık hizmet süresinin aranmaması öngörülmektedir. Geçici maddenin yürürlük süresi olan beş yıl fazla bulunarak bu süre üç yıla indirilmiştir ve 4 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 8 inci maddesi 5 inci madde olarak, geçici maddesi aynen, yürürlüğe ilişkin 9 uncu maddesi 6 ncı, yürütmeye ilişkin 10 uncu maddesi 7 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Emin Karaa</i> Kütahya Kâtip <i>Mustafa İlmen</i> Edirne Üye <i>Ramazan Toprak</i> Aksaray Üye <i>Beyhan Aslan</i> Denizli Üye <i>İsmail Aydınlı</i> İstanbul Üye <i>Nazire Karakuş</i> İstanbul Üye <i>Cemal Özbilen</i> Kırkdareli Üye Erdoğan Sezgin Samsun (Toplantıya katılmadı)	Başkanvekili <i>Turhan Tayan</i> Bursa Üye <i>Adnan Fatin Özdemir</i> Adana Üye <i>Ali Arabacı</i> Bursa Üye <i>Mehmet Sadri Yıldırım</i> Eskişehir Üye <i>Mehmet Gül</i> İstanbul Üye <i>Edip Özbaş</i> Kahramanmaraş Üye <i>İsmail Çevik</i> Nevşehir Üye <i>Yaşar Topçu</i> Sinop Üye <i>Kamer Genç</i> Tunceli	Sözcü <i>Mehmet Nacar</i> Kilis Üye <i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i> Adıyaman Üye Yasin Hatiboğlu Çorum (Toplantıya katılmadı) Üye Süleyman Turan Çirkin Hatay (Toplantıya katılmadı) Üye A. Nazlı Ilıcak İstanbul (Toplantıya katılmadı) Üye Sevgi Esen Kayseri (Toplantıya katılmadı) Üye <i>Yekta Açıkgöz</i> Samsun Üye <i>Yahya Akman</i> Şanlıurfa
---	--	---

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/483

Karar No. : 97

9.3.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca hazırlanarak 20 nci Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, ancak Dönemin sona ermesi nedeniyle kanunlaşamayan kadük olan ve Hükümetçe 5.7.1999 tarihinde yenilenerek Başkanlıkça tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 7.3.2000 tarihinde yaptığı 44 üncü birleşiminde Hükümeti temsilen Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk ile Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Danıştay Başkanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Danıştay'ın tam kapasitesini kullanarak çalışmasına karşın, bir önceki yıldan devreden ve yıl içinde açılan ve karara bağlanan dosyalar dikkate alındığında, sonraki yıla devreden dosyaların sayılarında sürekli artış olduğu gözlemlenmektedir. Bu iş yoğunluğu, adaletin özünü etkileyecek boyutta gecikmelere neden olduğundan, acilen çözüm yollarının aranmasını gerektirmiş ve bir kısım yasal değişikliklerin yapılmasını zorunlu kılmıştır.

Tasarı ile;

- Danıştay üye seçimi yeniden düzenlenmekte,
- İdarî Dava ve Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarının oluşumları yeniden düzenlenmekte,
- Uyuşmazlıkların bir çoğunun ilk derece mahkeme olarak Danıştay'ın görev alanından çıkılarak idare ve vergi mahkemelerinin görev alanına dahil edilmesi ve Danıştayın temyiz mercii sıfatına uygun faaliyet göstermesi amaçlanmakta,
- İş yoğunluğunun dağıtılması amacıyla iki yeni daire kurulmakta ve bu dairelerin görevleri belirlenmekte,
- Danıştay Başkanlığı teşkilâtında kullanılmak üzere 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamein eki I sayılı cetvelin ilgili bölümüne 24 adet, II sayılı cetvelin ilgili bölümüne 62 adet olmak üzere toplam 86 adet kadro eklenmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Danıştayın iş yükünün büyük ölçüde arttığı, daire ve personel sayısını artırarak iş yükünün azaltılamayacağı, sistemin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için Danıştayın iş yükünü artıran sorunların Danıştaya gelmeden önce çözümlenmesine yönelik mekanizmaların oluşturulmasının zorunluluk arzettiği, sistemi büyütmek değil etkinliği artırmak gerektiği,
- Mahkemelerde iş hacminin artmasının, kanunların doğabilecek ihtilafları gidermeye yönelik hükümler ihtiva etmemesinden kaynaklandığı, ihtilafların kamu hakemliği ve ön mahkemeler marifetiyle çözümlenerek bir kısım uyuşmazlıkların Danıştaya gelmesinin önlenilebileceği, ombudsman müessesesinin de sisteme kazandırılması gerektiği,
- Bölge İdare Mahkemelerinin daha fonksiyonel hale getirilmesi ve bir nevi temyiz mercii işlevinin kazandırılması gerektiği, Danıştaya gidebilecek konuların yeniden düzenlenmesinin yerinde olacağı,

- Danıştayın yüksek mahkeme olarak bu kadar ağır iş hacmi altında olmasının, kararlarının ne derece doğru ve sağlıklı olduğu konusunda şüphelere yol açtığı, daha iyi ve etkin hizmet verir konuma getirilmesine katkıda bulunulması gerektiği,

- Adalet Komisyonunda yapılan görüşmeler sonucunda iki yeni daire kurulmasından vazgeçilmesinin uygun ve yerinde olduğu, bu nedenle de üye ve hâkim sayısının artırılmasına gerek olmadığı,

- Tetkik hâkimliğinin önemli bir görev olduğu, bu göreve atanacaklarda asgari bir sürenin tecrübe şartı olarak aranması gerektiği,

- Devletin, devlet olmayı gerektiren konularda güçlenmesi ve çağdaşlaşması gerektiği, Devletin çağdaş yapılanmasından ve büyümesinden endişe edilmemesi gereken alanların başında adalet hizmetlerinin geldiği, adaletin gecikmesinin vatandaşın devlette olan güvenini olumsuz yönde etkilediği, bu nedenle yeterli miktarda uzmanlığa sahip kişilerin sisteme dahil edilmesinin gerekli olduğu,

- Tasarının adalet reformunun bir parçası olarak değerlendirilebileceği ancak, fizikî imkânlar ile çalışma koşullarını düzeltecek, hâkim yetiştirilmesine imkân verecek ciddi bir çalışma yapılmasının yerinde olacağı,

İfade edilmiştir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Danıştayın ilk derece mahkemesi olarak baktığı bazı davaların Bölge İdare Mahkemeleri ile Vergi Mahkemelerinin görev alanına alındığı, dolayısıyla Danıştayın iş yükünün bir miktar azalacağı, bu durumun yeni daire kurulmasına ihtiyaç olmadığı,

- 1994 yılında kurulan iki yeni dairenin ihtiyacını karşılayacak sayıda hâkim kadrosunun ihdas edilmemiş olması, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunda veya diğer görevlendirmeler nedeniyle Danıştayın 12 hâkim, 10 savcı ve 40 tetkik hâkimine ihtiyacı bulunduğu,

- Gerekli tecrübe şartını taşıyan hâkimlerin tetkik hâkimliği için başvurmadıkları, bu nedenle Danıştay Kanununda teklik hâkimliğine atanacaklarda aranan tecrübe şartını düzenleyen hükmün üç yıl için uygulanmamasına yönelik geçici bir düzenleme getirildiği, iş yükünde meydana gelecek iyileşme sonucunda bu durumun bir müddet sonra aşılabileceği,

- Yargı dışındaki bazı yöntemlerin idarî yargının yükünü hafifleteceği, Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında da öngörülen ombudsman kurumunun oluşturulması konusunda Adalet Bakanlığının yaptığı çalışmanın sonuç aşamasında olduğu,

- Yargı reformuna ilişkin çalışmaların tamamlanma aşamasında olduğu, bu kapsamda Adalet Akademisi kurulmasının da öngörüldüğü,

- Hâkim ve savcılar ile idarî personelin özlük haklarının iyileştirilmesi için çalışmaların yapıldığı,

Belirtilmiştir.

Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek, görüşmelere Adalet Komisyonu tarafından kabul edilen metin üzerinden devam edilmesine karar verilmiştir.

Metnin;

- Çerçeve 1 inci maddesi; Genel Kurulları oluşturan idarî ve vergi dava dairelerinin sayısının değiştirilmesinin, toplanma ve görüşme yeter sayısının değişmesini gerektirmediğinden maddenin ikinci cümlesinin metinden çıkarılması suretiyle,

- Çerçeve 2 nci maddesi; (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan "kuruluşların" ibaresinin "kuruluşlarının" şeklinde redaksiyona tâbi tutulması suretiyle,

— Çerçeve 4 üncü maddesi; Danıştay'ın mevcut iş yükünün hafifletilmesi amacıyla üç yıllık geçici bir süre için, tetkik hâkimliğine atanacaklarda iki yıllık iş tecrübesinin aranmasını düzenleyecek şekilde redaksiyona tâbi tutulması suretiyle,

— 5 inci maddesi; ekli cetvellerin yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— Geçici maddesi; geçici 1 inci madde olarak numaralandırılmak suretiyle aynen,

— Çerçeve 3 üncü maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 6 ve 7 nci maddeleri aynen, Kabul edilmiştir.

Ayrıca, kanunların hazırlanmasında uyulacak esas ve usuller çerçevesinde Tasarımın başlığı yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Metin Şahin
Antalya
Sözcü
Nihat Gökbulut
Kırıkkale
Üye
Sait Açıba
Afyon
Üye
Gaffar Yakın
Ankara
Üye
Ali Uzunurmak
Aydın
Üye
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa
Üye
Süleyman Coşkuner
Burdur
Üye
Mücahit Himoğlu
Erzurum

Başkan V.
Mehmet Hanifi Tiryaki
Gaziantep
Kâtip
Cafer Tufan Yazıcıoğlu
Bartın
Üye
Abdülkadir Akcan
Afyon
Üye
Hikmet Uluğbay
Ankara
Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
(İmzada bulunamadı)
Üye
Oğuz Tezmen
Bursa
Üye
Hakkı Duran
Çankırı
Üye
Aslan Polat
Erzurum
(İmzada bulunamadı)

Üye
Mehmet Dönen
Hatay
(İmzada bulunamadı)

Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul

Üye
Nesrin Nas
İstanbul
Üye

Hasan Metin
İzmir

Üye
Zeki Ünal
Karaman
(İmzada bulunamadı)

Üye
Ali Gebeş
Konya

Üye
Veysi Şahin
Mardin

Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya

Üye
Kemal Kabataş
Samsun

Üye
Hasan Özgöbek
Uşak

Üye
Ramazan Gül
Isparta

Üye
Ali Coşkun
İstanbul
(İmzada bulunamadı)

Üye
Masum Türker
İstanbul
Üye

İlhami Yılmaz
Karabük

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli

Üye
Ahmet Derin
Kütahya
(İmzada bulunamadı)

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya

(İmzada bulunamadı)

Üye
Tarık Cengiz
Samsun

Üye
Lütfi Ceylan
Tokat

Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DANIŞTAY KANUNUNDA VE 190 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEYE BAĞLI CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 9. — 1. Danıştayda boşalan üyeliklerin dörtte üçü, idarî yargı hâkim ve savcılar arasından, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca; dörtte biri ise diğer görevliler arasından Cumhurbaşkanınca seçilir.

2. Danıştayda boşalan üye sayısı dördü bulunca, dördüncü üyeliğin boşaldığı tarihten itibaren en geç üç gün içinde durum Danıştay Başkanlığına, Başbakanlığa, Adalet Bakanlığına ve idarî mahkemelere duyurulmak üzere bölge idare mahkemesi başkanlıklarına yazı ile bildirilir ve Danıştayda da duyuru yapılır.

3. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca seçilecek üyeler için, duyuru tarihini izleyen on gün içinde Danıştay Başkanlığına yazılı olarak başvuruların sicil özetleri Adalet Bakanlığından istenir. Sicil özetlerinin Danıştaya intikalinden itibaren en geç onbeş gün içinde, Danıştay Genel Kurulu, gizli oyla ve oylamaya katılanların çoğunluğu ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca seçilecek üye sayısının üç katı sayıda aday belirler. İlk üç oylamada adayların tamamı belirlenmezse son oylamada en çok oy alanlar arasından aldıkları oy miktarına göre, belirlenecek aday sayısının iki katı sayıda aday adayı ayrılarak, sonraki oylamalara onlarla ve sonuç alınmaya kadar devam edilir. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, adayların bildirilmesini izleyen onbeş gün içinde, Danıştay Genel Kurulunca belirlenen adaylar arasından, üye seçimini yapar.

4. Cumhurbaşkanınca, durumun Başbakanlığa bildirildiği tarihten itibaren iki ay içinde seçim yapılır.”

MADDE 2. — 2575 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Danıştay, onikisi dava ve ikisi de idarî olmak üzere, on dört daireden oluşur.”

MADDE 3. — 2575 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 17. — 1. İdarî Dava Daireleri Genel Kurulu, idarî dava dairelerinin başkanları ile her idarî dava dairesince kendi aralarından bir yıl için belirlenecek birer üyeden; Vergi Dava Daireleri Genel Kurulu, vergi dava dairelerinin başkanları ile her vergi dava dairesince kendi aralarından bir yıl için belirlenecek birer üyeden oluşur. Bu kurullara Danıştay Başkanı veya vekillerinden biri başkanlık eder. Kurul üye tamsayısı ile toplanır. Kurul üyesi olan dava daireleri başkan ve üyelerinin yokluğunda kendi dairelerinin diğer üyeleri üye noksanını tamamlamak üzere kıdem sırasıyla kurula katılırlar.

2. Bu kurullarda kararlar oy çokluğuyla verilir.

3. İdarî dava daireleri ile vergi dava dairelerinin ilk derece mahkemesi olarak verdikleri kararların temyiz veya itiraz yoluyla incelenmesinde bu dairelerde hükme müessir olacak hukukî işlemlerin yapıldığı toplantıda bulunmuş veya karara katılmış olanlar kurullarda bulunamazlar. Bu durumda, kurula katılmayanların yerine (1) numaralı fıkradaki esaslara uygun biçimde dairesinin diğer üyelerinin, bu da mümkün olmadığında takdirde, dairesinin tamamlayıcı üyelerinin katılımı ile kurul oluşturulur.

4. Her kurula yeteri kadar tetkik hâkimi ve memur verilir.”

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

DANIŞTAY KANUNUNDA VE 190 SAYILI
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME-
YE BAĞLI CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

DANIŞTAY KANUNU İLE GENEL KADRO
VE USULÜ HAKKINDA KANUN HÜK-
MÜNDE KARARNAMENİN EKİ CETVEL-
LERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI

MADDE 1. — 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 17 nci maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Bu kurulların toplanma ve görüşme yeter sayısı onyedidir. Ancak, bu genel kurulları oluşturan idarî ve vergi dava dairelerinin sayısında değişiklik olması halinde, azalma veya çoğalmaya göre bu sayıdan daire başına bir sayı düşülür veya bir sayı eklenir. Toplantıda hazır bulunanlar çift sayıda olursa en kıdemsiz üye kurula katılmaz.”

MADDE 1. — 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 17 nci maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Bu kurulların toplanma ve görüşme yeter sayısı onyedidir. Toplantıda hazır bulunanlar çift sayıda olursa en kıdemsiz üye kurula katılmaz.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 4. — 2575 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 24. — 1. Danıştay ilk derece mahkemesi olarak;

a) Bakanlar Kurulu kararlarına,

b) Başbakanlık ve bakanlık müsteşarları, müsteşar yardımcıları, genel müdürleri, kurul başkanları ve müstakil daire başkanları; diğer kamu kurum ve kuruluşlarının müsteşar, başkan ve genel müdürleriyle ilgili müşterek kararnamelere,

c) Bakanlıkların düzenleyici işlemleri ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,

d) Danıştay idari dairelerinde veya İdarî İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere,

e) Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,

f) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu Kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine,

karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile imtiyaz sözleşmelerinden doğan idarî davaları çözümler.

2. Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçilmiş gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceler ve karara bağlar.”

MADDE 5. — 2575 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 26. — İdarî uyuşmazlıklar ve davalar, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu, onbirinci, onikinci, onüçüncü, ondördüncü dairelerde ve idarî ve vergi dava daireleri genel kurullarında incelenir ve karara bağlanır.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — 2575 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 24. — 1. Danıştay ilk derece mahkemesi olarak;

a) Bakanlar Kurulu kararlarına,

b) Başbakanlık ve bakanlık müsteşarları, müsteşar yardımcıları, genel müdürleri ve kurul başkanları; diğer kamu kurum ve kuruluşlarının müsteşar, başkan ve genel müdürleriyle ilgili müşterek kararnamelere,

c) Bakanlıkların düzenleyici işlemleri ile kamu kuruluşları veya kamu kurumunu niteliğindeki meslek kuruluşlarınınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,

d) Danıştay idarî dairelerince veya İdarî İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere,

e) Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,

f) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine,

Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülmeven kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idarî davaları karara bağlar.

2. Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceleyerek ve karara bağlar.”

MADDE 3. — 2575 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 26. — İdarî uyumsuzluklar ve davalar, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu, onbirinci, onikinci dairelerde ve idarî ve vergi dava daireleri genel kurullarında incelenir ve karara bağlanır.

Başkanlık Kurulu, işyükü bakımından zorunluluk doğması durumunda, vergi dava dairelerinin birini idarî dava dairesi olarak, idarî dava dairelerinin birini vergi dava dairesi olarak görevlendirebilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — 2575 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 24. — 1. Danıştay ilk derece mahkemesi olarak;

a) Bakanlar Kurulu kararlarına,

b) Başbakanlık ve bakanlık müsteşarları, müsteşar yardımcıları, genel müdürleri ve kurul başkanları; diğer kamu kurum ve kuruluşlarının müsteşar, başkan ve genel müdürleriyle ilgili müşterek kararnamelere,

c) Bakanlıkların düzenleyici işlemleri ile kamu kuruluşları veya kamu kurumunu niteliğindeki meslek kuruluşlarınınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,

d) Danıştay idarî dairelerince veya İdarî İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere,

e) Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,

f) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine,

Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülmeven kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idarî davaları karara bağlar.

2. Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceleyerek ve karara bağlar.”

MADDE 3. — 2575 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 26. — İdarî uyumsuzluklar ve davalar, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu, onbirinci, onikinci dairelerde ve idarî ve vergi dava daireleri genel kurullarında incelenir ve karara bağlanır.

Başkanlık Kurulu, işyükü bakımından zorunluluk doğması durumunda, vergi dava dairelerinin birini idarî dava dairesi olarak, idarî dava dairelerinin birini vergi dava dairesi olarak görevlendirebilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 6. — 2575 sayılı Kanuna 34/B maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 34/C ve 34/D maddeleri eklenmiştir.

“Ontüçüncü dairenin görevleri

MADDE 34/C- Ontüçüncü daire kamu görevlilerine ait disiplin işleriyle emekli sandığı ve diğer sosyal güvenlik kurumları mevzuatından doğan uyumsuzlukları çözümler.”

“Ondördüncü dairenin görevleri

MADDE 34/D- Ondördüncü daire tüketicinin korunması, rekabetin korunması, özelleştirme ve yap-işlet-devret mevzuatından doğan uyumsuzlukları çözümler.”

MADDE 7. — 2575 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süre ile Danıştay tetkik hâkimliğine yapılacak atamalarda, 11 inci maddenin (1) numaralı fıkrasındaki beş yıllık hizmet süresi aranmaz. Bu atamalarda Başkanlık Kurulunun olumlu görüşü alınır.”

MADDE 8. — Danıştay Başkanlığı teşkilâtında kullanılmak üzere ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerin ilgili bölümlüne eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda açılmış bulunan ve bu Kanunla idare mahkemelerinin görevleri kapsamına alınan davalar Danıştayda sonuçlandırılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Görevlendirilen dairedaki dosyaların vergi ve idarî uyumsuzluklara ilişkin görev ayırımı gözetilerek hangi daireye ve nasıl devredileceği, görevlendirilen daireye görevlendirildiği alan içinde hangi daire işlerinin verileceği hususları Başkanlık Kurulu kararıyla belirlenir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır ve yayımını izleyen aybaşından itibaren uygulanır.

Daire Başkan ve üyeleri, dairenin görevlendirildiği işlere bakan dava dairesi genel kuruluna katılır.”

MADDE 4. — 2575 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süre ile Danıştay tetkik hâkimliğine yapılacak atamalarda, 11 inci maddenin (1) numaralı fıkrasındaki beş yıllık hizmet süresi aranmaz. Bu atamalarda Başkanlık Kurulunun olumlu görüşü alınır.”

MADDE 5. — Tasarının 8 inci maddesi 5 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Tasarının geçici maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Görevlendirilen dairedaki dosyaların vergi ve idarî uyumsuzluklara ilişkin görev ayırımı gözetilerek hangi daireye ve nasıl devredileceği, görevlendirilen daireye görevlendirildiği alan içinde hangi daire işlerinin verileceği hususları Başkanlık Kurulu kararıyla belirlenir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır ve yayımını izleyen aybaşından itibaren uygulanır.

Daire Başkan ve üyeleri, dairenin görevlendirildiği işlere bakan dava dairesi genel kuruluna katılır.”

MADDE 4. — 2575 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süre ile Danıştay tetkik hâkimliğine yapılacak atamalarda, 11 inci maddenin (1) numaralı fıkrasındaki beş yıllık hizmet süresi iki yıl olarak uygulanır. Bu atamalarda Başkanlık Kurulunun olumlu görüşü alınır.”

MADDE 5. — Danıştay Başkanlığı teşkilâtında kullanılmak üzere ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda açılmış bulunan ve bu Kanunla idare mahkemelerinin görevleri kapsamına alınan davalar Danıştayda sonuçlandırılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Mesut Yılmaz</i> Başbakan		
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bakanı
<i>B. Ecevit</i>	<i>İ. Sezgin</i>	<i>G. Taner</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Özkan</i>	<i>Y. Seçkiner</i>	<i>İ. Saygin</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>Prof. Dr. H. S. Türk</i>	<i>Prof. Dr. S. Yıldırım</i>	<i>R. Serdaroğlu</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Gürdere</i>	<i>Prof. Dr. Ş. Gürel</i>	<i>Prof. Dr. A. Andican</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>Dr. İ. Çelebi</i>	<i>M. Yılmaz</i>	<i>Y. Aktuna</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>B. Kara</i>	<i>C. Kavak</i>	<i>R. K. Yücelen</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>H. Gemici</i>	<i>M. Batallı</i>	<i>H. Denizkurdu</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>K. Aktaş</i>	<i>İ. Cem</i>	<i>Z. Temizel</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>H. Uluğbay</i>	<i>Y. Topçu</i>	<i>H. İ. Özsoy</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı
<i>A. A. Denizolgun</i>	<i>M. Taşar</i>	<i>Prof. Dr. N. Çağan</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	Kültür Bakanı V.
<i>Y. Erez</i>	<i>M. C. Erstümer</i>	<i>Y. Topçu</i>
Turizm Bakanı	Orman Bakanı	Çevre Bakanı
<i>İ. Gürdal</i>	<i>E. Taranoğlu</i>	<i>Dr. İ. Aykut</i>

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. — Tasarının 9 uncu maddesi 6 ncı madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 10 uncu maddesi 7 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TASARIYA EKİLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

(I) SAYILI CETVEL

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Kadro Derecesi	Kadro Adedi	Toplam
GH	Yazı İş. Mtid.	3	2	2
GH	Şef	6	2	2
GH	Veri Haz. ve Kont. İş.	12	10	10
GH	Şoför	12	2	2
YHS	Hizmetli	13	8	8
	Toplam		24	24

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

(II) SAYILI CETVEL

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Kadro Derecesi	Kadro Adedi	Toplam
HS	Üye	1	12	12
HS	Savcı	1	10	10
HS	Tetkik Hâkimi	5	40	40
	Toplam		62	62

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKİLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

(I) SAYILI CETVEL

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Kadro Derecesi</u>	<u>Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
GH	Yazı İş. Müdürlü	3	2	2
GH	Şef	6	2	2
GH	Veri Haz. ve Kont. İş.	12	10	10
GH	Şoför	12	2	2
YHS	Hizmetli	13	8	8
	Toplam		24	24

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

(II) SAYILI CETVEL

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Kadro Derecesi</u>	<u>Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
HS	Üye	1	12	12
HS	Savcı	1	10	10
HS	Tetkik Hâkimi	5	40	40
	Toplam		62	62

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNCA KABUL EDİLEN METNE EKİLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUM : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

(I) SAYILI CETVEL
İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLAR

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Kadro Derecesi</u>	<u>Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
GIH	Yazı İş. Müd.	3	1	1
GIH	Şef	6	1	1
GIH	Veri Haz. ve Kont. İşl.	5	5	5
GIH	Veri Haz. ve Kont. İşl.	12	5	5
YHS	Hizmetli	13	8	8
	Toplam		20	20

(2) SAYILI LİSTE

KURUM : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

(II) SAYILI CETVEL
İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLAR

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Kadro Derecesi</u>	<u>Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
HS	Üye	1	8	8
HS	Savcı	1	10	10
HS	Tetkik Hâkimi	5	25	25
	Toplam		43	43

